„Un roman care sugerează o formă de rezistență, de opoziție la rău și la industrializarea morții.“ *fnac.com*

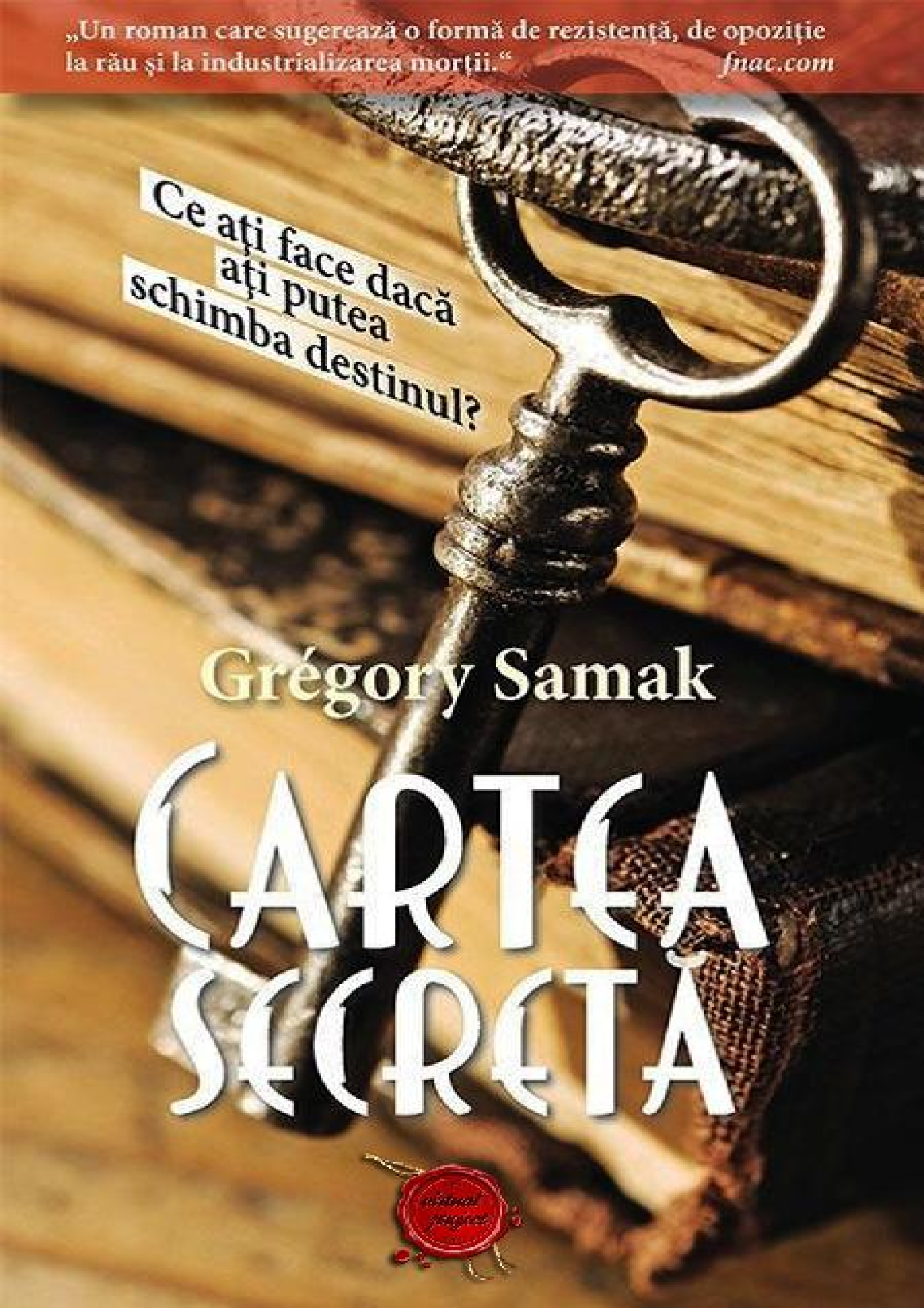

Ce ați face dacă ați putea schimba destinul?

Grégory Samak

CARTEA SECRETĂ

GRÉGORY SAMAK

CARTEA SECRETĂ

Original: *Le livre secret* (2014)

Traducere din limba franceză de:
LINGUA CONNEXION

virtual-project.eu

RAO International Publishing Company
2016

”Înaintez cu siguranță a unui somn amb ul ped

rumul pecare Providența mi-a trasat”.

21 decembrie 1943

Copilul și-a mutat calul alb la g3. În acel moment, și-a dat seama că era obligatoriu șah-mat în două mutări. Era totuși singura mutare posibilă. Imparabilă. Alții, chiar și cei mai în vârstă, ar fi suspinat sau ar fi arătat vreun fel de emoție, dar el a rămas înmărmurit, fixând, la limita hipnozei, cele două străluciri de sticlă albastră din orbitele adversarului său.

Îmbrăcat cu paltonul lui maroniu, gradatul a schițat un zâmbet în colțul gurii. Apoi a scuipat sucul negru de la tutun pe pământul acoperit cu zăpadă, la picioarele gardienilor și deținuților.

De trei zile, ofițerul știa deja că pariul era câștigat…

Cu un gest plin de trufie, bărbatul și-a mutat regina la h3.

Șah.

Copilul a simțit un nod în gât. O undă de spaimă a străbătut privirile spectatorilor care – indiferent că aparțineau rasei stăpânilor sau celei a suboamenilor deținuți acolo – conștientizaseră caracterul disperat al situației.

Totuși, băiatul se străduia să găsească o cale de scăpare. Dar asta era fără rost și fața lui a devenit lividă.

— Joacă! urlă ofițerul.

Copilul a tresărit. În ochi i s-au adunat lacrimi.

— Joacă! repetă bărbatul furios.

Atunci, băiatul și-a mutat tremurând regele: singura mutare posibilă, fatală.

Îngrijorat pentru păstrarea efectului, ofițerul nazist și-a disimulat satisfacția. S-a îndreptat pe scaunul lui și, cu o lentoare calculată, și-a mutat regina în fața pionului său alb, la g5.

Șah și mat.

Fără ca măcar să dea ordinul, oamenii lui s-au apropiat de băiat. Cum era stabilit, l-au imobilizat și l-au forțat să pună mâna dreaptă pe masă. Micuțul implora, încercând în felul lui să scape, dar nimeni nu a intervenit.

Cel mai impozant dintre cei doi gardieni a scos un cuțit mare din oțel cu lama tocită. Mica pradă urla și se zbătea ca turbată. În schimb, prădătorul se delecta cu acea victorie. Și-a scos o priză nouă de tabac și și-a strecurat-o în gură fără să piardă scena din ochi.

Fără ezitare, ținându-se apăsat de marginea mesei, omul care scosese cuțitul a tăiat degetul arătător de la mâna dreaptă a copilului, secționând carnea și spărgând osul la mijloc.

Tabla de șah din marmură s-a murdărit de un râu lung de sânge roșu.

Unii dintre martorii scenei zâmbeau sarcastic, alții erau îngrețoșați în timp ce urletele de durere ale copilului reverberau în incinta lagărului numărul 1.

În depărtare, se auzeau rafalele mitralierelor unui pluton de execuție inamic care viza o familie deja epuizată de călătoria interminabilă…

Degetul tăiat s-a rostogolit pe pământ, unde câinii și-l disputau cu o ferocitate înspăimântătoare, în mijlocul curții noroioase și puțitoare a lagărul principal.

I. Rex

1.

Prima jumătate a secolului al XXI-lea
Viena – Austria

Elias era un bărbat singur. Avea, ca majoritatea oamenilor de vârsta lui, tabieturi, mici manii absurde și vaga impresie de a nu fi trăit destul de intens. Acorda o grijă minuțioasă aranjării obiectelor personale. În dulapul lui, cămășile erau aliniate perfect și impecabil, pantofii ordonați după culoare și așezați cu o grijă pentru detalii care semăna a obsesie.

Bărbatul vârstnic avea, de asemenea, partea lui de mister, în momentele importante din viața lui, reproducea inconștient un ritual identic: acela de a-și mișca în liniște degetele de la mâna dreaptă pe un pian imaginar care nu-i aparținea decât lui. Și la mai mult de treizeci de ani de la moartea soției lui, nu încetase niciodată să pună masa pentru doi.

*

Numele lui era Elias Ein. Provenea dintr-o mare și veche familie de evrei din estul Europei, dar descendența lui aparținea mai degrabă trecutului: dispăruse cu totul în naufragiul războiului.

Elias și Yélèna, sora lui, erau ultimele două persoane cu acest nume; doi copii, fără descendență, devastați de bătrânețe.

În acest început de secol al XXI-lea, nu mai aveau decât o amintire vagă a ceea ce tatăl lor le povestise, și tatăl tatălui lor înaintea lui, ecouri îndepărtate ale unei epoci de aur revoluționare.

Dar Elias, el, a păstrat, de asemenea, un alt vestigiu din acele vremuri: o cutie muzicală veche la care ținea cel mai mult. I-o oferise mama lui, pe

vremea când era doar un copil și de atunci o păstrase cu religiozitate.

Cutia fusese făcută din lemn de cedru, încrustată cu sidef. Mecanismul ei, ascuns de un fund dublu, era pus în mișcare cu ajutorul unei manivele discrete din oțel, plasată în lateral. După mulți ani, cânta încă perfect acea arie celebră a lui Rahmaninov, *Rapsodie pe o temă de Paganini,* opus 43. Era aria lui preferată.

Moștenirea lui Elias se rezuma la conținutul acelei cutii. Sub un capac decorat cu pătrățele ca o tablă de șah, se găsea un spațiu tapițat cu o catifea purpurie, uzată, suficient de mare pentru a cuprinde comorile unui bătrân: trei fotografii de familie vechi, o verighetă din aur, scrisori și un pistol Luger scos din uz.

Elias avea această armă de la tatăl lui; o păstrase ca pe o relicvă, în memoria momentelor cumplite pe care le traversaseră ai lui.

Elias nu înțelegea nimic din politică. De altfel, nu era câtuși de puțin sociabil. Temperamentul lui sălbatic s-a conturat definitiv după vârsta de treizeci și trei de ani, vârstă la care o pierduse pe Anna, singura lui soție, care nu-i dăduse niciodată un copil. Verigheta care se odihnea în cutie de peste treizeci și cinci de ani era a ei.

Pe parcursul lungilor ani petrecuți la Viena, ca angajat la Meyer, o companie mare de asigurări, își făcuse conștiincios treaba, zi după zi, fără să producă valuri.

Părea să-și fi atins destinul de om simplu și discret. Și, văzându-se deja în pragul vârstei de șaptezeci de ani, nu mai dorea nimic altceva decât să se îndepărteze de acel oraș și să își trăiască anii de pensie în liniște și în așteptarea – cât mai lungă – a momentului în care corpul lui obosit îl va trăda, într-un sfârșit, și-l va duce la moarte.

Într-o zi, a răspuns la un anunț imobiliar. Un agent vienez din Rainergrasse îi propunea să cumpere la un preț bun o casă sobră, situată în

nord-vestul Austriei, mai precis la Braunau am Inn, un târgușor aflat la frontiera cu landul german Bavaria.

Locul era, cu siguranță, sufocant în timpul verii, aspru iarna, dar regiunea era înconjurată de păduri întinse, potrivite pentru plimbări solitare.

În plus, locuința veche avea suflet; data – după cum i se spusese – de mai mult de două secole: aparținuse unui vameș, o clădire cu o fațadă ocru, străpunsă de ferestre cu margini albe.

Aflată la marginea orășelului, părea să sfideze anii. O femeie de serviciu petrecuse, probabil, ore bune pentru a o aduce într-o stare prezentabilă. Însă nu reușise să șteargă uzura varului și a lambriurilor. Din comoditate, mobilierul de epocă fusese cedat odată cu casa.

Ansamblul conținea șase camere, cel puțin conform anunțului. La parter, bucătăria era mobilată cu o masă din lemn masiv și o sobă veche pe cărbuni. Alături, se găsea micul salon în care Elias instalase imediat un fotoliu cu brațe acoperite în catifea maronie și o bibliotecă, aduse de la Viena. Al doilea salon burghez, mai mare, cu pereți acoperiți cu panouri din lemn sculptat, servea drept cameră de primire.

Etajul avea două camere. Elias a ales-o pe cea mai spațioasă, iar cealaltă a rămas neocupată. Cele două odăi erau legate printr-o baie cu plăci de faianță uzate și cu robinete oxidate. Ciudat, acolo încă se putea simți prezența unei familii pe care Elias și-o imagina austeră, dar demnă…

Retrasă și în aparență comună, această casă își ascundea natura profundă: era, de fapt, un loc bogat în amintiri și cu un trecut memorabil. Ea degaja, de asemenea, o căldură interioară care nu era percepută decât de cei care își dădeau silința să o contemple cu adevărat.

Iată de ce îi plăcuse această casă: în realitate, ea era ca el…

2

.

Elias a încheiat ultimele formalități legate de mutarea lui. A găsit, totodată, în scurt timp, ajutor domestic, în persoana unei femei severe, austriacă tipică, pe numele ei Renate Polster.

Era vorba de o guvernantă de vreo cincizeci de ani, dizgrațioasă și rece, însă, fără îndoială, eficientă.

Stabiliseră că „Frau[1] Polster", cum era poreclită în regiune, va începe lucrul două zile mai târziu.

*

Era luna septembrie. La fel ca întotdeauna, Braunau părea adormit.

Într-o după-amiază banală, Elias s-a hotărât să ia străduțele la pas și cu această ocazie atenția lui s-a îndreptat asupra unui anticariat izolat, obscur și prăfos. Părea abandonat. În vitrină, i-a atras atenția un obiect deosebit care trona în interior, așezat pe un piedestal vechi din lemn.

Apropiindu-se, a descoperit toate detaliile acelei table de șah superbe, din marmură deschisă, încrustată cu abanos. Părea să vibreze în penumbră.

Ușa era întredeschisă și Elias a intrat în butic. Nu a apărut nimeni.

Și-a dat seama că piesele fuseseră deja mutate: poziția lor indica o partidă în curs, o partidă aprig disputată în care negrul era în avantaj.

Provocat, a întins mâna către regele alb.

— Și de ce credeți dumneavoastră că e rândul albului să joace? îl întrerupse brusc o voce profundă, venită parcă din mormânt.

Elias a tresărit. A observat în spatele buticului două pete luminoase de culoarea opalului, licărirea unei priviri ațintite asupra lui.

Elias nu a răspuns.

A simțit apoi că necunoscutul se îndrepta spre el. În fața ochilor lui s-a conturat o siluetă. Se

confrunta cu un adevărat personaj antic. Un patriarh, un fel de Sfinx care veghea acolo, ca și cum ar fi făcut de gardă în fața porții unui templu secret.

Elias a încercat să-și ascundă surprinderea și, după o tăcere scurtă care i-a permis să-și recapete vorbele, a întrebat:

— E o piesă foarte frumoasă, nu-i așa?

— O piesă foarte frumoasă, da, confirmă bătrânul, pentru un adevărat cunoscător de șah. Pentru cei care sunt confidenți ai Regelui, pentru cei care știu că șahul e o confruntare în care uneori ne putem pierde însăși viața…

Circumspect, Elias a tăcut din nou pentru un moment, apoi a întrebat iar:

— La ce preț e?

— Nu este de vânzare…

— Pot să vă întreb de ce?

Atunci, patriarhul a murmurat ca pentru sine:

— În ziua în care această partidă se va termina, atunci voi putea renunța la ea.

Elias s-a întors. Și, la această priveliște, anticarul a părut intrigat.

— Ne-am mai întâlnit deja? îl iscodi el.

— Nu cred.

— Sigur? Să vedem, nu mi-ați răspuns la întrebare… De ce ați estimat că este rândul albului să joace?

— E o chestiune de logică, replică Elias. Chiar deducție matematică, ar trebui să spun. Albul e la patru mutări de șah la rege, cred că aș putea chiar să citesc desfășurarea partidei din urmă, până aici.

Pentru un moment, bărbatul a rămas interzis, pe urmă a adăugat:

— De fapt, jucătorul negru așteaptă următoarea mișcare a adversarului de… de peste optzeci de ani lungi.

— Ei bine! exclamă naiv Elias, deci nu sunt deloc aproape de a putea s-o cumpăr…

Necunoscutul făcu încă un pas în lumină, parcă pentru a-l vedea mai bine pe Elias.

Brusc, ochii limpezi ai misteriosului anticar s-au mărit și, ascunzând o emoție puternică, el a rostit cu o voce fragilă:

— Sof, numele meu este Gustav Sof.

— încântat. Elias Ein, spuneți-mi Elias.

Cei doi bărbați s-au salutat observându-se unul pe celălalt.

— Domnule Sof, reîncepu Elias politicos conversația, permiteți-mi să vă las cartea mea de vizită. În cazul în care această partidă se va încheia într-o zi, poate aș putea să vă propun un preț bun…

— Mulțumesc, răspunse mecanic bătrânul comerciant care se gândea la altceva.

Când Elias se pregătea să iasă pe ușă, Sof l-a strigat:

— Scuzați-mă, domnule Ein, de fapt, aș vrea să vă propun un târg…

Elias și-a înălțat capul.

— Aș fi dispus, continuă Sof, să vi-o ofer… Este o piesă unică, știți… cu condiția… să acceptați să terminați această partidă… împotriva mea. Ce spuneți?

— Ei bine, tocmai m-am mutat în Braunau… Nu mi-ar părea rău de un pic de companie. Sunt de acord! Să zicem mâine-seară?

— Foarte bine! Pe mâine, concluzionă Sof înainte de a-l privi pe Elias Ein continuându-și drumul, lent, pe meandrele străzilor pavate, ca un spirit gânditor.

3.

Trecuseră deja șapte zile de când Elias se mutase la Braunau și multe dintre lucrurile lui erau

încă în cutii din carton stivuite în mijlocul reședinței.

Elias cumpărase rapid casa. Nu o vizitase decât o singură dată, de asemenea, nu fusese cu adevărat surprins când – cu ocazia aranjatului – remarcase, în spatele scării, o cameră despre care nu știa că exista, la mezanin. Era vorba de o veche cameră de copil, o cameră mică, văruită în bleu.

S-a mirat de cât de bine se păstrase locul; contrar celorlalte camere, ai fi zis că odaia copilului a trecut peste ani fără nicio stricăciune. Sau, după spusele agentului imobiliar, nimeni nu folosise acel loc de ani buni.

*

Era ora 11.00 dimineața și Elias simțea o mare oboseală, pe care o punea pe seama mutării. S-a întins pentru un moment pe patul de copil abandonat într-un colț al camerei.

Și-a închis ochii pentru o clipă. Atunci, sub efectul somnolenței care se datora, fără îndoială, vârstei lui său, poate, unui joc al destinului, mâna lui a lăsat bastonul să cadă pe scândurile oblice de parchet.

Elias a fost surprins de sunetul neobișnuit pe care l-a auzit după ce bastonul s-a rostogolit pe jos.

Bătrânul a rămas culcat, dar ochiul lui drept s-a deschis ușor pentru a studia scândurile de lemn din acel loc. A remarcat o joncțiune care trăda amplasamentul unei vechi trape.

Curios, s-a ridicat deodată cu o agilitate surprinzătoare, pentru a studia de aproape acel semn.

A mutat cu greu patul mic, de-a lungul peretelui camerei, și vechea trapă a apărut complet. Totuși, nu se zărea niciun inel, niciun mâner de care să tragă. Elias și-a luat bastonul și a încercat să-l folosească pe post de levier.

Cu un zgomot pârâitor, lemnul a sfârșit prin a ceda. Și accesul a dezvăluit o scară monumentală din piatră care se pierdea în întuneric.

Cu pași ezitanți, Elias a coborât numeroasele trepte, spre întuneric, având senzația că se afunda, pe sub casă, într-o peșteră foarte adâncă. Apoi a ajuns într-un loc mare, deschis și gol, în care-și auzea pașii răsunând ca niște ecouri într-o criptă.

Pe bâjbâite, mâna lui a apucat o lampă veche, suspendată pe un buiandrug. Și când flacăra brichetei lui a aprins fitilul, Elias a înțeles că tocmai intrase în locul cel mai extraordinar pe care i-a fost dat să-l vadă în toată viața lui.

4.

Lumina difuză a lămpii dezvăluia conturul unei săli monumentale de unde plecau și reveneau, pe două niveluri, un ansamblu regulat de culoare circulare. Elias părea să se afle într-o bibliotecă imensă, de dimensiuni ireale. Rânduri nenumărate de cărți, toate legate somptuos în piele nobilă și riguros de identice, acopereau pereții cât puteai vedea cu ochii.

Sala forma un pătrat perfect, cu un plafon înalt de câțiva metri. În mijloc, se găsea o veche masă de studiu și un scaun simplu, din lemn. Pereții culoarelor convergente erau, de asemenea, plini cu cărți. Văzut de sus, ansamblul părea să deseneze o rozetă construită în jurul unui diamant cu formă pătrată.

Acel loc degaja o măreție supranaturală. Din ce motiv era această sală ascunsă acolo, adormită parcă, în interiorul acestei case? se întreba Elias. O încăpere atât de mare, atât de ordonată, cu o structură atât de complexă…

În ochii lui, aranjamentul admirabil al tuturor acelor cărți era uimitor. Iar îmbinarea hipnotizantă a acelor pereți tapițați cu tomuri, de jos până sus, îi dădea amețeli.

Întorcându-se spre intrare, a văzut scara mare de piatră prin care intrase și care lega acel loc de casă.

Dominând ansamblul, a observat o licărire palidă care venea de la o inscripție gravată în mijlocul peretelui. Dintr-odată, inscripția a început să strălucească atât de puternic, încât lumina sa a traversat pentru un moment corpul bătrânului.

Elias și-a întors privirea. Raza scălda întreaga sală în lumina ei, dezvăluindu-i frumusețea și multiplele ornamente: drumul se deschidea.

El putea distinge din nou ceea ce era scris în fața lui: șase litere dintr-o scriere veche, cu verzale, în ebraică, incandescente. Ele ardeau, dar nu se consumau.

Încântat, el a pronunțat cu voce tare cuvintele evreiești: *Sepher H'aim,* „Marea Carte a Vieții".

Atunci, mintea bătrânului a început să zumzăie frenetic.

„Scrie-ne, oh, Dumnezeule, în Cartea Vieții" – rugăciunea pe care o rostesc în fiecare an, de cinci mii de ani, evreii practicanți din lumea întreagă în Ziua Iertării. Acea frază rezona cu spiritul lui.

Și-a amintit de tonul cu care credincioșii o intonau cu fervoare la Templu. Copil fiind, el rămânea în picioare lângă tatăl lui, pentru a-l asculta cântând împreună cu credincioșii: „Oh, Dumnezeule, scrie-ne în Cartea Vieții!"

S-a gândit la tatăl lui. Unde era el în acele clipe? Dacă ar fi putut măcar să fie alături de el, să vadă acel loc minunat…

Și iată deci cum el, Elias Ein, un bătrân simplu, dintr-un secol fără pericole, se găsea în fața acestei Săli extraordinare.

A scrutat din nou rândurile interminabile de cărți. Fără niciun dubiu, era vorba de un loc sacru. Pentru el, spiritul lui Dumnezeu plutea acolo. I se părea că-l putea simți, că era aproape să-l atingă.

Oricât de obosit era, s-a așezat atunci chiar pe jos și, în lumina binecuvântată, aurie a literelor de

foc, corpul i s-a destins și spiritul i-a plonjat într-o cugetare intensă.

5.

Elias și-a revenit abia după minute lungi din amploarea ireală a descoperirii lui. S-a ridicat. Iar acea încântare încă îl stăpânea. Până în ultimele lui zile avea să simtă acea intensitate de fiecare dată când va intra în acel loc.

Nu îndrăznea să atingă nimic, la fel de precaut cum trebuie să fi fost vechii preoți din Israel când intrau în Sala Sfinților, în inima Templului sacru al lui Solomon care adăpostea odinioară Arca sacră.

Erau acolo atâtea lucruri care îl depășeau.

După ce a reaprins, una câte una, vechile lămpi cu petrol din acel spațiu imens, a putut să admire din plin splendoarea fiecărui detaliu. Privirea lui trecea de la pereții înțesați cu Cărți la culoarele sinuoase străpungând marele pătrat central. Și a început să străbată diferitele colțuri ale Sălii. S-a oprit pentru un moment înainte să termine turul.

Fiecare loc din acea Bibliotecă era acoperit cu rafturi sculptate și pe fiecare dintre ele se odihneau mai multe duzini de Tomuri perfecte, toate cu un aspect absolut identic.

Pe cotoarele Cărților apăreau combinații de litere aurii al căror mister Elias l-a descoperit rapid. Acele caractere ebraice aveau o logică: primele două litere păreau să indice o ordine alfabetică, urmate de o cratimă și o serie de alte litere care, după dispunerea lor, nu puteau indica altceva decât o valoare numerică.

De fapt, în tradiția cabalistică, fiecare literă ebraică era echivalentul unui număr. Această practică permitea dezvăluirea unui sens secret în anumite texte… Elias era sigur: se afla în fața unui nomenclator, era vorba deci de un registru gigantic.

Ideile i se îngrămădeau în minte: avea dreptul să-l atingă? Dacă Registrul acesta era de natură divină, era Elias capabil să îl descifreze?

A avut atunci straniu! sentiment că era un copil în mâinile Providenței. Era, oare, o coincidență că se mutase în acel orășel izolat? Se lăsase condus de cursul evenimentelor și, în prezent, nu putea crede că toate astea erau întâmplătoare.

Și-a trecut mâna noduroasă peste frunte, prin păr, și s-a trezit gândindu-se la viața lui, la soția lui dispărută, la familia sa pierdută.

A cercetat primul raft din fața lui: pe cotorul primului Tom din rând, apăreau literele O și R, apoi asocierea numerică P și A. Elias și-a amintit că P reprezenta numărul 80, în timp ce A era egal cu 1. Împreună, cele două litere formau deci numărul 81.

Continuarea era simplă, ținea în mâini al optzeci și unu-lea tom din Registrul numelor care începeau cu „OR…” A reușit să verifice aruncând un ochi la exemplarele care urmau pe raft: variau toate în ordine crescătoare, conform aceluiași principiu. Era o descoperire entuziasmantă: asta demonstra că logica lui era accesibilă spiritului omenesc.

Elias a făcut un pas și a privit volumul respectiv.

Cartea părea anormal de grea.

Atunci, s-a îndreptat încet spre masa de studiu, din centrul Pătratului, s-a așezat și a pus Cartea pe ea cu multă grijă.

Apoi, cu ochii ațintiți asupra Tomului, a inspirat, l-a examinat din nou și realizarea lui perfectă din punct de vedere tipografic i-a produs o emoție intensă. Pe copertă apăreau aceleași litere încrustate fin în aur: O/R-PA.

După ce a întors coperta prețioasă, a fost martorul unei fenomen stupefiant: pe acele pagini, legate atât de fin, literele Textului deveniseră incandescente. Ele ardeau… fără să se consume, și ele, cu o flacără magnifică, roșie și aurie, aruncând

raze în culori vii și mișcătoare, ca o vâlvătaie ciudată, pe paginile cu litere vechi.

Care era secretul acelei Cărți și al acelui loc?

Și-a apropiat degetul de literele de lumină și, în acel moment, sufletul lui a fost învăluit de o brumă de confuzie. Și-a îndepărtat mâna și acea brumă s-a împrăștiat.

Era prea târziu pentru a face cale întoarsă: trebuia să înțeleagă sensul acelor Scrieri. A observat atunci că hrisovul era plin de o succesiune interminabilă de istorisiri biografice, întrerupte de mențiuni de coduri, incomprehensibile.

A descifrat următoarele:

Viktor Orban (…) născut în 14 aprilie 1902 la New York; decedat în 12 mai 1947 la Budapesta.

Urmau rânduri lungi de litere criptate, aparent foarte complexe, care păreau să indice detalii ascunse ale genealogiei acelui „Viktor Orban”. Relatarea făcea câteva precizări asupra condițiilor nașterii, a vieții lui, trecea în revistă călătorii, întâlniri și contabilități cifrate al căror sens îi scăpa lui Elias.

Toate istorisirile erau vizibil elaborate după o structură identică. În schimb, erau de dimensiuni foarte diferite, unele ocupând numai câteva rânduri, altele curgând, fără niciun motiv evident, de-a lungul mai multor duzini de pagini.

Spectacolul caracterelor Cărții era captivant; era acolo o formă de transcriere a vieții și a morții întregii omenirii.

Consemnată acolo în ce scop? De care Mare Arhitect? Elias nu avea nici cea mai mică idee.

Și, oare, ce mână sârguincioasă a ținut acel Registru?

Viktor Orban, născut în 14 aprilie 1902 la New York; mort în 12 mai 1947 la Budapesta – cifre

> incomprehensibile – născut din voința mamei lui, Andra Clément, fiica Angelei Miller (…) și a lui Nathan Damian, fiul lui Gustav Damian (…). Familie observată. 17092. Uniune ruptă de Nathan (…), la data de 14 decembrie 1923 la New York (conform codurilor). Niciun descendent (conform codurilor). Moarte în urma unei infecții de sânge (conform codurilor).

*

Elias Ein, el, care nu era decât un simplu agent de asigurări vienez la pensie, ultim moștenitor fără descendenți ai unei linii genealogice aproape stinse, el, care nu avea nimic, el, care nu era nimic, era acolo, singur, în fața a ceea ce putea foarte bine s-o intituleze Cartea Vieții.

Vreme de ore bune, el veghea, la lumina lămpilor, absorbit în totalitate de povești adevărate și deseori obscure din acele Volume criptate. Erau o grămadă. În spatele rândurilor din față, el a descoperit altele, astfel încât a fost convins destul de repede că o viață întreagă nu ar fi fost de ajuns pentru a citi toate acele texte.

În ciuda timpului petrecut studiindu-le, spiritul lui rămânea limpede. Atunci, lui Elias i-a trecut prin minte următorul gând: „În cazul în care aceste cărți spun povestea fiecărei vieți trecute și prezente de pe Terra, trebuie să existe, cu siguranță, un pasaj care să evoce destinul Annei”. Amintirea ei nu încetase niciodată să-l bântuie…

Electrizat de această idee, și-a propus să caute, prin culoarele fără sfârșit, Volumul marcat cu literele K/A care cuprindeau povestea celei pe care o regreta mai mult decât pe oricine. Era foarte emoționat când, după minute lungi, avea în mâini ceea ce căutase.

S-a așezat la masa de lucru pentru a-și începe febril lectura.

> Anna Kasper, fiica lui Isaac și Maria Kasper, născută în 12 august 1974, decedată într-un accident rutier la Viena…

Urma un pasaj foarte lung, codat, cu care Elias se obișnuise deja, dar tot nu era capabil să-l interpreteze. Acesta era remarcabil de lung și ocupa mai mult de două pagini.

A continuat lectura părților clare din Text.

> Copil fericit, iubirea părinților. (…) La Viena, studentă excepțională (…).

Elias nu terminase încă paragraful și lacrimile îi curgeau deja pe obraji. A revăzut în minte acel moment unic în care ea i se arătase, atât de tânără și plină de viață, în salonul secundar de la cafeneaua Brawslav, din Viena.

A revăzut, totodată, rochia ei galbenă, luminoasă și părul ei lung și negru, împletit delicat la spate. Era încă atât de aproape în amintirile lui. Și-a deschis ochii spre mâna lui de bătrân și a conștientizat crud trecerea timpului. Anna învia puțin în acele câteva linii de lumină, dar rămânea pierdută pentru totdeauna.

Povestea continuă:

> Era o femeie sterilă. Îl cunoaște pe Elias Ein, în 12 mai 1995, la Viena. Căsătoria lor este celebrată…

Citirea propriului lui nume a rezonat în el ca un tunet.

I s-a pus un nod în gât: risca să dea în vileag cea mai obscură dintre legile Providenței, cea a propriului său destin. Era ca și cum ai risca să privești Moartea în ochi.

Și, în ciuda înțelepciunii și a vârstei lui înaintate, această perspectivă îi făcea sângele să-i înghețe în vene. Se simțea incapabil.

Avea, oare, să accepte că timpul care îi rămăsese de trăit nu se rezuma la nimic mai mult decât o

numărătoare inversă, ireversibilă, spre neant?

Deși convins că nu-l mai aștepta nimic bun, nu putea totuși să decidă să sacrifice puțina nesiguranță care îi rămânea.

De aceea Elias simți acel șoc, acea frică, panică de a vedea apărându-i în fața ochilor, și fără s-o facă înadins, propriul lui nume scris cu toate literele în Textul lui Dumnezeu. Trebuia să marcheze un moment.

Erau atât de multe detalii despre viața lui, unele pe care chiar și el le uitase: locul căsătoriei lor, numele nașilor prezenți etc. Și mereu acele linii de cod inextricabile…

Dimineața devreme, răpus de oboseală, bătrânul a căzut într-un somn înțesat cu vise ciudate. În lumina înconjurătoare a literelor incandescente, abia remarca ușoara amețeală care îi cuprindea spiritul încă o dată în vreme ce mâna lui trecea peste literele Cărții de aur.

Lângă corpul lui obosit, un Volum rămas deschis palpita încetișor, ca și când ar fi început să bată în ritmul inimii bărbatului.

6.

Elias tocmai se trezise și părăsise camera albastră, când cineva a bătut la ușa de la intrare. Era deja seară: dormise aproape toată ziua. Domnul Sof venise să-și termine partida de șah. Elias a pus la loc peste trapă patul de copil cât de repede a putut. Recunoscându-l pe anticar prin vizorul ușii, l-a rugat să aștepte câteva momente.

În mare grabă, a încercat să șteargă urmele de oboseală pe care evenimentele din ajun i le lăsaseră pe chip și a îmbrăcat o cămașă curată.

Se lăsa noaptea. Elias a deschis ușa și l-a salutat pe anticar, care a intrat politicos, cu pas lent. S-au privit.

Sof purta mănuși de piele, așa obișnuia. Părea la fel de bătrân pe cât era de solitar și pe față i se putea citi expresia unei inteligențe vii. Cu părul alb, drept, avea aerul unui lup bătrân și abandonat. În ciuda acestor lucruri, degaja un fel de noblețe a sufletului.

— Sper că nu ați uitat de întâlnirea noastră.

— Câtuși de puțin, răspunse Elias. Doriți să beți ceva înainte să începem?

— Niciodată alcool, dar vă deranjează dacă fumez?

Cei doi bărbați nu erau foarte comunicativi. S-au așezat în jurul mesei pătrate din salon pe care Elias a instalat în prealabil magnificul șah din marmură. Sof părea agitat; a scos din veston o pipă de lemn uzată și o punguță cu tutun. Cum se și aștepta, Elias a aprobat din cap atunci când Sof i-a cerut să joace cu albele.

Atunci, Sof a așezat piesele, din memorie, fără cea mai mică ezitare, în poziția exactă în care fuseseră timp de decenii. Era clar că pentru el reprezenta un moment solemn și emoționant.

— Domnule Sof, pot să vă întreb împotriva cui ați început această partidă?

— Este o amintire veche… răspunse anticarul după un timp. A început în urmă cu foarte multă vreme, împotriva unui adversar al cărui nume și chip s-au pierdut deja în adâncurile memoriei mele… spuse el visător.

Sof s-a oprit pentru a-l privi pe Elias, apoi a continuat:

— Oricine ar fi el, cred că azi este momentul, pentru mine, să pun capăt acestei întregi povești.

— În orice caz, să știți că sunt onorat de această ocazie. Sper că mă voi ridica la înălțimea cuvenită, preciză politicos Elias.

După câteva minute, Elias, care încerca să se concentreze la joc, a observat cum bătrânul anticar își scotea încet mănușile.

Abia în clipa aia a descoperit mâinile goale ale invitatului său: arătătorul de la mâna lui dreaptă era tăiat.

Pentru a nu-l stânjeni, Elias și-a mutat rapid privirea asupra șahului.

Cei doi bărbați și-au disputat în liniște, pentru ore bune, partida care conta atât de mult în inima lui Sof. Pe parcursul jocului, și-au promis totodată să se întâlnească în fiecare seară de vineri, pentru a juca șah împreună.

După o luptă acerbă, care s-a încheiat noaptea târziu, domnul Sof a câștigat partida.

— Ei bine, felicitări domnule Sof! Ați jucat această partidă cu mult curaj, spuse Elias în timp ce lumina roșie-oranj a aurorei colora orizontul înainte de răsărit…

Bătrânul anticar s-a îndreptat spre casă, lăsând strania impresie că plecase mai trist decât venise.

7.

În acea dimineață, Frau Polster a început să lucreze pentru Elias pentru prima dată. A ajuns acompaniată de un tânăr de vreo zece ani, pe nume Thomas, dar oamenii locului îl porecliseră Ti-tom.

Ti-tom fusese însărcinat de Frau Polster să-i livreze lui Elias, regulat, cumpărăturile. Cu accentul pregnant austriac al oamenilor din Inn, ea l-a prezentat bătrânului pe băiatul timid, care l-a salutat curtenitor.

Frau Polster i-a dat instrucțiunile lui Ti-tom, apoi și-a văzut de treburile sale.

La jumătatea zilei, Elias s-a oprit un moment în fața ferestrei de la salon. De acolo, a zărit silueta copilului care se îndepărta, dansând pe linia orizontului. Pleoapele ridate ale ochilor bătrânului s-au strâns, în timp ce zâmbea cu bunăvoință: Ti-tom îl făcuse să se gândească la băiatul care fusese

el cândva, sau la cel pe care l-ar fi putut avea cu Anna dacă viața nu ar fi decis altfel.

Pe urmă s-a așezat în fotoliul lui cu brațe, gândindu-se că, dacă ar fi avut cunoștință de formidabilul secret care se ascundea în acea casă, nu s-ar fi încurcat niciodată cu o guvernantă și un băiat, fie și numai pentru o zi pe săptămână.

Cert e că nu mai putea da înapoi fără să ridice suspiciuni în acel orășel.

Cu colțul ochiului, Elias a zărit-o apoi prin ușa salonului pe Frau Polster care robotea. Avea de așteptat cel puțin două, trei ore până ca ea să plece.

Ti-tom s-a întors cântând, cu brațele pline de pachete. Puțin după asta, băiatul a bătut politicos la ușa salonului.

— Intră, micuțul meu. Ce dorești?

— Bună ziua, domnule, am găsit astea în cutia dumneavoastră de scrisori, vă sunt adresate.

Elias a fost surprins să primească tocmai el corespondență, mai ales că n-avea niciun apropiat. Din grămadă, o scrisoare marcată cu un simbol oficial i-a atras imediat atenția. Avea adresa și ștampila unui birou notarial din Viena.

Bătrânul a contemplat chipul copilului. În ciuda ținutei lui alandala, el degaja ceva deosebit: o privire cu o așa strălucire, încât reflexia sa i-a amintit imediat de Cartea secretă. Acel foc sacru din ochii lui conținea, de asemenea, un mesaj.

Ti-tom a părăsit în scurt timp camera. Se mai auzea doar sunetul veselei. Atunci, Elias a deschis plicul…

8

.

Viena în atenția domnului Elias Ein

Domnule Ein,

Vă anunțăm cu regret decesul surorii dumneavoastră, domnișoara Yélèna Ein, care a fost

victima unui atac de cord la Viena, în apartamentul său, în data de 12 august, la vârsta de șaizeci și trei de ani. Funeraliile vor avea loc la Viena, la cimitirul Ottakring, în data de 16 august. V-aș fi deosebit de recunoscător dacă m-ați contacta pentru a putea rezolva împreună aspectele practice ale înmormântării regretatei dumneavoastră surori, precum și diversele formalități administrative și legale care trebuie îndeplinite.

Cu stimă,
Domnul Dorfmeister

Șocat, Elias a lăsat scrisoarea să cadă pe jos: până la urmă, era definitiv singur pe lume. Nu mai avea familie, nici trecut, nici viitor. Și-a pus degetele pe pleoape.

Yélèna va fi redată pământului.

„Biata iubită care s-a întors în mormânt fără să o însoțească nimeni. Cât de singură trebuie să se fi simțit, iubita mea, draga mea, sora mea”. Plângea așa, cu mâinile pe față.

El, care nu mai plânsese de la moartea Annei, soția lui, a simțit din nou gustul lacrimilor. Și sora lui îl abandonase.

Înmormântarea avusese loc în 16 august. Și era deja mijlocul lunii septembrie. Schimbarea lui de adresă era, cu siguranță, de vină.

Din modestie, a aruncat din nou o privire prin deschizătura ușii.

L-a văzut pe Ti-tom, care nu plecase încă, oprit în fața colecției lui de cărți din salonul mic și a auzit-o pe Frau Polster închizând în grabă ușa de la bucătărie. Vocea pițigăiată și provincială a bunei femei a întrebat:

— Am terminat pentru astăzi, domnule Ein. Mai aveți nevoie de mine?

— Foarte bine, doamnă Polster, nu mai am nevoie de dumneavoastră. Pe mâine, reuși el să adauge.

— Pe mâine, răspunse ea, iar el auzi, într-un sfârșit, ușa din față închizându-se în urma ei.

Sunetul sec al încuietorii l-a adus înapoi la durerea lui, la solitudinea lui profundă.

S-a gândit din nou la istoria alor lui. Și-a dat seama că, odată cu dispariția Yélènei, devenise singura piatră care rămânea în picioare din acel bătrân edificiu familial – și pentru cât timp? Întreg trecutul lui nu era decât un câmp de ruine și noaptea avea să urmeze surd serii destinului său.

I-au revenit în minte, cu o precizie uimitoare, cuvintele tatălui său, poveștile prestigiului pierdut al strămoșilor lui, înainte ca Soluția finală să se abată asupra lor.

Apoi, din profunzimea sufletului său, ca și cum ar fi urcat la suprafață, din ape foarte adânci, a rememorat o scenă din viața lor care trebuia să le marcheze considerabil existența ulterioară: trecuseră patruzeci de ani de când tatăl lui, știind că era condamnat de boală, i-a chemat pe el și pe sora lui și a cerut să fie lăsat singur cu aceștia.

În acea zi, Gustav Ein le-a mărturisit ultima lui dorință. El însuși avea să părăsească în curând lumea viilor, urmându-i pe cei doi frați și pe sora lui, dispăruți într-o noapte în lagărul de concentrare Lublin-Majdanek. I-a învățat că descendenții din familia lor care au scăpat după război erau în număr de trei:

În primul rând, Jonathan Ein, vărul lui neamț, a scăpat de nazism refugiindu-se în Statele Unite în 1938. Și-a găsit moartea la Roma, în 1949, la volanul mașinii lui, lângă soția sa.

Joseph Ein, unic reprezentant al ramurii germane înrudite cu familia Ein, fusese unul dintre rarii supraviețuitori din lagărele de concentrare. Supraviețuise numai datorită fizicului său robust. Din păcate, a murit înecat la vârsta de treizeci și unu de ani, dus de curenți în larg, lângă plajele Ashdod din Israel, unde emigrase în 1948. Nu a avut niciodată copii.

Ultimul din clanul Ein era Gustav însuși, care fusese protejat de statutul lui de diplomat detașat la Geneva.

Elias și Yélèna Ein au înțeles că odată cu moartea tatălui lor ei reprezentau ultima speranță pentru numele familiei. Și Gustav Ein i-a făcut să promită că vor face totul ca să nu lase numele familiei să dispară.

Elias și-a amintit de acel jurământ a cărui solemnitate îi scăpase în toți acești ani. În momentul acela îi răsuna în minte ca un decret teribil.

Secolul XX își desăvârșea opera; triumfase și nisipurile trecutului reușeau să înghită numele familiei Ein. În afară de acest nume, era, de asemenea, sfârșitul unui capitol de Istorie. Dreptul triumfase în fața călăilor. Un Stat se născuse pentru evrei. La ce mai serveau ei astăzi, acești evrei din Europa, cu Diaspora lor, cu Istoria lor, cu vechile lor legende și toate nostalgiile?

De ce să te încăpățânezi să vrei să ții în viață vestigiile unei epoci trecute? Cei din familia Ein își jucaseră rolul. Acesta fusese, într-o anumită măsură, rolul istoric al evreilor din Europa.

Dar centrul Istoriei se deplasase din nou, spre Atlantic și apoi, de acolo, spre Asia. Le-au lăsat pe toate în urmă, ca pe niște brelocuri inutile, cu grămezile lor de morminte și cu veșnicele lor lamentări.

Elias a meditat la aceste gânduri sumbre până seara, în fotoliul lui cu brațe.

Ti-tom i-a simțit imediat neliniștea. Și ca orfan ce era a găsit în inima lui afecțiune pentru bătrân.

Când Frau Polster a revenit, a găsit un bilet de la Elias, scris de mână, în care îi explica nevoia lui de a se izola. Așadar, avea să se refugieze în liniștea camerei lui.

Bătrânul a lăsat bastonul și și-a luat cu el cutia muzicală. Dar, deschizând-o în acea seară, o altă amintire din copilărie i-a venit brusc în minte. S-a

revăzut la vârsta de unsprezece ani, înconjurat de catifelele roșii ale scaunelor, de nuanțele nobile (roșu, auriu și fildeș) și de ornamentele aurite din Auditorium, sala de spectacol a Operei din Viena. Era așezat lângă mama lui, tatăl lui și Yélèna. Acela fusese primul lui concert.

Orchestra Mare a interpretat rapsodia lui Rahmaninov cu o asemenea magie, încât tânărul Ein a rămas marcat pentru totdeauna.

Câteva săptămâni mai târziu, mama lui i-a oferit acea cutie muzicală care îl însoțea peste ani. Și melodia încă îl impresiona, până la lacrimi. Pentru el, acel sunet devenise sunetul familiei lui.

A trecut în revistă obiectele aranjate în interior, apoi a așezat acolo scrisoarea de la notar, înainte să închidă cu delicatețe capacul.

Odată cu lăsarea nopții, în sfârșit singur în casa lui, a hotărât să se dedice acelei activități care reprezenta în acele momente singurul lui interes în viață: studiul Cărții luminoase. S-a întors în Sală cu speranța secretă să găsească amintirea surorii lui dispărute, speranța cumva nebunească de a descoperi un sens acolo unde nu exista.

9.

Ridicând trapa, Elias a simțit învăluindu-l din nou atmosfera protectoare a Sălii Cărții. A căutat Tomul marcat cu secvența de litere E/I și NP, în care spera să găsească o mențiune despre sora lui, Yélèna.

Curând, a identificat data nașterii și pasajul pe care îl căuta. Alături, era scrisă, de asemenea, data morții sale, câteva săptămâni mai devreme. Dar îngrijorarea lui a crescut. Povestea vieții Yélènei era uimitor de mult codată și mult mai de nedescifrat ca altele. Precizia datelor l-a pus pe

gânduri. Cea a morții surorii lui fusese prezisă dintotdeauna sau apăruse recent în Text?

În alte cuvinte, destinul ei fusese trasat dinainte, în Carte? Oare Registrul lăsa vreun pic de loc pentru neprevăzut în viețile noastre? Pentru a avea inima curată, Elias a căutat povestea unei vieți viitoare.

Pe zeci și zeci de pagini, nu a găsit nimic concludent, apoi, dintr-odată, privirea lui s-a oprit asupra unui pasaj consacrat unui necunoscut numit Helmut Lairumer, care, de fapt, nu avea să vadă lumina zilei decât… peste mai mult de douăzeci de ani!

Conform textului, Lairumer trebuia să se nască la Sydney și să moară la vârsta de șaptezeci și opt de ani. Totul era scris foarte clar. Asta era proba conform căreia Cartea urmărea fără deosebire evenimente din trecut, din prezent și din viitor: domina timpul.

Pentru Elias, această descoperire a consacrat caracterul Divin al Cărții și i-a confirmat, ca într-o revelație, existența Providenței.

„Totul este scris, își spuse el. Dar e, oare, posibil ca Textul să fie modificat după un eveniment, să se adapteze parțial după libertatea pe care Dumnezeu se spune că a dat-o omului în momentul Creației?”

Elias avea convingerea intimă: nu spun Textele că Omul este singur capabil să schimbe planurile Providenței? Era până la urmă scopul rugăciunii…

În același moment, arătătorul mâinii lui stângi a mângâiat literele sacre. Experimenta din nou acea senzație stranie de amețeală.

Ca din reflex, și-a retras mâna și ceața care începuse să-i învăluie sufletul a dispărut. Intrigat de acest fenomen straniu, bătrânul a hotărât să încerce din nou experiența. A apropiat intenționat lumina degajată de Carte de vârful degetului său…

Și atunci, deodată, a auzit rezonând un sunet înfundat în spatele lui, care semăna cu scârțâitul parchetului. Părea să vină din camera de la etaj,

sau putea fi, oare, mai aproape? Elias s-a întors pe scaun în direcția intrării…

A închis Cartea și s-a ridicat rapid.

— Cine este acolo? strigă el.

Nu a primit niciun răspuns.

De teamă să nu-i fie descoperit secretul, bătrânul s-a apucat să urce cât de repede putea scările care duceau în camera albastră. Odaia era goală.

Atunci a conștientizat că venise dimineața și că cineva bătea frenetic la ușa de la intrare. După ce s-a asigurat că trapa era bine ascunsă, a ieșit din cameră și, cu mintea încă plină de întrebări, a mers să deschidă.

De îndată ce fața autoritară a lui Frau Polster a apărut în cadrul ușii, Elias a revenit brusc cu picioarele pe pământ.

— Bat de cel puțin zece minute, se plânse femeia.

— Îmi pare rău, doamnă Polster, am ațipit, răspunse Elias. Ea a intrat, fără să mai spună nimic, și și-a pus lucrurile la intrare. Într-un final, a izbucnit cu accentul ei detestabil:

— M-am întâlnit ieri în oraș cu domnul Sof. Mi-a spus că o să jucați șah împreună, în seara asta.

— Ah… ei, da, de fapt…

— În seara asta… Vă amintiți?

— E deja vineri? se miră Elias. Da, o să ne pregătiți ceva pentru cină, nu-i așa?

În acel moment Ti-tom a apărut în vestibul, cu răsuflarea tăiată, ca și când ar fi alergat.

— A, chiar așa, ai venit la fix! strigă Frau Polster la copil. Te căutam deja… O să mergi să faci cumpărăturile, domnul are un invitat în seara asta…

10.

Ti-tom era un băiat orfan, destul de deosebit. Avea un aspect neîngrijit, fiind mereu destul de rău îmbrăcat. Totuși acest copil al străzilor se remarca prin prezența lui de spirit. Inteligența îi strălucea în ochi. Cu câteva excepții, nu avea prieteni. Braunau era un orășel burghez și locuitorii lui avuți își vedeau doar propriul interes.

Nimeni n-ar fi știut să zică de unde venea el cu adevărat. Rareori, unii locuitori îl solicitau pentru varii servicii, în schimbul unor bănuți sau ceva de mâncare. Trăia astfel singur, dar fericit, cu mintea plină de visuri.

Ti-tom își păstra secretele pentru sine, ca pe o comoară. Secretul originilor lui, al părinților să-i dispăruți, al sosirii lui la Braunau.

Deși nu-și tocise coatele pe băncile școlii, avea, în numeroase domenii, o cultură foarte vastă pentru un copil de vârsta lui.

Curiozitatea lui intelectuală îl împingea să-și procure cărți de oriunde putea, mai ales de la Marika, fiica încântătoare a primarului din Braunau, Teodor Riefenstahl. Ea îl plăcea mult pe acest băiat, atât de diferit față de ceilalți. Se întâmplase, de asemenea, ca bătrânul Sof să-i încredințeze câteva ediții vechi, cu subiecte excentrice.

Thomas se mulțumea cu puțin, se spăla și bea apă de cele mai multe ori din râul Inn și, până atunci, poliția îl lăsase în pace. Nu era deci surprinzător ca Frau Polster să apeleze la el pentru a o ajuta, fără să depună prea multe eforturi, în fața noului ei angajator.

*

Înainte de a se duce la magazinul ținut de familia Kruger, după cum îi ceruse guvernanta, Ti-tom s-a mai oprit o dată în fața frumoasei colecții de cărți și reviste care trona în vitrina din salonul mic. Privirea i s-a intersectat cu cea a lui Elias și a avut un moment de ezitare, smucindu-se puțin înapoi.

— Îți plac cărțile, Thomas? întrebă Elias.

Micuțul afișa o mină confuză. Nu îndrăznea să-l privească în ochi pe bătrân.

— De ce nu răspunzi? îl rugă încetișor Elias.

— Vreți să spuneți cititul de romane? îngăimă micuțul.

— Da, de romane, nuvele, genul ăsta de lecturi, îți place să citești? Am remarcat că ești interesat de această colecție…

— Da, domnule, îmi place foarte mult asta.

Elias s-a îndreptat spre biblioteca modestă și a deschis-o. Degetele lui alunecau peste cotoarele cărților, în căutarea uneia potrivite.

— Ce-ai spune de asta de aici? sugeră Elias, arătându-i o ediție frumoasă și veche a romanului lui Honoré de Balzac, *Pielea de sagri.*

— Am citit-o deja… îndrăzni timid Ti-tom.

Mâna bătrânului a continuat să atingă tomurile.

— Atunci… să vedem, ce ai zice de… *Povestiri extraordinare?* îl întrebă, mulțumit de el însuși.

Cum băiatul a rămas perplex, Elias a adăugat, interogativ:

— L-ai citit și pe Edgar Allan Poe? Ei bine, nu te-aș fi luat drept un așa fin cunoscător, la vârsta ta.

Văzându-l însă pe Ti-tom afișând un frumos zâmbet, plin de geniu, Elias a spus:

— Bine. Ai zărit cumva una care ți-ar plăcea?

Imediat, degetul copilului a arătat spre o carte mică, legată în piele, încrustată cu fir de argint. Elias a scos-o din raft și a citit titlul:

— *Jucătorul de șah?* Văd că avem interese comune, Thomas… observă bătrânul întinzând spre copil nuvela psihologică scrisă de Ștefan Zweig. Am parte de surpriză după surpriză cu tine. Poftim, poți să o păstrezi, este cadou.

Copilul a aruncat o privire plină de recunoștință în ochii bătrânului asigurator. A înțeles că Elias nu era numai o ființă cu sănătatea șubrezită și totodată

un solitar: era, înainte de toate, un om bun. Chiar mai mult decât atât, era un Înțelept.

Atunci, bulversat de acest gest neașteptat de bunăvoință, băiatul s-a îndreptat cu stângăcie spre ieșire.

11.

Elias se pierdea printre presupuneri în privința subiectului bulversărilor fabuloase pe care viața lui le cunoscuse în mai puțin de o săptămână.

Existența Cărții secrete punea în discuție conceptul liberului arbitru. Oare al lui care era?

Și de ce Dumnezeu l-a ales pe el, dintre atâția alții? Ce aștepta Creatorul de la el?

Un lucru era sigur: descoperirea lui amenința să-i transforme credința într-o certitudine periculoasă. El era în mâinile lui Dumnezeu, capabil de-acum înainte să avanseze *cu siguranța somnambulului pe drumul pe care i l-a trasat Providența.*

Dar putem face asta vreodată?

În același timp, Elias a fost nevoit să învețe să trăiască, de fapt, cu frica unei noi însușiri caracteristice, aceea de a percepe ochiul omniprezent al lui Dumnezeu. Și ideea că responsabilitatea lui era în acele momente un angajament către Creator pentru fiecare dintre acțiunile lui i se părea îngrozitor de greu de purtat.

Gândurile îi rătăceau aiurea atunci când și-a amintit de amețeala pe care o resimțise la contactul cu literele de foc ale Pergamentului.

În salonul mare, limbile arătătoare ale orologiul se mișcau anevoie, ca și cum se târau. S-a bucurat la ideea că săptămâna se apropia de sfârșit. În curând urma să dispună de două zile întregi pentru a se întoarce în Sala mare și să încerce să găsească răspunsuri.

Frau Polster trebăluia prin bucătărie și, cu vocea ei groasă, îi atribuia noi comenzi micului Thomas,

care asculta curajos.

Într-un final, după patru ore și jumătate, băiatului i s-a mulțumit, cu răceală, ca de obicei. De la fereastra salonului său, Elias l-a privit pe Thomas mergând vioi pe stradă, întrucât se simțea eliberat după atâtea corvezi.

Sof a ajuns la ora opt seara, fix. Când Frau Polster a deschis ușa, Elias a simțit un curent de aer glacial străbătând casa. S-a ridicat obosit din fotoliu și și-a aranjat vestonul.

Sof a intrat și l-a salutat protocolar.

— Ei bine, domnule Ein? Nu v-am văzut toată săptămâna în orășel. Sunteți atât de ocupat?

— Știți, treburile legate de mutarea mea, actele… răspunse Elias.

— Nu vești rele, sper? întrebă Sof pe un ton tăios.

Elias s-a grăbit să găsească un obiect pe masa din salon pentru a evita privirea ascuțită a musafirului său. Cum ar fi putut bănui Sof conținutul scrisorii pe care o primise de la Viena?

— Totul este bine, spuse el cu ezitare, vă mulțumesc că vă preocupați de starea mea, domnule Sof. Frau Polster ne-a pregătit o cină fabuloasă, îmi imaginez. Sper că vă e foame…

— Da, mulțumesc. Cât așteptăm, am putea să începem partida?

Elias a încuviințat, dar era clar că în acea seară, în ciuda unei atitudini relaxate, nu era foarte interesat de șah.

Piesele au fost așezate pe tablă și primele mutări efectuate, când, deodată, bătrânul Sof a întrebat, cu un aer gânditor:

— Domnule Ein, aș vrea să vă cer părerea în legătură cu un lucru…

Elias și-a ridicat ochii obosiți spre musafirul lui.

— Vă ascult…

— Domnule Ein, credeți că Neantul există?

— Neantul? întrebă Elias surprins.

Fără să primească precizări suplimentare de la Sof, a continuat:

— Prefer să-mi orientez gândurile spre Infinit mai degrabă decât spre Neant.

— Credeți în Dumnezeu, nu-i așa? îl iscodi bătrânul anticar.

— Este o întrebare la care am căutat răspunsul toată viața. Astăzi, cred cu adevărat că pot răspunde afirmativ.

— Vedeți dumneavoastră, aș fi curios să știu ce v-a determinat să ajungeți la această concluzie…

— Să spunem că mă gândesc că atâta vreme cât există creaturi, trebuie să existe și un Creator.

Intrigat, Sof s-a oprit pentru un moment să mai întrebe și a lăsat partida să continue. Elias avea un ușor avantaj.

— Deci, credeți că totul este scris dinainte?

Elias nu a răspuns. Până atunci, fusese, pur și simplu, puțin perplex în fața întrebărilor bătrânului. Dar pe urmă s-a întrebat cine era Sof cu adevărat. În definitiv, nu cunoștea nimic despre el. Era, oare, posibil să știe ceva despre Carte? Întrebările lui puteau, oare, fi străine de cele pe care și le punea el însuși? Frau Polster descoperise, probabil, ascunzătoarea lui și a răspândit vestea în Braunau? Și acel zgomot de pași pe care îl auzise… Elias s-a speriat brusc de asemenea ipoteze. Se temea că, dintr-un motiv sau altul, din cauza lui Sof, legătura lui cu Providența s-ar putea rupe.

— Ce credeți dumneavoastră, domnule Sof? Credeți că există Destin?

Sof și-a încruntat sprâncenele:

— Cred că Destinul este o idee contrară bunului-simț. Cred că voința Omului poate îndeplini orice. Ea poate schimba, singură, ordinea lucrurilor.

— Nu știu… răspunse Elias.

— Ba da, haideți, știți! Însă nu vă încredeți în aparențe… încheie ciudat Sof.

— Cred că Destinul aparține Creatorului și că El este cel care atribuie un loc pentru toate lucrurile de aici, de jos…

— Inclusiv locul acestui Nebun pe tabla de șah? îl interogă bătrânul zâmbind.

Elias se gândea precis că mutarea lui urma cursul logic al partidei, dar nu a răspuns și Sof a jucat la rândul lui: Regele ia Nebunul…

— Vedeți? continuă Sof, aș fi putut la fel de bine să vă iau Tura… Dumnezeu n-ar fi putut crea întâmplarea? N-ar fi putut să aleagă să ne dea posibilitatea să modificăm noi înșine Cartea destinelor noastre?

Ochii lui Elias au devenit tulburi în penumbră. Ce căuta cu adevărat omul acesta?

După un moment de liniște, a întrebat:

— Dar despre ce Carte vorbiți, domnule Sof?

În acel moment, a intrat Frau Polster și, cu vocea ei aspră, i-a întrerupt fără menajamente:

— Să mă scuze domnii, cina este gata! Vor domnii să vină la masă?

Elias i-a spus că vor servi cina la masa din salonul mare și că preferă să servească el însuși. După ce a așezat tacâmurile, guvernanta a plecat spre casa ei.

Cei doi bărbați s-au ridicat din fața tablei de șah și, după ce au ajuns la masa din salonul mare, s-au așezat și au început să mănânce în liniște, până când Elias a întrebat din nou:

— Domnule Sof, mai devreme ați menționat o Carte. Despre ce vorbiți?

— Haideți, domnule Ein… Cartea este un simbol vechi… pentru a evoca ideea că toate lucrurile se întâmplă din voința „A Tot Puternicului”…

Elias nu a fost decât parțial liniștit de acest răspuns. Poate că până la urmă Sof nu știa nimic? A examinat atent privirea verde-palidă a musafirului său, însă nu a distins nimic clar.

— M-am trezit atât de des visând că pot schimba cursul lucrurilor, murmură Sof ca pentru sine.

— Ce ați fi schimbat dacă ați fi avut posibilitatea?

— Viața mea nu este nimic altceva decât un munte de regrete, domnule Ein. Copil fiind, prin imprudența mea, am cauzat moartea tuturor alor mei. E greu de cărat povara asta pe umeri când ai șapte ani… Și pentru bătrânul care sunt acum, este cu atât mai greu în fiecare zi. I-am târât pe toți în prăpastie, pe toți. Aș fi vrut să schimb atât de multe lucruri. Să iau deciziile bune la șah, să nu mă las prostit. Dacă aș putea schimba trecutul, aș reface drumul înapoi în timp, i-aș salva. Nu l-aș lăsa pe copilul fără experiență care eram să joace șah cu Diavolul, aș fi învățat cum să-i parez mutările. Dacă aș putea, domnule Ein – încă visez la asta, de opt decenii lungi –, l-aș găsi pe asasinul lor și l-aș ucide cu mâinile mele!

„Ce personaj fascinant, a chibzuit Elias. Ce dramă trebuie să-i fi fost viața, petrecută toată cu fantomele poveștii lui”. L-a privit cu atenție, pielea care-i devenise aproape transparentă, chipul plin de riduri, mâinile lui, degetul arătător de la mâna dreaptă tăiat.

S-a gândit la propria tristețe, la sora lui iubită între timp îngropată în pământ, la jurământul făcut odată tatălui său.

La faptul că viața lui era în urma sa. Și el acumulase propriul munte de regrete.

Până la urmă, Sof nu era decât un vestigiu al Istoriei, la fel ca el. Doi naufragiați, eșuați pe un continent înconjurat de mareele crescânde ale uitării.

Mai puțin un detaliu: Elias, el, avea Cartea… Și prin Carte, el putea întrevedea orizontul infinit al voinței divine. În curând urma să aibă tot timpul să meargă la întâlnirea lui, cum Ezechiel mersese odinioară în deșert să-l întâlnească pe Dumnezeul

strămoșilor lui, cu inima plină de speranță și cu frica în vintre.

II. Tremendae[{2}]

12.

După plecarea lui Sof, Elias a fost mulțumit să fie, în sfârșit, singur pentru două zile și două nopți lungi. De la cina cu bătrânul anticar, rămăsese cu un sentiment de neîmplinire pe care nu și-l putea lămuri.

Clătea și așeza farfuriile încet pe un suport, să se scurgă.

Îl chinuiau aceleași întrebări. Se gândea fără încetare la Carte. Analiza cursul propriei vieți, pe cel al vieții lui Sof și toate i se amestecau în suflet.

În orice caz, ce putea face el cu acea Carte? Ce ironie din partea autorului ei: urma să-i transmită El vreun mesaj, să-i încredințeze o misiune?

Viața trecea prea repede ca să poată fi ales un drum, o direcție de urmat. Ea se impunea.

Totuși, se părea că ceva fundamental se derula în amețeala pe care o experimentase la contactul cu literele de foc. Cartea Vieții îl chema.

Și această idee nu l-a înspăimântat atât de mult câtă vreme era hotărât să se detașeze de lume. De asemenea, în acea seară Elias a intrat din nou în Sala Cărții, știind că un capitol nou al existenței lui era pe cale să înceapă.

Nu a zăbovit la rafturile mari cu incunabule, ci a mers direct să se așeze la masa de studiu.

Sprijinit în coate, Elias a reflectat o ultimă dată la riscurile pe care urma să și le asume. A deschis unul dintre Tomurile Cărții așezate în fața lui, în căutarea unei istorisiri la întâmplare.

Dar asta era în van, deoarece, după ce îl lăsase pe bătrânul Sof și misterele lui, gândurile îi alergau doar la destinul anticarului.

A închis Volumul pe care îl avea în mâini și a început să străbată culoarele lungi, concentrice ale marii Săli. Noaptea era destul de înaintată când Elias cel Înțelept a găsit, în sfârșit, Tomul de aur potrivit, gravat cu literele S/O-NR.

Atunci, s-a așezat din nou la masă și a deschis Lucrarea. Parcurgând-o, și-a dat seama că istorisirea dedicată lui Sof avea chiar mai multe pagini codate, se întindeau pe aproape o treime din Volum și însumau aproximativ două sute de pagini. Asta era cu totul neobișnuit…

Partea necodată ocupa vreo douăzeci de pagini, ceea ce era, de asemenea, foarte mult, în comparație cu istorisirile pe care Elias le parcursese până atunci:

> Gustav Sof, fiul lui Ethel Kemperman și al lui Franz Sof […], născut la Viena, decedat la Braunau am Inn în 3 octombrie…

3 octombrie următor! a citit Elias. „Oh, Doamne, în șapte zile!”, a exclamat el stupefiat.

Cauza morții anunțate a lui Sof era codată în Text… Dar, rapid, atenția lui Elias a fost captată de un element nou.

Pergamentul indica:

> Transferat în Ghetoul de la Varșovia la data de 2 august 1941. […] Plecare în 13 ianuarie 1943 la Treblinka, Polonia, separat de părinți. Decesul mamei. Supraviețuiește în lagărul de concentrare datorită talentului descoperit pentru șah. Împotriva gradatului nazist. Partidă de șah. *Mort prin Damiano.* Își pierde arătătorul drept. Treblinka. Execuția tatălui, surorii și a celor doi frați. Eliberat de armata rusă în 14 august 1945. Orfelinat. Tentativă de suicid la Viena, la vârsta de șaisprezece ani […].

Sof fusese acel copil. Cel care a crezut că-și va scoate familia din lagărul de concentrare grație

talentului lui la șah, numai că aptitudinea asta a cauzat pierderea lor. „O pierdere care s-ar fi petrecut oricum”, s-a gândit Elias.

Textul relata scena cu jumătăți de cuvinte.

În acea zi, muncitorii fuseseră adunați în curte, la Treblinka, iar Ofițerul, sigur că își va dovedi superioritatea rasei, a lansat o provocare muncitorilor epuizați:

„Voi oferi libertatea și un permis de liberă trecere semnat de mâna mea aceluia dintre voi care va avea curajul să mă înfrunte la șah! Există vreunul aici, printre voi? Vă credeți Maeștri? Dar uitați-vă la voi! Ordinea naturală este restabilită, aici valorați mai puțin decât câinii mei… Nu meritați nici măcar fiertura infamă pe care v-o dăm, nu meritați să mai trăiți. Uitați-vă la voi! Niciunul nu are curajul să se măsoare cu un Senior…”

Cercetând aleile cu privirea lui rece, gardianul nu a observat decât capete plecate.

Spre stupoarea generală, micul Sof a ieșit din rând și și-a ridicat timid degetul.

Copilul s-a postat în fața omului înarmat și a obținut de la el promisiunea că, dacă va reuși să îl bată la șah, va câștiga libertatea surorii lui, a tatălui, a celor doi frați și a lui însuși. Mama lui era deja moartă. Amuzat, nazistul i-a făcut jurământ public.

La sfârșitul acelei partide teribile, Ofițerul a pus să-i fie tăiat degetul arătător drept, acela pe care îndrăznise să-l ridice pentru a-l sfida. Alesese să-l lase în viață ca să poată fi martorul superiorității ariene asupra rasei evreiești și, de asemenea, ca să asiste la execuția familiei lui…

Aparent, literele luminoase ale povestirii au început să sclipească ușor și intermitent, din ce în ce mai intens, pe măsură ce Elias continua lectura. Imperceptibil, păreau din nou că voiau să se armonizeze cu ritmul inimii lui.

În acele momente Elias a înțeles totul. A fost profund bulversat. Bătrânul anticar și el se asemănau în destule privințe. Jucau amândoi, la nesfârșit, aceeași partidă de șah.

Și amândoi, la o distanță de aproape douăzeci și cinci de ani, plonjaseră în cea mai profundă solitudine, din cauza furiei naziste.

Erau puțini la număr cei care, în afară de ei, își aminteau cu adevărat de acea perioadă.

Memoria acelor ani negri, la mijlocul acestui secol al XXI-lea forțat să treacă, într-un final, la o altă etapă, era pe punctul de a se șterge definitiv, așezată metodic iar și iar în praful cărților de istorie.

Mai întâi, Europa a profitat de agresiunile armatei israeliene și de pretențiile ei teritoriale împotriva palestinienilor, noii martiri, pentru a scăpa de sentimentele sale de vină.

A reușit, într-un sfârșit, să șteargă urmele propriilor sale barbarii.

„Toate astea n-au servit la nimic”, se gândea bătrânul.

Privirea lui a fost din nou atrasă de licărirea maroniu-aurie a Codului. A reușit să vadă din nou că, de fiecare dată când își apropia degetele de caracterele luminoase, licărirea lor creștea în intensitate. Se întâmpla ceva.

Apoi totul s-a înlănțuit brusc în sufletul lui: îngrozitoarea poveste a degetului tăiat al tânărului Sof, talentul lui pentru șah, condițiile teribile de viață la Treblinka, moartea Yélènei. Cartea era legătura dintre toate aceste povești.

Degetele bătrânului s-au însuflețit automat, ca și când ar fi interpretat o melodie pe o claviatură invizibilă…

În acel moment Elias a decis să intre în contact cu literele de foc.

13.

Elias s-a trezit pe o străduță cenușie și noroioasă. Era întins pe jos, cu fața la pământ și ochii lui nu erau complet deschiși, când a auzit deodată o voce agitată spunându-i:

— Ce faci aici? Ești nebun? Ridică-te, ridică-te sau te vor omorî!

Elias s-a întors pe o parte. Pământul arid îl zgâria. S-a ridicat cu greu, cu membrele amorțite.

A înțeles că obiectul pe care îl ținea în mâini era un Volum din Carte. L-a ascuns imediat sub palton.

Ridicând capul, a observat fața cuprinsă de îngrijorare a unui tânăr în zdrențe, de vreo șaptesprezece ani, care îi vorbea și îl trăgea de mânecă.

— Unde suntem? întrebă Elias ezitând.

— Suntem în Ghetou, bătrâne… Bun venit în infern! Dacă nu te îndepărtezi repede, o să ajungi curând lângă ceilalți, în groapă, acolo jos.

Abia ținându-se pe picioare, Elias a fost șocat. A văzut în jurul lui o mare îmbulzeală, oamenii se împingeau într-o confuzie de nedescris.

Înainte de a fugi, tânărul lui prieten i-a mai strigat o dată:

— Du-te, fugi înapoi la tine! Vor să bage frica în noi din cauza celor petrecute la Umschlagplatz[13].

Elias s-a trezit singur în mijlocul vacarmului și al agitației. A simțit pericolul apropiindu-se, în timp ce mergea cât de repede putea spre intrarea unei coridor lung și boltit, dezafectat. Sub vestă, Cartea de Aur palpita.

Ochii vedeau, dar sufletul lui nu reușea să înțeleagă: se afla în Ghetoul de la Varșovia, loc al suferinței și al morții. Era în Ghetoul de la Varșovia și trebuia să-și salveze viața.

Inima îi bătea nebunește, și atât de tare, că îi era frică să nu explodeze acolo, în stradă, în mijlocul haosului. Frica îl obliga să se concentreze. S-a grăbit să se alăture celorlalți.

O undă de teroare surdă străbătea străzile, crescând în intensitate ca un zgomot de fond, până când a ajuns la el. În acel moment, a observat o grămadă de caschete maronii coborând pe stradă, ca niște umbre, răspândind moarte, la întâmplare, în șuieratul armelor automate.

A zărit femei, bărbați și copii căzând, trupuri însângerate, corpuri înghesuite pe jos. Acele corpuri aveau să fie în curând prada călăilor înfometați din Ghetou.

Elias a simțit mai mult ca niciodată ce însemna teama de a fi vânat, hăituit, urmărit. Într-un reflex de supraviețuire, a deschis Cartea.

Un ofițer SS, înspăimântător, s-a oprit exact în fața lui și a făcut un pas alături. L-a țintuit cu privirea pe Elias, înghețându-i inima bătrânului.

Prădătorul s-a îndreptat spre ținta lui, cu o ură mecanică întipărită pe chip.

Elias s-a ghemuit pe verandă și și-a pus o mână pe Literele Sacre. Instantaneu, a părăsit acel infern.

14.

Sala era cufundată în lumina ei obișnuită, blândă și aurie. Domnea o liniște serenă, care părea eternă.

Elias își ținea capul pe antebraț, complet amorțit. Se confrunta cu o stranie confuzie interioară, dar amintirea acelei experiențe abia trăite era extrem de vie.

Încă percepea foarte distinct toate imaginile din acea stradă. Ochii ofițerului ațintiți asupra lui, mirosul fricii. Vesta și mâna lui purtau încă urme

ale pământului noroios din Ghetou. Culoarea sângelui victimelor, ecoul țipetelor lor, urletele, zgomotul armelor automate, cerul cenușiu și apoi chipul tânărului care îl ajutase să se ridice. Toate astea n-aveau nimic de-a face cu un vis.

Întregul lui suflet, întregul lui corp îi indicau că a făcut o călătorie în timp și că respectiva călătorie era legată de Carte. Era clar, toate astea aveau un sens.

Elias era uimit în fața deslușirii unui asemenea mister. Voia Dumnezeu să-i transmită un mesaj? Și dacă da, care era acesta?

Destul de repede, uimirea a făcut loc fricii și Elias a conștientizat potențialul extraordinar al marelui Registru. Grație lui, avea o imagine clară a evenimentelor din istorisire, grație lui, putea să pătrundă în poveste.

Era ca și cum Providența i-ar fi permis dintr-odată să-i umble prin arhive. S-a gândit din nou la istorisirile din Cartea Profeților, la pasajele din Biblie care menționau harul Profeților de a avea viziuni, Nathan, Ezechiel, Eli și, de asemenea, Iosif, fiii luminați.

Elias s-a întrebat dacă era posibil ca alții înaintea lui să fi avut acces la Cartea Secretă. Dacă Dumnezeu a materializat Cartea, a făcut-o ca ea să fie citită de cineva… „Da, această Carte cheamă un Cititor, un Cititor pentru fiecare generație de-a lungul anilor”, a meditat el. Dar mai ales, de vreme ce Cartea exista, însemna că Autorul ei dorea să se manifeste astfel. Și Elias și-a închinat umil sufletul în fața Lui.

Era profund exaltat de posibilitățile infinite ale acestei descoperiri. A părăsit Sala Minunilor și, pentru prima dată de la moartea soției lui, Anna, s-a rugat.

A regăsit aproape miraculos gesturile și cuvintele consacrate: „Binecuvântat fii Tu, Stăpânul Universului, Regele Lumii, Tu, cel care mi-ai dat această binecuvântare”.

15.

Când Ti-tom s-a trezit în acea dimineață, în Braunau era frumos. A despăturit o coală cu o listă lungă de cumpărături pe care Frau Polster i-o înmânase ceva mai devreme.

În fața râului, a scos din buzunar o bucată de cârnat proaspăt pe care Frau Polster i-a dat-o drept plată. A înghițit-o din câteva îmbucături, apoi și-a spălat mâinile și fața în apa limpede a Innului.

După aceea, Ti-tom s-a întors pe terenul lui preferat de joacă, aflat câțiva metri mai sus: un mic imobil dezafectat, din apropierea orășelului. Edificiul era flancat de un panou mare care anunța demolarea lui viitoare, până atunci amânată de conducerea primăriei.

Thomas își făcuse acolo Regatul lui și se distra mergând pe culoarele abandonate și invadate de insecte. Petrecea acolo ore întregi. În spatele ușilor vechi ale apartamentelor, îi plăcea să-și imagineze viața vechilor locuitori, trecând prin fiecare cameră ponosită, inventând personaje și dialogurile unei vieți de familie obișnuite.

În acel talmeș-balmeș, copilul găsise un fotoliu uzat din piele, dar foarte confortabil, precum și o cameră care avea un șemineu încă funcțional. La unul dintre etajele inferioare ale imobilului, descoperise, de asemenea, un vechi adăpost din lemn, camera boilerelor, care ascundea un loc greu accesibil, sub pământ, și care putea fi o ascunzătoare excelentă. Dar ce sens avea să te ascunzi?

Își instalase fotoliul în vizuina lui, pe care o amenajase cu un covor și niște bucăți de mochetă găsite pe stradă, precum și niște lumânări șterpelite de la magazinul din centru.

Locul era plin de cărți și obiecte de doi bani, însă era casa lui și Thomas se simțea la adăpost.

A așezat cu grijă, pe o etajeră rezervată celor mai prețioase obiecte, frumosul exemplar din *Jucătorul de șah* pe care i-l oferise Elias.

Apoi, după ce a petrecut un moment pentru a cotrobăi prin variile lucruri din imperiul lui de mizilicuri, Ti-tom a plecat în direcția magazinului familiei Kruger.

Familia Kruger nu-l iubea deloc și sentimentul era reciproc. Copilul li se părea prea diferit, incontrolabil. În ochii lor, reprezenta mai ales un pericol pentru educația copiilor lor. Ti-tom nu-și făcea niciodată griji de primirea lor și, atunci când intra în magazin, evita privirile adulților.

— Vii pentru contul lui Frau Polster, nu-i așa? întrebă sec Alber Kruger, proprietarul.

— Da, domnule, răspunse politicos Thomas.

— Poți să te servești, a deschis un cont pe numele nou-venitului.

În scurt timp, familia Kruger și clienții lor, angajați în bârfele obișnuite, nu i-au mai acordat atenție băiatului care umbla prin raioanele magazinului, cu o hârtie în mână.

În acel moment, Thomas a surprins o conversație interesantă între proprietari, văduva Schiller, care locuia în cartier, și cele două surori Kraft, două fete bătrâne a căror casă era învecinată cu cea a lui Elias.

— L-ați văzut până acum pe bărbatul care s-a mutat în vechea casă a vameșului? întrebă Martha Kruger.

— Nu, răspunse văduva, se pare că iese foarte puțin și că nu stă prea bine cu sănătatea.

— Frau Polster mi-a mărturisit că l-a surprins, în a doua zi de când muncea la el, plângând ca un puști în salonul lui.

— Noi l-am văzut, răspunseră într-un glas cele două surori Kraft. Pare foarte amețit și n-are deloc aer austriac, nu, asta nu. În plus, am observat că nu vine niciodată la slujba de duminică.

— Asta nu e de mirare… spuse Alber cu jumătate de voce.

— E totuși ciudat, mărturisi doamna Kruger, să vii să-ți petreci pensionarea la Braunau, nu credeți?

— Oh, da, e ciudat, încuviință bătrâna Schiller, ce idee, nu mi se pare că e normal.

— Totuși aici v-o petreceți și dumneavoastră, pensionarea adică, doamnă Schiller! ziseră în cor surorile care parcă erau siameze.

— Ah, eu, este din cauza amintirii dragului meu soț, știți. Nu mai doresc să-mi schimb acum obiceiurile.

— Ceea ce mi se pare mie ciudat, precizează Alber, este că a vrut acea baracă veche.

— Nu este atât de urâtă, replică Eva Kraft, care locuia împreună cu sora ei într-o casă similară. Nu, cel mai uimitor la acest bărbat este că stă treaz nopți întregi, făcând nu știu ce. Noi am observat, sora mea și cu mine, că ferestrele lui sunt deseori luminate noaptea. Mă întreb mai ales cu ce se poate ocupa un bărbat de vârsta lui la astfel de ore…

— Frau Polster zice că e depresiv, un… „monaco-depresiv”, chiar așa îl numește ea, spuse Schiller.

— Un „maniaco-depresiv”, o corectă Martha, pentru a se impune. Dar ce știe ea despre psihologie, placa aia de lemn[4]?

Ascuns după o grămadă mare de conserve, Ti-tom și-a ciulit urechile.

— În orice caz, precizează văduva Schiller, mie nu-mi plac oamenii care nu merg la slujbă, nu ies din casă și stau treji noaptea. Asta nu-mi sugerează nimic bun.

Pentru a-i face să plătească pentru bârfele lor, Ti-tom și-a vârât o cutie de Griessnockerl, o supă de primă clasă, în vestă, apoi o a doua…

Mai încet, să nu fie auzită de copil, văduva a adăugat întorcând gâtul pentru a arăta spre spatele

magazinului:

— E ca șoarecele ăsta, nu știm de unde vine. Stă pe străzi. Poliția ar trebui să intervină. Să-l plaseze într-o instituție. Se pare că sunt din ce în ce mai multe furtișaguri în zonă. N-ar trebui să acceptăm străini aici, asta nu duce la nimic bun.

Ceilalți nu au comentat nimic, dar expresiile lor arătau aprobarea. Se temeau cu toții să nu fie surprinși de băiat.

Și chiar asta se întâmplase: Ti-tom auzise tot.

Atunci, ascuns de privirile lor, ca represalii, copilul și-a strecurat o sticlă de o jumătate de litru de limonadă în buzunarul interior, trei cutii de lapte concentrat, una de pateu de somon pentru gurmanzii fini și trei trufe de ciocolată fără preț, ambalate în hârtie aurită. Nu mai mâncase niciodată ciocolată, era momentul…

— Este deja multă vreme de când sunt prea mulți străini în țara asta, conchise Alber Kruger, cu privirea aiurea.

16.

Când Elias a ieșit din Sala Cărții, după călătoria lui, a avut probleme să-și dea seama cât timp trecuse, în realitate, în Braunau. A închis cu grijă trapa și a ascuns toate urmele pasajului.

Ajuns la mezanin, i-a auzit pe Ti-tom și pe Frau Polster, care se agitau ceva mai departe. Fără a se întâlni cu nimeni, a luat ziarul de pe pragul ușii de la intrare și a constatat că era ediția de luni. Petrecuse deci ultimele două zile din săptămână cu studiul Cărții, călătoria și somnul profund care urmase după asta.

Thomas tocmai se întorcea de la magazinul familiei Kruger pentru a livra cumpărăturile. Elias

și-a îndreptat trupul și apoi s-a retras la etaj, a făcut un duș și s-a schimbat.

*

Puțin mai târziu, a deslușit zgomotele surde și strigătele care veneau de la bucătărie.

Din motive necunoscute, Frau Polster era complet furioasă. Încerca să-l prindă pe Ti-tom și-l înjura furioasă.

Înghesuit în fața chiuvetei din piatră, copilul era cuprins de panică. Tocmai îl prinsese. Ea ascundea ceva în mâna stângă și pumnul drept era ridicat în aer, gata să lovească.

Ajuns fără să facă zgomot în spatele ei, Elias i-a prins la țanc brațul înainte ca să se năpustească asupra băiatului înmărmurit. Palidă de furie, ea și-a întors fața către bătrân. Chiar și așa, nu și-a regăsit calmul.

— Ce faceți? strigă Elias cu putere. V-ați pierdut mințile?

— Derbedeul ăsta mic! Priviți…

Frau Polster și-a deschis palma stângă și a scos la iveală trei ciocolate mici, aurii, de la magazinul familiei Kruger.

— Le-a furat, haimanaua asta! Dar să-mi facă mie așa ceva! În magazinul orășelului… Lăsați-mă să-i aplic o corecție pe cinste.

Ținând încă ferm brațul harpiei, a văzut ciocolatele și a spus cu un surâs dezarmant:

— Of, Thomas! Ce drăguț din partea ta, mulțumesc, cum te-ai gândit tu…

Frau Polster arăta de parcă picase din cer.

— Cum așa? întrebă ea.

— Doamnă Polster, nu v-am zis? L-am rugat pe Thomas al nostru să-mi aducă niște ciocolățele, exact astea. Vedeți dumneavoastră, nu e niciun motiv de scandal, nu-i așa?

Ti-tom îl privea pe Elias ca și cum l-ar fi salvat din ghearele celui mai fioros monstru biblic.

Guvernanta nu era convinsă, totuși a mormăit niște scuze dezordonate și de neînțeles. În spatele

ei, bătrânul i-a trimis băiatului, pe ascuns, o privire atât dură, cât și complice.

Apoi menajera a ieșit din bucătărie, bodogănind în continuare și lăsându-i singuri.

Fără să spună niciun cuvânt, Elias a aruncat un ochi la conținutul oalei de pe foc. Și-a pus într-o farfurie o porție de gulaș care fierbea încet și, după ce a rânduit cu grijă ciocolatele învinuite, ca probă, în fața lui, s-a așezat la masa din bucătărie.

L-a invitat pe Thomas să ia loc în fața lui și a început să mănânce, privindu-l pe băiat. Ti-tom stătea, puțin jenat, în fața tacâmurilor rezervate pentru Anna, dar bătrânul nu le-a dat la o parte.

— Deci, Thomas, ai citit cartea?

— Da, domnule, am citit-o, mulțumesc mult.

— Știi, poți să-mi spui Elias…

— Da, domnule, mulțumesc mult.

Bătrânul a suspinat. După ce și-a terminat supa, bătrânul înțelept a luat o ciocolată și a desfăcut încet ambalajul.

— A fost pe gustul tău?

— Formidabilă, domnule, cu adevărat formidabilă. Însă puțin cam scurtă…

— Nu vorbesc despre carte! replică Elias cu un aer glumeț. Ciocolata, cum ți s-a părut?

Ti-tom s-a înroșit și s-a pregătit să se apere.

— Nu știu, nu le-am gustat, n-am avut timp.

— Păcat, zise Elias, ducând o ciocolată la gură și delectându-se ostentativ. Mare păcat… Este o minune.

Micuțul a salivat puțin.

— Mai sunt două. Îmi mai dezvălui câte ceva despre tine? întrebă Elias desfăcând-o pe a doua.

— Păi, nu sunt foarte multe de zis…

Bătrânul a rupt în jumătate delicioasa trufa:

— Hmmm… și asta e foarte bună.

— Sunt orfan, trăiesc singur… și n-am mâncat niciodată ciocolată! se fandosi copilul cu viclenie.

Fără să fie impresionat, Elias a înghițit cealaltă jumătate, a luat ultima ciocolată și s-a ridicat:

— Bună încercare! Pe asta o păstrez pentru cafea! În schimb, ține asta…

Și Elias i-a dat câțiva bănuți, pe urmă, în fața fetei înviorate a copilului, a precizat:

— Nu sunt pentru tine, ci pentru familia Kruger. Cere-le iertare că ai uitat să le treci pe listă! Și plătește pentru aceste ciocolate și… de asemenea, pentru celelalte produse.

Elias l-a înghiontit afectuos pe Ti-tom, care i-a zâmbit, contrariat, ținând sticla cu limonadă și restul prăzii ascunse în veston. Apoi copilul a plecat degrabă spre magazin.

— Și nu uita să-ți supraveghezi buzunarele, nu se știe niciodată ce mai cade în ele! strigă Elias din pragul ușii.

Pe drum, Thomas s-a gândit la acel bătrân simpatic și lipicios care era Elias cel Înțelept. A simțit ceva rostogolindu-se în buzunar. A băgat mâna și a scos a treia ciocolată. Fără să se întoarcă, a perceput prezența protectoare a bătrânului. Veghea asupra lui.

17.

Era sfârșitul după-amiezii și Ti-tom tocmai se întorsese acasă. A petrecut câteva momente în catacombele micului său Regat hodorogit pe care l-a părăsit puțin înainte de ora 17.00. Pleca mereu în acel moment precis, deoarece era ora la care ieșeau elevii de la colegiul din Braunau.

Pe trotuarul străzii, puțin în urmă față de liota de tineri gălăgioși, și-a făcut apariția Marika, unica fiică a familiei Riefenstahl. Thomas nu o aștepta decât pe ea.

Aparent, erau foarte diferiți, el, un mic Gavroche din est, ea, fetița model, mereu aranjată

în rochițele ei albastre, cu părul blond parfumat și aranjat impecabil.

Marika și Thomas erau amândoi copii precoce. Marika era deja la colegiu, cea mai tânără din clasa ei și, de asemenea, cea mai secretoasă. La fel ca pe Ti-tom, copiii de vârsta ei nu o interesau. Totuși, găsise în Thomas o ființă care îi semăna și exprima lucrurile la fel ca ea. Împărțeau în special aceeași pasiune pentru romane și poeme. În acea zi, Marika adusese foile cu poezii de-ale lui Friedrich Hölderlin, pe care și le vor citi unul altuia ore întregi.

În fiecare joi, Marika avea lecția de pian în salonul burghez al părinților săi. Tatăl ei, Teodor Riefenstahl, și mama sa, Gertrud Riefenstahl, născută Kurt, se mândreau că au adus pe lume un asemenea copil minune. Domnul Riefenstahl se lăuda pe unde apuca. Era primarul orășelului, un austriac de provincie notabil, însă gras și cu convingeri personale. Era xenofob, deseori violent și întotdeauna obtuz.

Marika nu-și iubea tatăl, ba chiar îl detesta. Ea era frumoasă, generoasă, sensibilă. Exact opusul lui Teodor. Ea avea, de asemenea, o educație ireproșabilă. Marika avea totul, numai că, iată, se sufoca.

Își găsea refugiul doar în muzică. În muzică și în compania lui Ti-tom.

În după-amiezile de joi, Thomas nu rata nicio ocazie să vină să o asculte. Se ascundea în spatele obloanelor albe, în grădina casei sale. Și ea știa că el era acolo, îl zărea câteodată în spatele profesorului, fără știrea părinților ei.

Astfel, Ti-tom învățase, numai ascultând pe furiș, toate regulile teoriei muzicale și, în minte, simfoniile lui César Franck sau Liszt deveniseră deja ecuații corecte și perfecte. În fiecare săptămână, trecea să o asculte pe Marika în timp ce interpreta unele partituri, corectând în minte rarele imprecizii.

Cei doi copii știau că trebuiau să se ascundă pentru a-și trăi prietenia secretă. Părinții Marikăi îl considerau pe Ti-tom un parazit.

Dar Thomas râdea de asta și, în acea zi, ca în alte zile, o aștepta pe Marika pe marginea drumului de la școală. Silueta ei de fată tânără, mândră și dreaptă a făcut ca inima lui Ti-tom să bată cu tărie. Aceeași emoție, de fiecare dată.

De asemenea, de fiecare dată, Marika încerca să-și ascundă bucuria de a-l vedea pe Thomas, cel credincios și constant în sentimentele lui, care nu o aștepta decât pe ea, nu o vedea decât pe ea.

Au mers împreună un timp, ea povestind despre Hesse și Mann, Munții Stâncoși și lacurile Italiei. El povestindu-i întâmplările zilei, despre noile comori găsite în Regat, lecturile sale, acea fabuloasă carte cu *Jucătorul de șah.* Personajul acela îl fascina. L-a menționat pe Elias cel Înțelept și a descris minunata savoare a ciocolatelor de la magazinul familiei Kruger, pe care Marika o cunoștea. Au schimbat un zâmbet la acest subiect.

Dar, dintr-odată, s-a întâmplat lucrul de care se temea Ti-tom.

La intersecție, l-au văzut apărând pe Erwan Gruber, spaima cartierului.

Erwan și Ti-tom se întâlniseră de mai multe ori pe ruta aceea, și de mai multe ori sfârșiseră bătându-se. Probabil că Erwan nu era cu mult mai puternic decât Thomas, în schimb, era mult mai violent. În plus, nu se despărțea niciodată de gașca lui de bătăuși.

Erwan avea paisprezece ani și fuma țigări, precum adulții. Thomas îl văzuse deja stingând una pe fața unui elev, într-o încăierare. Cu timpul, Erwan devenise periculos, chiar și profesorii și tatăl lui, medicul Hans Gruber, îl băteau frecvent.

Așa că, de îndată ce Thomas și Marika l-au zărit pe acel demon în fața lor, flancat de doi dintre zbirii lui, au înțepenit.

Totuși, în ciuda așteptărilor, acesta s-a mulțumit să-i arunce lui Ti-tom o privire amenințătoare și să-și vadă de drum. Erwan a strâns din dinți și acoliții lui au făcut la fel, imitând stupid atitudinea șefului lor.

Marika și-a întors privirea, însă doar pentru o clipă. În secunda următoare, pe când treceau foarte aproape de gașcă, a văzut că Thomas a încercat din orgoliu să-i susțină privirea lui Erwan. Atunci, intrusul a strigat:

— Marika! N-ar trebui să umbli cu cerșetorul ăsta. Nu e decât un străin, un șobolan păduchios!

Marika nu a răspuns. L-a prins pe Ti-tom de braț și l-a tras mai departe.

La rândul lui, Thomas a strâns din dinți și, fără să încetinească pasul, cu capul drept, a continuat să-și fixeze inamicul, promițându-și că într-o zi o să-l facă să regrete acele cuvinte…

18.

După-amiaza părea să nu se mai termine și Elias nu se gândea decât la noua seară de studiu care-l aștepta după plecarea lui Frau Polster.

Nu simțea oboseala, rugăciunea către Dumnezeu îl înviorase. Era hotărât să profite de întreaga noapte pentru a se întoarce în Sala mare.

Pe masa de studiu se odihnea încă Tomul care relata povestea lui Sof, cea în care bătrânul anticar călătorise în Ghetou.

Dar în urma acestei experiențe ieșite din comun, în el rezonau o mie de promisiuni.

S-a apucat să citească și să recitească povestirea lungă dedicată lui Sof, să își imagineze suferințele acelui orfan pierdut în Treblinka…

Textul Cărții secrete nu dezvăluia, de fapt, decât puține amănunte despre ceea ce fusese viața lui.

Fără oprire, recitea pasajele enigmatice din Poveste: era vorba de o partidă de șah decisivă, un gradat nazist, degetul arătător drept al băiatului, tăiat cu cuțitul. Codurile întrerupeau povestirea, făcând-o impenetrabilă în ansamblul ei.

> Transferat în Ghetoul din Varșovia la data de 2 august 1941. […] Plecare în 13 ianuarie 1943 la Treblinka, Polonia, separat de părinți. Decesul mamei lui. Supraviețuiește în lagărul de concentrare datorită talentului la șah. Împotriva gradatului nazist. Partidă de șah. *Mort prin Damiano.* Își pierde degetul arătător drept.

Apoi și-a amintit aluzia murmurată de Sof la a doua lor partidă de șah… „Aș fi vrut să schimb atât de multe lucruri… Nu l-aș lăsa pe copilul fără experiență care eram să joace șah cu Diavolul, aș fi învățat cum să-i parez mutările…”

Atunci, a găsit soluția. Evidentă.

— Da! exclamă el.

În realitate, „Mort prin Damiano” însemna *„Mat* prin Damiano”: cuvântul „Mat”, termen foarte apropiat de evreiescul „Met”, vine din arabă și înseamnă „Mort”. A înțeles astfel că, dacă băiatul pierduse acea partidă de șah, asta se întâmplase deoarece căzuse în celebra capcană a matului lui Damiano, o combinație fatală, predată în toate școlile de șah.

Cu zâmbetul pe buze, Elias și-a trecut mâna pe deasupra literelor de foc ale Cărții și a admirat mișcările vâlvătăii lor. La fel ca umbra chinezească, lumina lor îi desena parțial conturul mâinii pe frunte.

A inspirat profund, apoi s-a pregătit să-și pună degetul arătător pe flacăra Pergamentului. De acum înainte, trebuia să se miște repede.

Atunci, Elias a închis ochii. Cartea hotăra locul și cel mai bun moment. Trebuia să aibă încredere în ea.

19.

Elias era în picioare, cu mâinile încrucișate la piept, strângând Volumul Legii sacre.

Stătea în mijlocul unei străzi înguste, mărginită de imobile distruse. Câțiva trecători se grăbeau pe trotuare. Unul dintre ei l-a împins fără să-i dea atenție. Elias s-a uitat în jurul lui, atent la cele mai mici detalii.

În colțul străzii, un copil împărțea ziare. Elias s-a apropiat:

— Micuțul meu, pot să împrumut ziarul pentru o clipă?

Copilul nu a îndrăznit să refuze această favoare unui bărbat atât de bătrân și care părea atât de respectabil. Dacă era încă viu și arăta atât de bine la vârsta lui, însemna că trebuia să fie un personaj important…

Ziarul purta numele *Auf der Wache,* „În gardă”, și data din 9 octombrie 1940.

Elias îi aruncă micului vânzător o privire tristă. Ce avea să se aleagă de el? Ce se va alege din toate astea?

Prima pagină era consacrată integral subiectului intrării Statelor Unite și a Uniunii Sovietice în război. Va anula Stalin acordul lui cu naziștii și va ataca Germania?

Elias a suspinat și a fost cuprins brusc de o angoasă profundă, aceea de a nu mai putea să se întoarcă vreodată la Braunau. A strâns tare Cartea sub haină ca să se asigure. Pe șira spinării i-a trecut un fior rece: Cartea îl proteja, nu trebuia sub niciun chip să o piardă.

Apoi Elias i-a dat ziarul înapoi copilului și, revenind la motivele vizitei lui, l-a întrebat:

— De fapt, tinere prieten, cunoști cumva un băiat cam de vârsta ta și care se numește Sof?

— Da, răspunse copilul punând ziarul la loc în teancul lui, cu chipul luminat dintr-odată, îl cunosc bine. Locuiește mai sus pe strada aceea de unde veniți, în blocul fără obloane. Fără îndoială, la ora asta e la joacă în curte.

Fără să stea pe gânduri, Elias l-a salutat pe copil și a luat-o înapoi pe strada desfundată. Imobilul indicat nu era decât o simplă ruină. A trecut prin porticul ponosit și a aruncat o privire în curte: nimeni, în afară de niște pisici slabe care scotoceau prin pubelele de gunoi.

Acolo, în locul acela murdar, un om cu o înfățișare ostilă l-a întrebat:

— Dumneavoastră! Cine sunteți dumneavoastră? Ce vreți? strigă el pe un ton răutăcios.

— Bună ziua, domnule, îl caut pe tânărul Sof.

— Ce vreți cu derbedeul ăla bun de nimic? V-a furat și dumneavoastră ceva?

— Nu, răspunse Elias cel Înțelept, vreau să vorbesc cu el. Am venit de departe.

— De departe?! Aici toată lumea vine de departe! Și, de altfel, nimeni nu va pleca nicăieri!

— Îl caut pe micul Sof, e urgent. Știți unde se află? replică ferm Elias.

— Dacă nu e niciunde în Ghetou, poate e încă în peșteră, meșterind nu știu ce. Pe acolo! arătă el sec cu degetul.

A indicat o scară micuță care cobora în măruntaiele celui mai mare dintre cele două blocuri din curte.

Pășind în interiorul clădirii, Elias a auzit ecourile surde ale unei rugăciuni ciudate, murmurată de o mică voce angelică. La început, Elias a fost aproape înspăimântat, dar, cu ideea că va trebui să deschidă Cartea cât mai curând, a grăbit pasul.

Pe măsură ce avansa în întuneric, murmurul devenea din ce în ce mai clar și, în labirintul

subsolului, a distins curând o lumină palidă pâlpâind pe sub pragul unei uși din fier.

Elias și-a lipit urechea de ușă, cât de discret a putut. Atunci a auzit clar discreta litanie: era vorba despre o succesiune neîntreruptă de litere și cifre…

„c2c3/g8f6, g1f3/d7d6, e2e3/c8g4, d2d4/f6e4, d1d3/g4f3, g2f3/e4f6, f1e2/b8d7, e1g1/c7c5, d3e3/e7e6, e2b5/a7a6, f1e1… a6b5 [suspin], d4d5/f6d5, e3e2/d8a5 [pauză și respirație], b2b4/c5b4, a2a3/b4c3, b1c3/d5c3, e2d2/d7e5, f3f4/e5f3, g1g2/f3d2 [o clipă], c1d2/b5b4, a3b4/a5d5, f2f33/d5d2, g2g3/a8a2, a1d1/d2f2, g3g4/f2g2, g4h5/g2g6, h5 h4… a2h2 [ușurare]”.

Era, cu siguranță, vocea unui copil. Elias a înțeles repede că lunga înșiruire de coduri reprezenta, de fapt, transcrierea mutărilor pieselor pe o tablă de șah.

Atunci, sufletul lui Elias s-a întors spre Nemuritor și chipul lui a schițat un zâmbet cald și complice, un omagiu interior adus Providenței.

Pe urmă vocea a tăcut. Brusc, ușa s-a deschis și o lumină albă, puternică l-a orbit pe Elias. Bătrânul a făcut un pas în spate. Inima fragilă i-a tresărit în piept.

În prag stătea un copil înmărmurit.

Luând inițiativa, Elias a întrebat:

— Tu ești Sof?

— Da, ăsta e numele meu… Cine sunteți dumneavoastră?

— Nu-ți fie teamă, micuțul meu. Sunt un prieten. Pot să intru pentru o clipă?

Copilul a făcut un pas la o parte. Era îngrijorător de slab și pielea lui lividă îți lăsa impresia că-și petrecuse întreaga viață în acel loc.

Plin de compasiune, Elias s-a uitat la fața băiatului și și-a imaginat-o pe cea a bătrânului care avea să devină. A recunoscut trăsăturile: aceiași ochi de un verde surprinzător, aceeași formă alungită a feței, aceiași pomeți proeminenți. „De la

copil la bătrân, de la bătrân la copil, nimeni nu se schimbă cu adevărat", s-a gândit el.

Nu era nicio îndoială, era Sof copil. Și bătrânul s-a emoționat. Atât de extraordinară i se părea această întâlnire.

Era lucrarea Cărții Vieții.

Și exact în acel moment, în picioare în fața lui Sof copilul, lui Elias nu i-ar fi fost frică de moarte, dacă ea ar fi venit, fiindcă era atât de convins de existența lui Dumnezeu. Ființa îi strălucea prin credința lui și s-a lăsat cu totul în mâinile Creatorului în timp ce și le punea pe ale lui pe capul copilului, pentru a-l binecuvânta.

În schimb, micul Sof a rămas mut în fața acestei apariții neașteptate și ciudate. Privea timid cum un bătrân înțelept se ruga pentru el, fără să înțeleagă nimic.

Locul în care se aflau era îngrozitor de îngust: era luminat de o fereastră joasă care dădea spre curte. Acea cameră era mobilată doar cu o masă veche, uzată și câteva cutii din lemn. Elias s-a așezat pe una dintre ele în fața copilului, cuprins teamă, dar și de curiozitate.

După câteva secunde lungi, Elias și-a terminat meditația și a vorbit, în sfârșit:

— Micuțul meu, sunt aici pentru binele tău și am venit de departe pentru tine.

— De unde veniți? întrebă cu naivitate băiatul.

— într-o zi, vei avea răspunsul la întrebarea asta. Dar pentru moment, nu avem mult timp.

Strângând din nou Cartea prețioasă la piept, el a adăugat:

— Mai devreme recitai mutările unei partide de șah, nu-i așa?

Copilul a roșit:

— Tata v-a trimis? Nu-i place să mă joc aici. Spune mereu că asta nu-mi aduce nimic și că aș face mai bine să merg să-mi caut ceva de mâncare, în Varșovia, cum fac ceilalți! El v-a trimis, nu-i așa?

— Fii sigur că tatăl tău n-are nimic de-a face cu asta, răspunse Elias.

Și zâmbetul cald al bătrânului l-a liniștit pe copil, acesta simțind că putea avea încredere în el.

— Știi, și eu sunt un jucător bun de șah. Chiar jocul de șah este cel care m-a adus la tine. Ai vrea să jucăm acum o partidă?

— Vreți să jucați? întrebă, fericit, băiatul. Ați venit ca să jucați șah cu mine?

— Dacă ești de acord, răspunse Elias, zâmbindu-i înapoi.

Băiatul a făcut câțiva pași rapizi spre dulapul lui, fericit să aibă, în sfârșit, un adversar adevărat, aparent un adversar serios, și, fără să-și pună alte întrebări, a scos o tablă de șah frumoasă, din marmură și lemn, pe care Elias a recunoscut-o imediat. Era singura lui comoară. Copilul a așezat-o cu mândrie pe masă și s-a instalat în fața lui Elias.

Într-o clipă, micul Sof și Elias au terminat de așezat piesele.

— De data asta, voi accepta să joc cu negrele, zâmbi bătrânul.

Copilul l-a privit pe musafirul lui misterios, fără să înțeleagă remarca și, cum prefera să joace cu albele, nu a obiectat. A ales să înceapă partida mutând Calul la g3.

Tânărul Sof a început partida într-o manieră clasică, apoi a avansat pionul alb la e4. Elias știa precis unde voia să ajungă și, în câteva mișcări, cu mare măiestrie, l-a pus pe copil într-o poziție inedită.

Elias a zâmbit și i-a spus tânărului său prieten:

— Privește, privește bine această situație, Sof. Este ceea ce am venit să te învăț.

Băiatul era uimit, pentru că, deși era extraordinar de talentat, nu mai văzuse niciodată o astfel de desfășurare a jocului. A înțeles că nu controla cursul partidei și că i se întindea o capcană.

Elias a continuat:

— Vezi tu, dragul meu, este vorba de o mișcare clasică, dar formidabil de eficientă. Se numește Matul lui Damiano. O să îți arăt cum să ieși din asta.

Copilul observa cu atenție jocul și a recunoscut că ar fi fost învins în curând. Fusese lovit în orgoliu.

— Nu fi dezamăgit, ești deja un jucător excelent pentru vârsta ta, adăugă Elias. Învață și vei fi invincibil. Iată mesajul meu: să știi că e posibil să eviți acest mat dacă te antrenezi să îl repeți și aloci timp pentru asta. Fii foarte atent la mișcările Nebunului. Dacă te asiguri că Regina ta rămâne aproape de Rege, atunci n-ai de ce să te temi, deoarece Regina este cheia de boltă a sistemului defensiv pe care trebuie să-l pui la punct. Însă amintește-ți, păstrează mereu Regina lângă Rege, nu o folosi ca să ataci fără discernământ. Asta ar fi o pierdere imensă pentru tine. O să-ți amintești de asta peste decenii după acest război, copilul meu.

Băiatul l-a fixat cu privirea pe Elias pentru un moment, cu o mină evocatoare, încercând să înțeleagă ce voia să spună prin asta, de ce făcea asta. Iritat, a dorit să-și ia cât mai repede revanșa. Elias a acceptat, în ciuda orei târzii.

Sof a jucat cu negrele și Elias a încercat cu abilitate să-l aducă în același punct. Dar de data asta, copilul s-a dovedit deosebit de priceput.

Pe durata partidei, Elias îl privea pe copil cu multă tandrețe, știind ce trăise în Ghetou și ce experiențe va mai trebui să înfrunte.

În momentul în care Elias a luat Nebunul negru, un zgomot surd a reverberat în curte.

— Ce e asta? întrebă Elias.

— Poliția, fără îndoială, se îngrijoră băiatul, livid la față.

— Ce caută aici?

— Vin din când în când, ridică locuitorii pentru… pentru a-i interoga, mi-a spus tata.

Într-o clipă, curtea și-a regăsit liniștea.

Apoi, subit, vacarmul s-a apropiat. S-a deslușit ecoul unei uși forțate. S-au auzit pocnete, focuri de armă, țipete de panică.

Elias a apucat strâns Cartea, cu stomacul cuprins de crampe din cauza fricii de a nu cădea în capcana acelei epoci teribile.

Pe urmă, foarte repede, și-a adunat gândurile și i-a zis copilului:

— Tânărul meu prieten, trebuie să plec. Nu-ți face griji, o să treci cu bine toate încercările și o să ne revedem. Mai ales ține bine minte tot ceea ce ți-am spus. Amintește-ți tot. Într-o zi o să terminăm împreună această partidă.

Copilul îl privea pe bătrân cu ochii ațintiți la buzele lui ridate, ca și cum spera să audă o frază magică salvatoare, capabilă, dintr-o rostire, una singură, să-i șteargă frica. A început să plângă. Elias l-a întrebat pe un ton ferm:

— Haide, trebuie să știi un loc pe unde să scapi, nu-i așa?

Copilul încuviință din cap:

— Cunosc un pasaj, dar e strâmt. Nu veți putea trece.

— Nu-ți face griji pentru mine, copilul meu, spuse Elias. Voi pleca așa cum am venit. Tu grăbește-te, du-te.

Copilul a ezitat. Însă amenințarea se apropia în continuare, așa că a dat drumul mâinii bătrânului. Și-a șters lacrimile cu mâneca și, deschizând ușa cu grijă, l-a privit pe Elias pentru ultimă dată, cum ne despărțim de un prieten pe care ne temem că n-o să-l mai revedem vreodată. Apoi, într-o secundă, a dispărut în întuneric.

Cu mâna așezată pe coperta Cărții lui, Elias a rămas în așteptare, gânditor.

Zgomotul cizmelor ofițerilor răsuna pe culoarul strâmt. Probabil că erau destul de aproape, când Elias, cuprins de frică, a redeschis Marea Carte aurită.

O străfulgerare de lumină a străbătut camera. Singurul martor al acelui halou luminos a fost un cioban neamț stupefiat care îi depășise pe maeștrii lui cu câțiva metri. Lovitura ciobanului[5].

20.

Când Frau Polster a bătut a doua zi la ușă, nu a venit nimeni să răspundă. Pentru a evita să pară neîncrezător, Elias îi dăduse, într-un sfârșit, un rând de chei, așa că ea a hotărât să intre singură.

Casa era goală, ca și cum ar fi fost nelocuită. Ea a mormăit ceva nedeslușit. După ce a aruncat rapid un ochi în camerele principale, a constatat că Elias lipsea și nu și-a mai făcut alte griji.

După vreo două ore de robotit, ea l-a văzut pe micul Thomas apărând dintr-odată. Se întorcea de la cărbunar.

Așa cum îi era obiceiul, Ti-tom a intrat în casă, i-a arătat sacul femeii, care a scâncit încetișor, ceea ce însemna că era mulțumită.

Apoi ea i-a ordonat să umple soba de la bucătărie. El știa deja locul fiecărui lucru și a băgat trei pumni mari de cărbune în furnalul de fontă, vechi.

Dar în acea zi, Ti-tom a simțit că atmosfera era diferită. Asta se datora, oare, absenței lui Elias sau, poate, efectelor crizei care se agrava afară și despre care vorbea toată lumea? Banii și locurile de muncă lipseau, iar asta îi făcea pe oameni să fie nervoși. A preferat să se concentreze la introducerea cărbunilor și era fericit că-și făcuse bine treaba.

Era satisfăcut, nu pentru că asta îi aducea un salariu – o sumă modică –, ci pentru că asta îi permitea să continue să șutească discret din marea băcănie a familiei Kruger. Nu-și făcea niciun

scrupul să fure de la bârfitorii aceia. Și, mai ales, avea nevoie. Astfel își făcea rezerve utile pe care și le depozita cu grijă în bârlog.

Când nu se gândea la mâncare, Ti-tom se gândea la Marika. Oare ce carte avea să-i aducă în acea zi? Ce lucruri noi învățase la colegiu? Erau atât de multe țări pe planetă, pe care le vedea de după fereastra sălii de clasă, atât de multe insule, atât de multe continente și atât de multe frontiere.

Numai că Frau Polster îl aducea frecvent înapoi la realitate, brusc, dându-i tot felul de sarcini suplimentare. Nu înceta să mormăie despre orice, mai ales în acea zi. Și până la urmă, de ce? se întrebă el. Fără îndoială pentru că, în absența domnului Ein, se credea liberă să-și verse veninul.

— Aranjează cutiile alea! strigă Erau Polster, și apoi o să te duci să cureți toaleta porcului ăstuia!

Ti-tom a fost stupefiat de această insultă la adresa unui bătrân atât de blând. Dar, evident, nu a îndrăznit să o înfrunte pe bestia înfuriată.

Chiar atunci, Elias a apărut în fața ușii. Frau Polster s-a îndreptat de șale, ca și când ar fi fost străbătută de un curent electric. Dintr-odată, a fost cuprinsă de rușine, întrebându-se dacă bătrânul o auzise cu adevărat.

De fapt, pierdut în gândurile lui, Elias nu le-a dat niciun pic de atenție celor doi și s-a mulțumit să arunce un „bună ziua” absent.

Cât despre el, Thomas era întotdeauna fericit să-l vadă pe Elias. Calmul lui contrasta – mai ales în acea zi – cu isteria obișnuită a lui Frau Polster și manierele ei grosolane.

De îndată ce Elias l-a zărit pe micuț în colțul bucătăriei, a schițat un zâmbet. Bătrânul nu s-a putut abține să se gândească la copilul pe care îl părăsise, cu puțin timp înainte, în noaptea Ghetoului. Aceștia doi aveau ceva în comun, aceeași inteligență, aceeași solitudine, aceeași fragilitate.

Roboteala lui Ti-tom și a lui Frau Polster anima casa. Impresionat de acea forfotă familiară, Elias a rememorat amintirea acelui copil pierdut, sunetele cizmelor ofițerilor, spaima locuitorilor Ghetoului, frica de pe chipurile lor.

Bătrânul a observat tabla de șah din marmură și abanos care călătorise în timp. Era nerăbdător să-l revadă pe Sof pentru partida lor de șah săptămânală. Va obține atunci, poate, dovada finală că nu fusese victima unui vis urât.

Nu mai avea de așteptat decât câteva zile până să-l revadă pe Sof la următoarea lor întâlnire și să fie cu inima împăcată. Exact șase zile. Ca să verifice totul. Șase zile: era, de asemenea, conform Cărții, foarte exact timpul care-i mai rămăsese lui Sof până la moarte…

Dar, după călătoria lui, ciudat, pasajul respectiv a devenit ilizibil, codat și incandescent. Era, oare, vreo legătură între următoarea lor partidă și această predicție? în acele momente Elias nu mai putea face nimic altceva decât să aștepte.

Așezat în fotoliul cu brațe din salon, a rămas pierdut în gânduri până noaptea târziu.

Elias era pe punctul de a găsi răspunsul. Făcuse toate astea numai ca să-și verifice ipoteza. Întrucât ceea ce voia să demonstreze era mult mai important pentru el decât viața unui singur om…

21.

În acea seară, Ti-tom și Marika stăteau așezați unul lângă celălalt în mijlocul ruinelor, la lumina lumânărilor, în clarobscurul ascunzătorii lor. Era prima dată când Marika avea ocazia să intre pe domeniul secret al lui Thomas.

A început să-i vorbească despre ultimele ei lecții de geografie. Ea îi arăta hărți, desenele din caietul

ei cu spirală, îi povestea despre animalele sălbatice din Tanzania, de pășunile luxuriante din regiunea senegaleză Casamance, de castelele secrete din Samarkand, capitala regiunii cu același nume din Uzbekistan.

În realitate, ea poziționa destul de aproximativ acele locuri cu nume magice și mult mai captivante decât deprimanta lor câmpie austriacă. Ti-tom ar fi vrut să evadeze din Braunau, să zboare la Nouakchott sau la Dakar, să meargă să vâneze lei pe câmpiile din Congo.

— Există lei pe câmpiile din Congo, nu-i așa? întrebă el.

— Cred că da, răspunse Marika.

— Va trebui să te duc într-o zi acolo, spuse Thomas, făcându-se că trage cu pușca.

— Nu, nu vreau să îi vânăm! se revoltă ea coborându-i mâna. Trebuie lăsați în pace. De ce băieții vor mereu să omoare, să omoare, să omoare?…

— Ai dreptate, Marika, nu vom merge să-i vânăm, replică Ti-tom după ce chibzui puțin. Vom merge în Congo și ne vom apropia de ei.

Uitând de enervarea ei subită, Marika zâmbi și murmură:

— Chiar crezi că aș putea să plec, într-adevăr, acolo?

Thomas a afișat un zâmbet încurajator și Marika a roșit puțin.

— Ai accepta deci să pleci cu mine? insistă Ti-tom.

— N-ai putea niciodată să mă iei, răspunse ea.

— Aș găsi o cale, te asigur! Găsesc mereu o soluție!

— Dar n-ai bani, spuse Marika.

— Aș găsi. Iar noi doi vom merge să trăim lângă gazelele și girafele din Africa.

Marika a visat la asta o clipă. A deschis din nou cartea ei de școală, la pagina unde era o hartă colorată a Africii:

— Ar fi bine… Africa, e frumos, e sălbatic și e atât de departe de Braunau.

Thomas a aprobat tacit, tot întrebându-se în sufletul lui cum naiba avea să facă să găsească atât de mulți bani. Dar inima îi era curajoasă: era gata să înfrunte un ocean de probleme. A privit-o în ochi pe Marika:

— Îți promit că într-o zi vom merge… O să le ceri permisiunea părinților tăi?

— În orice caz, nu ne-ar da-o… răspunse ea, gânditoare.

— Nu avem nevoie de ei, de fapt, nu avem nevoie de nimeni… Trebuie să plecăm din Braunau. Orășelul ăsta devine… otrăvit.

— Este adevărat, răspunse Marika.

Apoi Ti-tom și Marika nu au mai scos niciun cuvânt. Tânăra a luat mâna iubitului ei vagabond, a dus-o la buzele ei roșii și a șoptit:

— Haide, prefer să-mi vorbești despre leii din Congo…

Chipul lui Thomas s-a luminat din nou. Și ea îl iubea.

22.

De când Elias reușise să descifreze codul Cărții Vieții, asupra orașului Braunau s-a abătut furtuna.

La vederea umbrelor care pluteau pe cer, în acea nouă zi, Ti-tom a fost cuprins de o frică surdă care nu-l mai părăsea. Nu înțelegea încă motivul acelei îngrijorări, dar era clar că ea exista. Orașul era învăluit de orizontul plin de nori și arăta ca o cetate sub asediu.

În acea zi, pentru prima dată, Ti-tom n-a găsit-o pe Marika pe drumul ei de întoarcere.

Nimeni nu putea să-și explice acea schimbare atmosferică subită, doar Elias ar fi putut, dacă n-ar

fi fost complet absorbit de urmărirea propriilor obiective. Și dacă măcar și-ar fi dat seama, în orice caz, n-ar fi avut ce face. Cursul lucrurilor fusese bulversat, ca un râu care iese brusc din matcă.

Întreaga după-amiază, bătrânul Sof a rămas, la rândul lui, încuiat la el acasă, pradă unei tulburări inexplicabile. Ținea în mână o scrisoare. Conținutul misterios al misivei l-a determinat pe anticar să iasă buimac din apartamentul lui.

Apoi cerul a devenit negru și încărcat de electricitate, anunțând o furtună teribilă. Deși știa că orășelul nu era tocmai sigur, bătrânul a ieșit pe ușă și a luat-o pe drumul principal, în direcția cimitirului care mărginea strada.

Care era motivul neliniștii lui și ce căuta el acolo? Nimeni nu a știut și nimeni nu va ști vreodată. Scrisoarea găsită mai târziu în apartamentul lui menționa ceva despre părinții lui. Dar pentru toți, ea trebuia să rămână un mister.

În aer se auzea un bâzâit continuu.

Sof mergea împotriva vântului, pășind ezitant, legănându-se ca un vapor, în vârtejul secretelor trecutului său. A ridicat privirea și alura sinistră a cerului i-a înghețat sângele în vene: furtuna aceea de sfârșit de lume amenința să se abată asupra orășelului în orice moment.

La un moment dat a ajuns în fața unor pietre de mormânt aspre și inegale, în majoritate abandonate și pline de mușchi. Unele aveau urmele unor injurii stângace, altele – era cât se poate de clar – fuseseră sparte intenționat. Bătrânul continua să avanseze șovăitor.

Bâzâitul s-a intensificat, semănând cu zgomotul unui roi gigantic de viespi. Din mica lui ascunzătoare de deasupra străzii, sus, în fortul lui de ruine, Ti-tom a zărit silueta fragilă a anticarului. S-a întrebat de ce ieșise Sof pe o astfel de vreme.

La câțiva metri, a identificat originea acelui mormăit îngrozitor care se apropia de bătrân: era

Erwan și mica lui hoardă! Acel loc lugubru le servea de refugiu și nu tolerau niciun intrus.

Ti-tom a simțit un frison teribil pe spinare. Sof s-a apropiat periculos de mult și s-a ciocnit de gașcă. Din cauza șocului, bătrânul a căzut cu zgomot la pământ.

În acel moment a izbucnit furtuna. O ploaie incredibilă a căzut pe pământul din Braunau.

Erwan s-a apropiat de Sof, care era la pământ. Chipul lui demonic era scăldat de ploaie. Dar Sof nu l-a recunoscut.

În schimb, Erwan l-a recunoscut pe Sof, mai ales că nu-l suporta deloc. Acea ură pentru străini era, fără îndoială, unul dintre puținele sentimente pe care le împărțea cu părinții lui.

Trecutul lui, deja împovărat, îl făcea pe Erwan un șef de temut pentru camarazii săi. Nimeni nu era acceptat cu ușurință în clanul lui. Trebuia să-ți arăți forța, să treci probe, să furi, să te lupți cu arme albe…

Sof l-ar fi lăsat cu plăcere pe Erwan destinului său de răufăcător dacă i s-ar fi permis să plece. Însă, din păcate, chiar în acel moment, Erwan era în fața lui, la fel de amenințător ca o lamă de ras.

Era cel mai rău soi posibil, dintre cei cărora le place să-i contrazică pe alții, să-i umilească. Dintre cei care au nevoie constant să-și arate superioritatea, pentru că, bineînțeles, au acea insuportabilă intuiție că, de fapt, nu sunt așa.

În orbitele lui înfundate, privirea lui albastru-spălăcit i-a amintit bătrânului de cea pe care o întâlnise odinioară în lagărele morții. Era o privire pe care Sof nu reușise niciodată s-o uite.

Deodată, bătrânului i s-a făcut frică, o teamă care venea de departe. A încercat în van să se ridice. Exact în acea clipă a văzut mica brută urcându-se pe el.

— Cere-ți scuze! ordonă Erwan.

Simpla tutuire a unui adult, mai ales atât de in vârstă, i-a impresionat pe cei din haita lui udă până

la piele.

Sof și-a trecut mâna peste ochi. Vederea acelei brute gata de atac l-a făcut să-și dea seama de vârsta lui înaintată.

Din mijlocul hoardei, a răzbătut o voce:

— Scuză-te, mizerabile!

Apoi o alta, mai puternică, a strigat:

— Dacă nu, o să fie vai și-amar de pielea ta!

Pe bătrân l-a cuprins brusc un sentiment de panică și indignare. A înțeles că era în joc viața lui și că era nevoie doar de un gest din partea căpeteniei ca membrii gâștii să-i sfărâme trupul în mii de bucăți.

Paralizat de teamă, Sof a ridicat capul și, învins, a implorat:

— Lăsați-mă, vă rog, plecați de aici.

Și a încercat din nou să se ridice.

Întărâtat de agresivitatea propriei haite, Erwan nu s-a lăsat.

O palmă a lovit cu putere fața bătrânului.

Sof s-a prăvălit cu zgomot la pământ.

— Îți bați joc de mine, jidanule?

În fața forței loviturii lui Erwan, zâmbetele dinainte apărute pe fețele gâștii s-au transformat în grimase.

Pe jos, ametit și dezorientat din cauza ploii, Sof a încercat încă o dată să se ridice.

Asta era prea mult pentru micul șef; nu putea suporta nici cel mai mic afront.

Așadar, i-a dat bătrânului un picior în burtă. Sof s-a prăvălit la pământ, chircindu-se violent pe o parte, cu fața spre o piatră pe care era gravată o stea cu șase colțuri. Demonii adunați în jurul lui au văzut sângele țâșnindu-i din gură.

Atunci, Erwan a simțit un fel de exaltare. Prada lui era oferită gâștii care se adunase în cerc în jurul lui.

Furtuna a crescut în intensitate.

Unul dintre ei a luat o piatră de pe marginea drumului și a aruncat-o, lovindu-l pe Sof în umăr.

Alta l-a atins dureros în coaste. Jucătorul de șah a încercat pentru ultima dată să se ridice, fără succes. Și-a pus palma mâinii înmănușate în fața pietrelor.

Asemeni unui roi de viespi care nu mai avea decât un singur chip și o formă compactă, membrii haitei s-au înverșunat asupra bătrânului. Un nou proiectil, mai greu, l-a lovit pe Sof.

Ti-tom asista de la o oarecare distanță la această scenă. Dar era prea departe și prea izolat ca să poată interveni.

Numai Erwan stătea nemișcat, într-o parte, cu un pietroi în mâini. În ciuda mulțimii, toată atenția era orientată asupra lui. A privit bătrâna paiață implorând, strâmbându-se de durere. Atunci, Ti-tom a văzut brațele tânărului șef ridicându-se spre cerul jos și greoi.

Și copilul a zărit piatra căzând violent peste craniul bătrânului.

În mijlocul furtunii, o liniște de moarte a domnit pentru câteva secunde între complici. Sof zăcea la pământ, cu capul zdrobit. Pe jos, sângele lui desena o coroană purpurie în jurul craniului, care se amesteca repede cu apa de ploaie.

Cei mai lași au început să alerge și trupa s-a dispersat rapid. Erwan însă a mai rămas câteva secunde să-și studieze victima.

În același moment, în celălalt capăt al orășelului, Elias închidea ușa casei lui cu sentimentul ciudat că tocmai s-a produs un eveniment grav. În acea seară, partida de șah nu a mai avut loc.

23.

Furtuna s-a oprit aproape la fel de brusc cum a început. Corpul lui Sof zăcea abandonat în

cimitirul de pe marginea străzii, printre mormintele împrăștiate. Într-o clipă, locul a devenit complet părăsit. Ti-tom a străbătut distanța care-l separa de scena omorului și s-a apropiat de cadavru. O vreme, a stat mut lângă trupul neînsuflețit.

Deasupra lor, cerul se lumina. Viața părea să-și reia cursul.

Copilul a auzit în depărtare un clinchet. Și-a ridicat capul: un mic punct întunecat venea în direcția lui.

În ciuda vârstei lui, Elias cel Înțelept zorea spre el în pas alert. Bărbatul avusese uimitoarea premoniție a unei catastrofe. Plecat în grabă, a apărut ciufulit, neras, în fața lui Ti-tom.

Când Elias a descoperit trupul mort al anticarului, a căzut în genunchi, doborât de succesiunea tulburătoare a evenimentelor. El, care tocmai îl părăsise pe copilul Sof, îl vedea acolo, decenii mai târziu, culcat pe strada din Braunau. Situația îi dădea amețeli. A strâns încheietura bătrânului jucător de șah; era rece.

Pe urmă a atins mănușile bătrânului, gândindu-se că va găsi, poate, dovada pe care o căuta.

— Știu cine a făcut asta, scânci copilul.

— Cine? întrebă Elias întorcându-se spre băiat cu o privire uimitor de calmă.

— A dat peste Erwan și prietenii lui. Ieșeau de la liceu. Erau pe drumul lor și Sof mergea și el pe aici. Părea complet pierdut. Nu știu de ce era aici și nici unde mergea. Eram acolo sus când a ajuns. L-au lovit cu brutalitate – nu vedeam prea bine din cauza furtunii – și apoi s-au apucat să arunce cu pietre în el. Îi era frică, dar nu țipa. Atunci, l-am văzut pe Erwan apropiindu-se și crăpându-i capul cu un pietroi. Și apoi, și apoi… au fugit cu toții.

Ti-tom și-a șters lacrimile.

— Am simțit eu ceva, murmură Elias, ca pentru sine.

A observat cu groază starea deplorabilă a corpului partenerului său de joc și, întorcându-și privirea spre cer, s-a întrebat, fără să găsească răspuns, dacă drama asta era un semn.

A murmurat Rugăciunea Morților. S-a rugat pentru ca sufletul acelui bărbat care suferise atât de mult să se ridice la Nemuritor și să-și găsească, într-un sfârșit, liniștea lângă El, departe de violența copiilor lui, departe de Ghetou, departe de Braunau.

Ti-tom a reușit, într-un final, să-și ia ochii de la trupul lui Sof, intrigat de muzica aparte a acelei rugăciuni. Rezona straniu în el. Atunci, în acel moment tragic, copilul a observat o lumină, a găsit în Elias puțin din familia care îi lipsea.

Și lacrimile lui au căpătat un alt sens. Ti-tom plângea pentru el, deoarece simțea că ceva se schimbase. Fără să își dea seama, cunoștea motivul secret al crimei la care tocmai fusese martor. Dacă Erwan și ai lui au crezut că puteau ridica mâna asupra bătrânului anticar, asta nu era întâmplător.

Intra în lumea adulților, el era cel care-și vomita ura, care permisese o asemenea dezlănțuire, cu jumătăți de cuvinte la mesele în familie, baruri, saloane, la cozi, până în cele mai înalte sfere ale societății.

Elias l-a rugat pe Ti-tom să meargă să caute ajutor. Copilul a protestat, susținând că n-o să vină nimeni. Dar cum Elias a insistat, a plecat, îndepărtându-se pe stradă.

Atunci, Elias a ridicat încetișor încheietura vechiului său adversar. Scoțând ușor mănușa neagră de pe articulațiile rigide ale cadavrului lui Sof, a făcut o descoperire extraordinară: mâna lui dreaptă era intactă, avea cinci degete.

24.

La căderea nopții, câțiva bărbați în alb au înmormântat trupul lui Sof. Era ca și cum, în secret, cu discreție, micul oraș voia să șteargă orice urmă a bătrânului, s-a gândit Ti-tom.

Polițiștii din Braunau au interogat câțiva vecini, au făcut câteva fotografii la cimitir, au prelevat urme. Dar soarta anticarului nu interesa pe nimeni, unii îl pomeneau doar ca subiect de glumă.

În plus, atotputernicul primar din Braunau, domnul Riefenstahl, a declarat că i se părea scandalos că poliția își pierdea timpul și cheltuia banii publici pentru a elucida probleme care nu îi preocupau direct pe adevărații austrieci.

Marika și Ti-tom erau revoltați. Tânăra visa să se elibereze de autoritatea strivitoare a tatălui său, dar așa ceva era complet inimaginabil în casa Riefenstahl.

Din alte motive, Elias, la rândul lui, se distanțase în felul său de șocul morții lui Sof. În realitate, nu văzuse în acel incident decât dovada pe care o căutase, numai ea îl interesase.

Ceea ce conta cel mai mult în ochii lui, în prezent, era certitudinea că deținea un instrument capabil să acționeze asupra destinului. Era convins că Dumnezeu era de partea lui.

De atunci și-a petrecut majoritatea timpului acasă, retras, evitând-o pe Frau Polster cât de mult posibil.

Pentru a fi cât mai aproape de Sală, s-a mutat la mezanin, în camera mică, albastră. Uneori, îl urmărea cu privirea, de la fereastră, pe Thomas, în drumurile lui cotidiene. Și ca să-și justifice izolarea față de guvernantă, și-a inventat o boală. O punea să-i cumpere medicamente pe care apoi le arunca, închidea sistematic cu cheia ușa camerei lui și nu ieșea decât pentru singura masă a zilei, simulând fără prea mare greutate o oboseală accentuată cauzată, pe lângă vârstă, de lungile lui nopți de studiu.

Deoarece, la vremea aceea, Elias cel Înțelept se consacra exclusiv Misterelor Cărții și motivului existenței sale.

Dedicându-se cu o rigoare deosebită studiului Textului, Elias întinerea fără să-și dea seama, dormea puțin și medita continuu. A parcurs istorisirile destinelor a sute și sute de suflete, ilustre sau anonime… Avea deschisă în fața lui Cartea Providenței și era o uimire fără sfârșit.

Precaut, a avut grijă să evite orice contact cu literele luminoase. De aceea se decise să poarte mănuși.

Încă se întreba care erau, oare, motivele pentru care Atotputernicul hotărâse să-i încredințeze tocmai lui o asemenea comoară.

Și cum Cartea reușise cumva să-i schimbe cursul vieții lui Sof, atunci el putea realiza multe altele. Și încerca să rămână umil, refuzând să-și atribuie lui însuși o putere pe care n-o avea. Era clar doar puterea Cărții, o putere celestă, și conștientiza că el era doar păstrătorul ei.

În săptămânile următoare, Elias a petrecut, de asemenea, mai multe săptămâni parcurgând pasajele referitoare la propria familie, cronica în mozaic a acelor destine triste, asemănătoare cu milioane de alte destine. În realitate, căuta un sens pentru supraviețuirea lui.

De fiecare dată când închidea Cartea, se simțea din nou infinit de singur, singur printre Morți și vestigiile trecutului.

În fața imensității Textului de lumină, se vedea uneori asemenea unui călător pierdut pe pământ străin, aruncând din timp în timp câte o privire tristă spre vechea lui lume, în depărtare.

Nu trecea nicio zi fără ca Elias să nu găsească în secolul XX *rădăcina* Răului. Vedea în asta cauza primordială a nefericirii lui, blamând-o că a permis dezlănțuirea Infernului pe Pământ.

Blestema ideologii și pe călăii lor, discursurile lor de ură, naționalismul, rasismul și teoriile lor

politice, precum cele care îi lăsaseră să prospere, reproșând, bineînțeles, victimelor lor că n-au preferat revolta în locul morții.

Condus de vinovăție, postmodernismul european, cel al secolului lui Elias, împietrise într-o obsesie nevrotică de uitare, o dorință de „a întoarce pagina", cea a falimentului moral.

Elias vedea pălind memoria Lumii Vechi, lumea părinților lui și a bătrânei sale moșteniri, deschizând Ușa unei epoci noi de pericole asemănătoare cu cele din trecut. Citea în fiecare zi semnele în Cartea Vieții.

Dar mai ales, paradoxal, citirea Cărții îl făcea să-și aprecieze propria disperare. Estima până la ce punct, fără ai săi, viața lui era în van.

Îi mai rămânea încă să înțeleagă motivul pentru care Creatorul dorise să pună acea Carte în mâinile lui.

Pentru a încerca să găsească un răspuns la această întrebare obsedantă, s-a hotărât, într-un sfârșit, să-și înfrunte frica: să-și privească destinul în ochi.

S-a ridicat încet și a parcurs din nou rafturile, în căutarea propriului nume în Carte.

Ce secret avea să-i dezvăluie Cartea despre el însuși?

Dar ajuns, în sfârșit, la locul precis, a înțeles cu stupoare că paginile referitoare la el erau pradă flăcărilor. Erau, inexorabil, pe cale de a se consuma!

Era de neînțeles. Existența lui era pe cale să dispară, să „iasă" din Registrul celor vii. Era acesta semnul că se apropia de Infinit? Sau de Neant? Cine ar fi putut să-i zică?

Orice ar fi fost, Elias a fost atunci convins de un lucru: pentru el, de acum încolo, timpul era numărat. Trebuia să acționeze repede.

25.

Zilele zburaseră. Evident, trebuia să acționeze repede. Dar cum? Ar fi dorit ajutor. Spera la un mesaj venit din cer, dar știa că era în van.

A consacrat atunci și mai mult timp studiului Cărții, străbătând fără oprire culoarele Sălii mari, citind istorisirile altor destine, în căutarea unui semn care să-l îndrume spre o nouă pistă, să-i arate lumina de la capătul tunelului.

În fiecare zi, cu mâinile înmănușate, parcurgea milioane de pagini.

Și astfel, întorcând una dintre ele, a descoperit povestea unei ființe aparte: cea a domnului Claus Graf von Stauffenberg.

Din Carte, Elias a aflat destinul omului care, în 1944, încercase, fără succes, să-l ucidă pe Adolf Hitler.

Relatarea atentatului era cuprinsă în cea a vieții lui Stauffenberg; era de o precizie uimitoare. Data și ora exactă a exploziei bombei care ar fi trebuit să-l ucidă pe tiran erau menționate: 20 iulie 1944, la ora 12.42.

Elias a descoperit, de asemenea, numele de cod al Operațiunii: „Valkiria”, și chiar și numele camerei în care se desfășurase tentativa de omor: Sala hărților din Cartierul general al armatei, situată în pădurea din Bârlogul Lupului, la Rastenburg, nu departe de frontiera estică a Reichului.

Cartea descria în detaliu evenimentele care au urmat eșecului complotului, dezvăluind condițiile arestării lui Stauffenberg și a complicilor lui, precum și cele, sordide, ale execuției lor.

Elias a fost captivat de acea povestire. S-a gândit la ce trebuia să fi simțit Stauffenberg atunci când a pus bomba, aflată într-o servietă, în Sala hărților, sau la câteva ore după explozia din care

Hitler scăpase miraculos, în momentul în care Graf fusese arestat de SS.

Stauffenberg era, fără îndoială, ceea ce am fi numit după război un „Drept”, a reflectat Elias.

„Numai de-ar fi reușit…”, și-a zis el.

S-a gândit că familia lui ar fi avut atunci o soartă complet diferită, că numele Ein ar fi putut, probabil, să continue să existe.

În acea clipă Elias și-a dat seama de următorul fapt: chiar dacă Stauffenberg ar fi reușit să-l asasineze pe Hitler în iulie 1944, asta n-ar fi pus capăt coșmarului.

De fapt, Operațiunea „Valkiria” fusese programată prea târziu. La acea dată, războiul făcuse deja milioane de victime, Ghetourile fuseseră deja șterse de pe fața pământului, lagărele de concentrare fuseseră deja scena celor mai îngrozitoare…

„Prea târziu”, a chibzuit Elias, cu o oarecare ușurare, ca și cum, preț de o clipă, hotărâse în secret să intervină personal pentru a corecta acest capitol din Istorie.

Iată gândul care îi trecuse prin minte: ar fi putut corecta Istoria.

Bulversat, a închis Cartea.

26.

Preaonorabilul primar din Braunau am Inn, Teodor Riefenstahl, vorbea la telefon, așezat în fotoliul de piele, capitonat, care trona în biroul lui de culoarea cuprului și a mahonului.

Familia îi era ocupată la etaj, chiar deasupra lui, și el se întreținea cu Hermann Böser, șeful poliției orășelului, pe un ton confidențial:

— E bine asta, Hermann, nu mă îndoiesc.

— Am avut probleme cu unii colegi, pe aici, care nu gândesc ca noi. Din fericire, nu sunt mulți.

— Despre cine e vorba? întrebă primarul.

— Fuchs și Hofer, dar s-a aranjat. Nu-și vor risca slujbele pentru o astfel de treabă.

— Domnul Gruber ne va fi foarte recunoscător, Hermann. Fiul lui, Erwan, nu e un băiat rău. Și apoi, știți că alegerile sunt în câteva săptămâni. Miza e importantă, și nu numai pentru mine.

— Da, domnule Riefenstahl, știu foarte bine.

— Și atunci, cum plănuiți să faceți?

— Vom trimite, în această după-amiază, un raport detaliat care concluzionează o cădere accidentală în prăpastia de la confluența Innului cu Enknach.

— Oh, da, e foarte bine, bună idee… Excelentă chiar! exultă primarul întorcându-se în scaunul lui pentru a distinge mai bine umbra care se profila în fața ușii biroului său. Hermann, vă promit o…

Nu și-a încheiat fraza. Fiica lui, Marika, îl țintuia cu o privire încruntată. Auzise totul.

— O să vă sun înapoi, spuse el înainte să închidă. Ce faci aici, Marika?

Ea a rămas nemișcată, fixându-l cu un fel de obrăznicie necunoscută lui.

— Mă uit la dumneavoastră, tată, și-mi zic că-mi doresc să nu vă fi fost niciodată fiică!

— Poftim?! exclamă el șocat.

— Credeți că nu știu ce sunteți pe cale să faceți?! Acoperiți un asasin! Nu mai vreau să fiu fiica dumneavoastră! Nu vreau să vă mai port numele! Îmi repugnă la fel de mult cum îmi repugnați dumneavoastră!

Riefenstahl s-a înfuriat îngrozitor. Era pentru prima dată când fiica lui i se adresa astfel. Auzind cearta, Gertrud, mama Marikăi, a alergat în birou:

— Nu mai vreau, explodă Marika, să fiu „draga fiică”, manierele voastre, educația voastră, cinismul vostru și lecțiile voastre de pian. Vă detest! Nu mai vreau numele ăsta, casa asta și

rangul vostru. Aș vrea să fiu săracă, aș fi demnă. Aș vrea să fiu orfană, aș fi liberă. Să nu mă mai luați în brațele voastre: sunt mânjite de sânge!

Gertrud și-a acoperit gura cu mâna. Ceea ce tocmai auzise depășea limitele universului ei mental. Ea a încercat totuși să-și protejeze fiica, însă era prea mult pentru tată. El s-a îndreptat direct spre micuță și, pentru prima dată în viața lui, într-un deznodământ de o violență disproporțională, a început să o lovească.

După câteva secunde, mama a sărit să oprească brațul soțului ei, dar era prea târziu. Micuța se străduia să fugă. Tatăl ei o ținea de braț, răsucindu-l pentru a o pune în genunchi.

— Cine te-a învățat să vorbești așa cu tatăl tău? urlă el.

Fața și corpul Marikăi erau pline de urmele loviturilor.

Tăcea într-o liniște plină de lacrimi.

— Cei pe care îi frecventezi, asta e. Sălbaticul ăla mic cu care te întâlnești când ieși de la școală, nu-i așa? Credeai că nu știm? De fapt, asta nici nu mă miră! Vezi, Gertrud, când îți ziceam că trebuie să fim atenți…

Mama era șocată atât de cuvintele Marikăi, cât și de brutalitatea extremă a soțului ei.

— Teodor, cum de ai putut s-o lovești pe fiica noastră în felul ăsta? reuși să îngaime Gertrud.

— Nu pot tolera așa ceva în casa mea. Eu sunt primarul din Braunau, mă auziți? Voi face să domnească ordinea în orășelul acesta și în casa mea. De acum înainte, Marika, îți interzic să te mai întâlnești cu vagabondul ăla. E un parazit!

— Thomas n-are nicio vină, e singurul meu prieten!

— Exact asta mă gândeam și eu! triumfa Riefenstahl. Ai auzit bine ce ți-am zis, fetițo? Nu te mai întâlnești cu el. Pot să-ți garantez că șobolanul ăla mic o să aibă de-a face cu mine! Acum, du-te imediat în camera ta!

Sufocată, mama și-a luat copilul de mână și au urcat la etaj.

Aranjându-și gulerul, domnul Riefenstahl s-a întors la biroul lui. Stând în picioare, a ridicat receptorul telefonului:

— Hermann, da, tot eu sunt. Ascultă bine, am pentru tine o nouă misiune foarte importantă și vreau să-mi rezolvi asta cât mai repede…

27.

Trecuseră deja câteva zile de când Thomas n-o mai văzuse pe Marika pe drumul de la școală. Își petrecea majoritatea timpului citind și observând orașul din înălțimile turnului său prăpădit. Tocmai se instala o toamnă ciudată și Braunau se scufunda în penumbra ei.

Cel mai mult îi lipsea Marika. De ce se îndepărtase de el? Se mutase?

Voia să aibă sufletul liniștit și, în ciuda temerilor lui, o luă în direcția orășelului pentru a încerca să-i găsească urma.

A fost nevoit să străbată drumul pe care bătrânul Sof își găsise moartea. În locul în care a avut loc lapidarea lui, Ti-tom a mărit pasul, constatând în treacăt că nu se mai zărea nicio urmă a omorului.

Era într-o după-amiază de miercuri. Orășelul era cenușiu și fantomatic. A căutat-o pe Marika în piață, pe străzi, însă în van, pe urmă a observat că vechea stradă Bloch avea un nume nou.

Într-un final, a ajuns în fața locuinței burgheze a familiei Riefenstahl. Ca de obicei, a făcut înconjurul ei, s-a fofilat pe sub gardul viu, acolo unde grilajul era rupt, și a ajuns în marea grădină a proprietății. Era un loc liniștit cu gazon foarte verde, o potecă de pietriș alb și un plop mare care

îmbrăca pereții din piatră ai clădirii cu frunzișul lui.

Ti-tom nu a îndrăznit să strige, de teamă să nu fie descoperit. A luat un pumn de pietricele de pe cărăruia care șerpuia până la portic. Una câte una, le-a aruncat în geamul de la etaj al camerei Marikăi.

Câinele a lătrat; fața Marikăi, învinețită și cu vânătăi, a apărut la fereastră. Zărindu-l pe Ti-tom, i-a adresat un zâmbet trist, care l-a alarmat.

Apoi tânăra și-a pus degetul pe buze și a dispărut câteva secunde.

Când Ti-tom a văzut-o reapărând după câteva clipe, ea i-a aruncat repede o bucată de hârtie mototolită. Thomas a fugit imediat după biletul care plutea în aer spre sol. Băiatul s-a adăpostit sub plopul din grădină ca să îl citească.

„Nu pot să mă mai întâlnesc cu tine, părinții mei mi-au interzis. Înțelegi, sper? Îmi pare foarte rău”.

Chipul lui Ti-tom s-a înnegurat. S-a mai uitat o dată la fereastră. Nu mai era nimeni. Marika plecase.

A rămas acolo câteva minute, sperând un nou semn, mai multe explicații, dar nu a venit nimeni.

S-a cățărat într-un copac pentru a încerca să vadă înăuntrul camerei, însă creanga a cedat cu zgomot sub greutatea lui.

Câinele lătra și mai tare. Ti-tom încă nu coborâse, când ușa casei a fost deschisă de un bărbat cu fața deformată de furie. Era domnul Riefenstahl. Urla chiar mai tare decât câinele lui:

— Pleacă de la mine, șobolan jegos! Cum îndrăznești să intri aici? Nu vreau să te mai apropii de fiica mea. M-ai înțeles?

Imediat, primarul a pus mâna pe telefon și a alertat biroul de poliție:

— Vagabondul! E la mine… A îndrăznit să intre pe proprietatea *mea.* Veniți imediat!

Thomas deja alerga, cu frica în stomac. S-a strecurat pe sub gardul viu și a ieșit în stradă.

Un aer înghețat îi biciuia fața. Și-a ridicat gulerul și și-a vârât capul între umeri.

Copilul din Braunau se simțea amețit. A rătăcit o vreme pe străzi, gândindu-se la Marika, la părinții lui, la ura lor pentru el, pe care n-o înțelegea.

Atunci, la curba unei străzi, Ti-tom a remarcat, pe trotuar, un bărbat înalt. Omul ieșea dintr-o clădire pe care Thomas n-o observase până atunci, a cărei fațadă era ornată cu inscripții mari.

Culoarea lor înveselea strada sinistră. Bărbatul, îmbrăcat cu un impermeabil cenușiu, l-a văzut pe Thomas venind de departe și s-a oprit pe traiectoria băiatului, în mijlocul trotuarului.

Era mare și foarte frumos. Avea zâmbetul unui arhanghel și, în acel orășel ostil, în primă fază, imaginea lui a părut plăcută în ochii lui Ti-tom.

Lăsându-l pe băiat să se apropie, bărbatul i s-a adresat cu o voce blândă:

— Bună ziua, băiatul meu.

Și Thomas a avut încredere în el. S-a oprit.

— Bună ziua, domnule, răspunse Ti-tom, rămânând totuși la distanță.

— Tu ești Thomas, nu-i așa?

Ti-tom s-a gândit câteva clipe. Cum putea acel străin să-i știe numele?

— Și dumneavoastră, dumneavoastră cine sunteți? întrebă Ti-tom.

În ochii necunoscutului a apărut o strălucire. Îl identificase pe sălbatic. S-a apropiat de el, încet, ca să nu-l facă să fugă, și a continuat cu o voce liniștitoare:

— Hermann Böser, dar poți să-mi spui Hermann, dacă vrei.

Böser era foarte aproape. Dintr-odată, băiatul a perceput în structura interioară a omului un fel de cruzime și s-a dat un pas înapoi.

Ofițerul a încercat să-l apuce:

— Haide, micuțule, nu-ți fie frică, nu vreau să-ți fac rău, promise el.

Dar intuiția lui Ti-tom s-a întărit brusc și, simțind un pericol real, a luat-o la fugă:

— Nu am timp de discuții, domnule, trebuie să plec, zise el îndepărtându-se.

Atunci, omul a arborat o expresie ca o grimasă care i-a dat în vileag adevăratul chip. Avea un aer îngrozitor. Dar nu fusese suficient de rapid și n-a reușit decât să-l privească pe Ti-tom fugind cât îl țineau picioarele în labirintul străzilor bătrânului orășel.

*

Hermann Böser s-a alăturat colegului postat în celălalt capăt al străzii. Ofițerul Fuchs îl aștepta, rezemat de un perete. Asistase la întreaga scenă:

— Ce voiai cu micuțul ăla? întrebă Fuchs.

— E un vagabond, fură de la comercianți, deranjează ordinea publică. Primarul vrea neapărat să nu ne mai dăuneze.

— Să nu ne mai dăuneze? Haide, e numai un orfan, nu face rău nimănui…

— Iar începi, Fuchs?

— Acum vrei să te iei de copii? replică Fuchs curajos.

— Să ne întoarcem la sediu, Fuchs. Te-am prevenit, mergi cu mine sau ești împotriva mea. După aia, să nu cumva să te plângi.

S-au îndreptat spre birourile poliției orășelului. Ofițerul Fuchs fierbea pe dinăuntru. Era multă vreme de când i se opunea lui Böser, dar, de când șeful lui înnodase relații solide cu politicienii locali și mai ales cu Riefenstahl, simțea că Hermann pierduse orice control. În plus, circulau zvonuri înfiorătoare despre caracterul lui sadic. Fuchs era îngrijorat.

La început, la sediu, colegii s-au amuzat între ei referitor la ideile extremiste ale lui Böser. L-au poreclit „Arhanghelul”, făcând aluzie la moaca lui frumoasă și la Lucifer, îngerul căzut. Deoarece în spatele acelui chip foarte bine cizelat se ascundea

o fire teribil de veninoasă pe care atitudinea lui o trăda uneori.

În ultimele săptămâni, „Arhanghelul” reușise să se impună prin amenințări și promisiuni de promovare. Pasivitatea celor mai mulți din birou s-a ocupat de restul. Apoi, în chip de sfânt, Böser a fost numit oficial șef al poliției din Braunau, prin decizia primarului. De atunci, dominația lui era aproape totală. Dieter Fuchs era unul dintre puținii care îndrăzneau să-l contrazică.

Fuchs avea vreo treizeci de ani și era originar din Salzburg, căsătorit și tatăl unei fete și al unui băiat pe care îi iubea cel mai mult pe lume. Dacă ar fi fost nevoie, și-ar fi smuls o bucată din inimă pentru ei. Era un om bun, un om simplu.

Ideea că Böser bântuia în preajma unui copil fără apărare îl făcea să simtă un fior rece pe spate: se gândea în același timp la propriii copii.

28.

Elias s-a trezit așezat pe o bancă pe aleea centrală din parcul public. Cerul era senin și se auzeau copii jucându-se. Mamele lor stăteau pe bănci dispuse de-a lungul aleii, toate îmbrăcate elegant cu rochii cu volane.

În timp ce copiii se jucau de-a războiul, în mare parte cu crenguțe de copaci în loc de arme, mamele petreceau timpul discutând.

Ciulind urechea, Elias a surprins o conversație între o mamă și fiul ei:

— Haide, Dolfi, du-te să te joci, îl îndemnă femeia, nerăbdătoare.

— Cu cine să mă joc? întrebă copilul.

— Păi, cu ceilalți copii de aici, să vedem! Ai prieteni, nu-i așa?

— Nu, nu suntem prieteni, răspunse micuțul. Când mă duc la joacă, râd de mine.

— Zici asta pentru că te strigă Lăptucă?

— Nu vreau să mă strige Lăptucă!

— Totuși, remarcă gingașa mamă, cred că e un nume frumos. În locul tău nu m-aș supăra dintr-atât.

Dar copilul nu era de acord. A repetat enervat:

— Nu vreau să mă strige Lăptucă!

Elias avea o privire amuzată. Discuția i-a amintit de copilăria lui. S-a întors spre copil: era plăpând și cu pielea verzuie. L-a urmărit din priviri și l-a văzut amestecându-se, într-un sfârșit, printre ceilalți copii care, fascinați de pușca lui strălucitoare, nouă, i-au propus să se joace cu ei.

Lăptucă a fost numit subofițer de generalul șef al armatei, Maximilian, care nu avea decât opt ani. Au plecat deci, împreună, la război, înfundându-se în pădurice a din parc.

Atunci, Elias și-a îndreptat atenția asupra mamei micului subofițer, care se întreținea cu o doamnă grasă. Ele aveau un accent pregnant care îi amintea de cel al lui Frau Polster.

S-au scurs mai multe minute. Dintr-odată, s-a auzit o mare agitație care venea din adâncul micii păduri.

Erau, fără îndoială, copii care atacau vreun inamic imaginar. Obișnuite, bunele doamne care făceau conversație nu au dat importanță acelui tam-tam.

Dar, după o clipă, Elias l-a văzut apărând pe micul Lăptucă. Săracul copil era plin de pământ, cu genunchii zgâriați și chipul murdar de noroi și lacrimi. Frumoasa lui pușcă nouă era ruptă toată.

— Dumnezeule! Dolfi, ce-ai mai făcut? strigă mama lui.

Apoi l-a boscorodit sec, acuzându-l tot pe el. Lăptucă fusese victima unei revolte a tânărului general și a trupelor lui. Nu-l plăceau și, de la început, nu râvniseră decât frumoasa pușcă

strălucitoare. Judecând după vânătăile lui, Lăptucă fusese în mijlocul unei mari debandade și era greu de privit.

— Of, săracul de el! se înduioșă femeia cea grasă.

Elias a putut citi în ochii mamei întreaga ură de a avea un asemenea copil. A ghicit, de asemenea, în ce măsură se temea aceasta ca el să nu fie mereu în categoria victimelor…

— Haide, Dolfi, vino să te schimbi! spuse mama lui, roșie de nervi, și îl trase energic în direcția casei.

În clipa aceea, bietul băiat a început să plângă și mai tare și suferința lui îi dădea o expresie urâtă.

— Of, copiii ăștia! Ce scandal fac pentru nimic! exclamă o altă doamnă, cu empatie. Haide, spuse ea, la revedere, doamnă Hitler!

Șocat, Elias a simțit o lovitură puternică în piept. Ochii i s-au fixat asupra mamei și copilului ei care se îndepărtau pe drumul îngust.

Atunci, a conștientizat care era sursa căldurii care iradia din paltonul lui. Era Tomul din Cartea Mare care palpita ca o inimă de lumină. Bulversat și fără să știe ce să facă, a hotărât să se întoarcă neîntârziat.

29.

În acea seară, când Elias a închis trapa în urma lui, a văzut dintr-odată că locuința lui era murdară și dezordonată. S-a uitat pe fereastră afară, și orașul era cufundat în penumbră. Părea să se fi instalat o iarnă precoce, aspră, cum era de așteptat în acea regiune a Austriei.

Gândurile îi alergau între trecut și prezent.

A încercat din nou să estimeze toate consecințele planului său, dar erau nenumărate.

Dacă Hitler n-ar fi existat… Holocaustul, desemnat prin biblicul Shoah, n-ar fi existat.

Dacă băiatul pe care îl văzuse plângând în parc n-ar fi crescut, dacă ar fi reușit să se dedice carierei în pictură pentru care era predestinat, dacă n-ar fi ales să intre în politică, dacă ar fi eșuat…

Atunci, familia Ein n-ar fi fost ștearsă din Cartea Vieții. Pentru Elias, era o ironie fabuloasă că însăși Cartea îi dădea în prezent posibilitatea să schimbe ordinea lucrurilor.

Cincizeci de milioane de morți și zeci de milioane de vieți distruse.

Deodată, Elias a auzit ușa casei deschizându-se. A coborât scara și a dat nas în nas cu Frau Polster.

— Am venit după banii mei! lătră ea.

— Foarte bine, dragă doamnă Polster. Deci nu mai doriți să fiți plătită la sfârșit de lună?

— Nu, răspunse sec Frau Polster, n-ați înțeles? Nu voi mai veni să muncesc pentru dumneavoastră.

Elias era surprins de această decizie subită. A remarcat pe fața ei o expresie fugitivă, un amestec de spaimă și ură.

— Ce se întâmplă? o iscodi Elias, străduindu-se să fie amabil.

— Nimic, nu se întâmplă nimic. Nu mai vreau să lucrez pentru dumneavoastră, asta e tot și sunt deja câteva zile de când voiam să vă întâlnesc ca să-mi plătiți. Dar erați încuiat…

— Eram suferind, știți asta, se justifică Elias. Nu puteam să văd pe nimeni.

— Ei bine, eu, acum, vreau să plec! Și-mi vreau banii, repetă guvernanta nepoliticos.

— Foarte bine, foarte bine, doamnă Polster, un moment, vă rog, se resemnă Elias.

S-a dus în camera lui, care era cu susul în jos. A deschis dulapul și a căutat în buzunarul interior al paltonului. Îi lipseau bani și numai Frau Polster avea cheile de la casă…

A preferat să nu intre în polemici și a luat câteva dintre bancnotele rămase pentru a o plăti. Îngrozitoarea femeie i-a smuls bancnotele din mână și le-a numărat cu ură în fața bătrânului șocat.

Apoi s-a răsucit pe călcâie fără să mai zică nimic.

— Ați putea totuși să-mi dați niște explicații, doamnă Polster… adăugă Elias.

Guvernanta nu a răspuns și ușa s-a trântit în urma sa.

30.

Ti-tom se refugiase în imobilul lui ruinat, în timp ce Braunau am Inn se cufunda în întuneric.

În vechea cameră a boilerelor, a reperat din nou cavitatea mică, ascunsă sub podea. Era un spațiu de abia un metru pe șaizeci de centimetri.

Dar această ascunzătoare îl liniștea. Ea va fi utilă în caz de pericol. Era suficient să se strecoare în gaură și să pună la loc, deasupra lui, cele două bucăți din lemn, și camera părea complet goală.

Ti-tom devenise temător și se pregătea să înfrunte vremuri dificile. Era complet convins că toate erau legate: moartea bătrânului Sof, nepedepsirea lui Erwan și a găștii lui, absențele repetate ale lui Elias, apariția lui Böser și până la acea noapte în plină zi care nu reușea să acopere de tot soarele…

Puțin mai devreme, Frau Polster îl avertizase pe Thomas că ea încetase să mai lucreze pentru Ein. Băiatul era deci liber să continue să meargă acolo sau nu.

Numai că de fiecare dată a găsit ușa închisă. Bătrânul părea să fi dispărut. În realitate, el se consacrase complet Cărții.

Elias plecat, Marika închisă, Ti-tom se simțea mai gol ca niciodată. S-a felicitat că și-a pus deoparte destule provizii cât să-i ajungă pentru câteva săptămâni.

Seara, se plimba prin cotloanele Regatului său dezafectat, mai descoperea pe ici, pe colo ceva mici comori, bibelouri și scrisori vechi…

Pe urmă s-a făcut noapte. I se părea că ea se lăsase brusc peste toată țara, chiar și în alte părți, dincolo de frontiere. Însă s-a străduit să-și păstreze speranța. În curând, soarele va străpunge întunericul. Voia el să se convingă de asta.

31.

Deci, în seara aceea era foarte întuneric și o ploaie în averse și foarte abundentă s-a abătut din nou asupra orășelului Braunau. La adăpostul domeniului său, Ti-tom era așezat liniștit alături de cărțile lui și de focul de lemne pe care îl aprinsese în șemineu.

La un moment dat a auzit de afară un zgomot metalic.

S-a ridicat și a aruncat un ochi pe fereastră. Întunericul și ploaia îl împiedicau să distingă clar ce se întâmpla afară.

Departe, pe strada inundată, a crezut că vede o siluetă albă avansând lent în direcția lui. Era Marika, udă leoarcă și ostenită. Mergea împotriva vântului și a frigului pentru a i se alătura. O rafală i-a smuls fularul alb, care s-a agățat de un grilaj, ceva mai jos pe strada pustie.

Ti-tom era în același timp înnebunit de grijă și de fericire: ea revenise. Tânăra înșelase vigilența părinților săi și fugise prin potop. Nu putea să aibă decât o singură destinație, Regatul lui Thomas.

Micuțul și-a pus o cuvertură pe umeri și a fugit imediat să o întâmpine. A găsit-o pătrunsă de frig, complet dezorientată.

— Aici! îi strigă Ti-tom Marikăi.

Atunci, copilul a prins-o pe tânăra naufragiată în brațe și s-au strâns atât de tare, că, pentru o secundă, au devenit un singur trup.

— Sunt atât de fericită că te-am regăsit, suspină fata.

— Credeam că n-am să te mai văd vreodată…

S-au refugiat înăuntru. Ti-tom a încurajat-o pe Marika, susținând-o moral și fizic cum nimeni altcineva n-ar fi putut. I-a dat un rând de haine uscate. După ce ea s-a schimbat, a remarcat petele albastre care îi acopereau corpul.

— Ce s-a întâmplat? se îngrijoră el.

— Am fugit, asta e tot, răspunse ea. Nu mai vreau să trăiesc în casa aceea. Și, în plus, trebuia să te văd.

S-au privit. Aveau amândoi frumusețea tulburătoare a inocenței. În acea clipă, firesc, fără ca măcar să știe prea bine ce însemna asta, Ti-tom a lăsat un sărut lung pe buzele palide ale tinerei și s-au îmbrățișat. Nimic n-ar fi putut să-i despartă în acel moment.

— Știi, s-au întâmplat o grămadă de lucruri în Braunau zilele astea.

— Ce anume? întrebă băiatul.

— Tatăl meu l-a pus pe Böser pe urmele tale. Vor să te prindă.

— Oh, da, Hermann Böser…

— Îl cunoști?

— M-am intersectat cu el în oraș în urmă cu câteva zile, a încercat să pună mâna pe mine, dar sunt prea rapid pentru tipul ăla!

— Böser, ăsta este cu adevărat un nume care i se potrivește!

— Da! Tipul ăsta are Răul până și în numele lui. E pe statul de plată al tatălui meu și i-a jurat că o să pună mâna pe tine…

— Dar pentru ce? întrebă Thomas.

— Nu știu, să te vâneze prin Braunau, să te plaseze într-o instituție, să ne separe. Nu știu sigur, sunt capabili de orice.

Thomas părea îngrijorat.

— Și tu ce-ai făcut în tot timpul ăsta?

— Am muncit la Elias, bătrânul din casa vameșului, până când n-a mai dat niciun semn de viață. Am citit mult. Și apoi, știi tu, am mai descoperit ceva.

— Așa deci? Ce ai descoperit?

— Nu-ți pot dezvălui încă… Este periculos, însă când o să pot o să-ți zic. Să știi doar că dacă o să mă cauți pe viitor, sunt șanse bune să fiu în casa bătrânului înțelept.

Au trecut lent câteva minute și, cum focul scădea în intensitate, Thomas s-a hotărât să meargă să caute lemne în camera boilerelor. I-a cerut Marikăi să-l aștepte un moment. Ea s-a ghemuit sub cuvertură și a ațipit…

În celălalt capăt al orașului, soții Riefenstahl erau panicați, își dăduseră seama de fuga copilului lor și alertaseră imediat poliția. În ciuda furtunii, patrulele răscoleau străzile orășelului.

În schimb, contrar celorlalți, Böser, flancat de Fuchs, a decis să-și concentreze căutările la periferie. Flerul l-a condus nu departe de imobilul dezafectat în care Ti-tom își făcuse bârlogul. Brusc, din interiorul mașinii, a distins ceva afară.

— Ce e? întrebă Fuchs.

— Mă duc să văd, răspunse șeful poliției. Așteaptă-mă aici.

Fuchs l-a văzut pe Böser ieșind în vârtejurile de apă și mergând câțiva metri. Apoi l-a pierdut din ochi.

Puțin mai departe, „Arhanghelul” a zărit o eșarfă albă prinsă în ochiurile unui grilaj. A desfăcut fularul și a înțeles că era pe drumul cel bun. A mers înainte.

Cu ochii inundați, a crezut în scurt timp că distingea lumină la etajul unui mic imobil în ruină. Și-a strâns mai bine impermeabilul pe trup și s-a apropiat fără zgomot.

32.

În 1922, un jurnalist pe nume Joseph Hell l-a întrebat pe Adolf Hitler: „Ce intenționați să le faceți evreilor, în ziua în care veți avea puteri depline?”

Transfigurat, cu ochii în zare, Hitler a răspuns: „Atunci când voi fi cu adevărat la putere, prima mea sarcină va fi să-i extermin pe evrei. De îndată ce voi avea posibilitatea să o fac, voi pune să se construiască (…) atâtea rânduri cu spânzurători cât va fi posibil. Atunci, evreii vor fi spânzurați fără discriminare și vor rămâne spânzurați până se vor împuți”.

Elias și-a amintit de această frază autentică pe care o citise cu câțiva ani înainte. În prezent, ea rezona cu totul altfel în mintea lui.

Personalitatea lui Hitler, întrebarea despre originea urii lui, cea a impactului real al psihologiei lui în Istorie, toate aceste subiecte îl obsedau.

Nu mai exista viitor în Europa. Și nici pentru evrei în Europa. Până și istoria Vechiului Continent părea să se învârtă în gol după război. Cum putuse această mare civilizație, parte a Iluminismului și a celor mai mari evoluții intelectuale, să nască Răul absolut?

Pentru Elias, totul ținea de „eroarea-Hitler”. Acesta fusese un conducător anormal, o personalitate patologică ridicată accidental în fruntea unui popor în mizerie.

Și, de la fereastra lui, Elias vedea cum bătrâna lui Europă greșea în Istorie, și Austria, țara lui, se scufunda în decadență.

Această țară minunată care fusese centrul vieții culturale europene a anilor 1900… Ce devenise ea? Viena era în prezent altceva decât un muzeu în aer liber, ca Roma sau Paris? Viitorul Lumii era în altă parte, undeva între America și Asia.

Genocidul tuturor nedoriților, fie că erau comuniști, evrei, țigani, homosexuali, infirmi, fusese un plan industrial pus în practică de funcționari conștiincioși.

Capitalismul inventase Omul ca rotiță a sistemului în serviciul profitului. În schimb, Hitler inventase Omul ca rotiță într-un sistem în serviciul propriei lui distrugeri…

Elias a revăzut chipul răutăcios al micului Lăptucă. S-a gândit din nou la nenorocirea micului Sof în acele subsoluri sumbre din Ghetoul de la Varșovia.

Avea nevoie de puțin ca să salveze milioane de suflete, pentru a mai da o șansă continentului în derivă.

S-a întrebat într-un final: Oare de ce Dumnezeu, prin voința lui, a ales să pună Cartea în mâinile mele, astfel încât să intervin direct asupra acelei monumentale aberații a Istoriei, să salvez milioane de suflete ca să corectez tocmai această „eroare a Istoriei” reprezentând genocidul comis de Hitler?

33.

Marika adormise sub cuvertura ei, în licărirea slabă a focului din șemineu. La un moment dat a simțit o prezență foarte aproape de ea și a deschis un ochi: o mână s-a așezat deasupra ei. Prima dată a crezut că era Ti-tom.

Brusc, a țipat cu toată puterea în timp ce Hermann Böser, ud leoarcă, a prins-o.

— Aici erai! Știi că părinții tăi sunt îngrijorați de moarte? îi șopti el în ureche pe un ton răutăcios.

Pe urmă i-a pus la gură propriul său fular, i-a întors micuței mâinile la spate și le-a legat cu ajutorul unui fir de nailon. Legătura era îngrozitor de strânsă și tânăra încerca în van să strige.

La subsol, Ti-tom a auzit gălăgie și a înțeles imediat ce se întâmplase.

— Acum, șușoti Böser la urechea tinerei, o să mă duci încet la micul tău prieten. Dacă nu…

— Nu știu unde este! mormăi Marika prin călușul ei.

— Nu mă lua de prost, e cu siguranță aici.

Böser a scos capul pe fereastră și a văzut mașina care staționa cu toate luminile stinse. I-a făcut semn lui Fuchs să i se alăture.

Apoi „Arhanghelul” a apucat-o din nou pe Marika și a împins-o înainte.

— Vino cu mine, o să-l găsim noi pe iubițelul tău, amenință el aprinzând o lanternă de buzunar fixată pe curea.

Cu pistolul în mână, ca și cum se pregătea să prindă un criminal periculos, Böser o ghida prin imobil pe tânăra ostatică, adulmecând urmele ca un câine polițist, în căutarea celui mai mic detaliu.

Deodată, a crezut că aude un zgomot suspect la etajul inferior. A tras-o pe micuță pe scări. Pe urmă a împins încet, cu piciorul, ușa de la camera boilerelor. Văzând lemnele adunate, a înțeles că băiatul trecuse pe acolo. A bruscat-o pe Marika, recalcitrantă, forțând-o să intre. Ea plângea fără oprire.

Sub parchet, între șipci, Ti-tom își mușca buzele: polițistul părea un gigant, nu putea decât să încerce să-și salveze pielea. O placă de parchet a scârțâit sub pasul lent al lui Böser, la câțiva centimetri de fața copilului.

Marika era cu capul aplecat și a holbat ochii când l-a văzut pe tânărul ei prieten printre plăci, în lumina rece a lanternei. Și-a înghițit un țipăt ca să nu-l dea de gol.

Și în timp ce Böser adulmeca urma prăzii lui, Ti-tom și Marika se priveau cu o dragoste infinită printre scândurile parchetului. Într-o clipă, din priviri, s-au înțeles tacit să-și mărturisească puterea sentimentelor lor și nevoia de a păstra speranța.

Ti-tom era nerăbdător să sară din mormântul lui de lemn și să-l lovească pe cel care-i agresa iubita, și să-i dea pumni până la sânge. Dar nerăbdarea lui a fost potolită când a auzit pașii ofițerului Fuchs, care a intrat la rândul lui.

— Ai găsit-o deci? Foarte bine. Ce mai cauți aici?

— Micul șobolan. Era cu ea, sunt sigur că nu e departe.

Fuchs a aruncat o privire prin cameră și a zis:

— Vezi bine că nu e nimeni aici!

— Ssst! Taci din gură! strigă Böser ciulind urechile ca un vânător.

Ti-tom și-a ținut respirația și a închis ochii timp de câteva secunde, care i-a părut o eternitate. Pe urmă Fuchs a continuat:

— Böser, ne pierdem timpul aici! Haide să mergem!

„Arhanghelul” s-a resemnat și ei au părăsit camera. Ti-tom a respirat ușurat, deși era foarte îngrijorat pentru Marika.

Böser și micuța au ieșit din imobil. Ti-tom și-a părăsit în liniște ascunzătoarea și a urcat în camera de sus ca să-i privească pe fereastră.

În acel moment, a observat cu stupoare că Fuchs era în continuare acolo. L-a zărit în tocul ușii. Ti-tom s-a simțit definitiv prins în capcană. Fuchs era prea puternic și agil, așadar nicio șansă ca băiatul să scape.

Fuchs și-a pus degetul la gură și s-a aplecat ca să ajungă la înălțimea tânărului fugar. Apoi polițistul i-a aruncat o privire binevoitoare și a murmurat:

— Nu scoate niciun sunet. Adună-ți imediat câteva lucruri și fugi pe poarta din curte…

— Oh, mulțumesc, domnule Fuchs, spuse Ti-tom în pragul lacrimilor.

— Ai unde să mergi?

— Da, domnule, răspunse copilul.

— Atunci, nu mai întârzia, du-te, acum locul ăsta nu mai e sigur pentru tine.

Ti-tom și-a luat câteva haine ca să-i țină de cald și mâncare, și a băgat totul într-un rucsac de pânză. Înainte de a ieși pe ușă s-a întors către salvatorul lui.

— Îți promit că n-o să-i facă rău, spuse Fuchs.

Și în acel moment, Thomas s-a strecurat ca o umbră în noaptea furtunoasă.

III. Majestatis

34.

Câteva zile mai târziu, calmul a revenit asupra orășelului. Furtuna a făcut loc unei liniști neașteptate și unui cer blând.

De data asta, Marika era încuiată în camera ei. Dar, de fapt, nu-i era teamă. Cele câteva momente petrecute cu Thomas îi dăduseră un fel de forță interioară. Amintirea sărutului o transformase. De acum, nu mai era o fetiță. Devenise o tânără femeie și asta era o victorie împotriva tatălui său pe care el nu va putea să i-o ia niciodată.

Marika nu avea nicio veste despre Ti-tom, însă, pentru un motiv care-i era necunoscut, nu era îngrijorată. Dorea, pur și simplu, să-l revadă.

În schimb, Böser continuase urmărirea pistei lui timp de câteva zile, dar Thomas rămânea de negăsit: copilul cunoștea toate cotloanele din Braunau ca pe buzunarul propriu, mai bine decât oricine.

Toată lumea îl pierduse din ochi și, ciudat, climatul tensionat s-a diminuat.

„Până la urmă, Braunau este un orășel frumos când vrea, suspina ea privind pe fereastră. Locuitorii lui pot fi amabili și deschiși. Poate că totul va reveni în curând la normal”.

De fapt, totul părea să se amelioreze, era ceva ce depășea orice speranță. O nouă eră părea să înceapă. Dar jarul mocnea încă sub cenușă. În realitate, partida se juca altundeva.

35

.

Bărbatul era așezat în fața unui birou de lemn, mare și sobru. În spatele lui, trona statuia unui vultur monumental, amenințător. Omul s-a enervat brusc la telefon și a trântit receptorul cu brutalitate.

S-a ridicat și s-a îndreptat spre oglinda mare, înrămată cu stucaturi și decorațiuni aurii, care orna capătul încăperii.

Și-a privit reflexia mulțumit, aranjând un pliu al gulerului, apoi a mers la fereastră. Cerul lăptos devenise orbitor.

Telefonul a sunat din nou și vocea timidă a unei femei a anunțat: „Domnule Cancelar, sunteți așteptat”.

A închis sec și a revenit în fața oglinzii mari. Costumul lui cenușiu încă îi venea perfect și el era suficient de demn să fie moștenitorul Marilor Împărați Germani, a constatat Cancelarul.

Pe urmă, bărbatul a deschis ușa biroului său și a pășit pe un culoar vast, mărginit de coloane.

La capătul culoarului, Cancelarul a coborât scara impozantă din marmură albă.

Acolo îl așteptau doi bărbați. Primul avea un aer sobru, accentuat de sprâncenele lui groase. Celălalt, mai degrabă plinuț și jovial, l-a primit cu brațele deschise și l-a felicitat călduros.

Primul a întrerupt scurt ceea ce i se părea o manifestare nepotrivită și a spus:

— Haideți, e rândul dumneavoastră, acum trebuie să mergem.

Apoi a deschis cele două uși mari care dădeau într-un balcon din piatră, spațios, și lumina albă a zilei a inundat chipurile celor trei personaje.

Din spatele obloanelor răzbătea o mare gălăgie. Era cea a unei mulțimi imense, adunată în fața balconului clădirii. Piața era neagră de lume și zeci de mii de capete erau întoarse spre ei.

O voce autoritară s-a auzit de la vorbitorii care se aflau la înălțime: „Hitler Salvatorul!”, și

rumoarea a făcut loc unei liniști totale.

Atunci, Cancelarul a ieșit pe balcon și gălăgia oamenilor s-a dublat, mai să facă cerul să se cutremure. Hitler a rămas nemișcat în fața fervorii maselor adunate, pe urmă a contemplat piața pentru câteva momente, cu pieptul ușor aplecat în față.

Cancelarul a început un discurs electrizant și sutele de mii de ochi s-au fixat asupra siluetei lui, vrăjiți de fluviul crescând al cuvintelor sale.

36.

Împins în vârtejul acelui flux uman, un bărbat livid îl privea pe orator cu alți ochi.

Era Elias, cu chipul plin de sudoare. Câteva zile mai devreme, în singurătatea Sălii Cărții, se hotărâse să-și pună planul în practică.

Mâna lui dreaptă era ascunsă în buzunarul hainei. Strângea ferm pistolul Luger Parabellum de 9 mm al tatălui său, de care se ocupase cu grijă, la Braunau, să-l aducă din nou în stare de funcționare.

Cancelarul Hitler și-a accelerat ritmul discursului. El era acolo, foarte aproape, la o distanță providențială de un braț.

Trăsăturile bătrânului erau încremenite. Priza lui Hitler la public era atât de puternică, încât nimeni nu l-a observat pe Elias. Și-a ridicat arma în direcția noului Cancelar.

Și atunci, o mână i s-a așezat pe braț:

— Nu e momentul, camarade… Privește santinelele din jurul tău… auzi el.

Încremenit, bătrânul s-a întors spre intrus. Cu o mișcare a capului, bărbatul i-a arătat niște soldați SA[6] postați aproape de ei, deasupra mulțimii, în mai multe locuri. Fusese un noroc să fie întrerupt;

ar fi fost, fără îndoială, prins, poate chiar înainte să tragă.

— Crede-mă, ar fi sinucidere să faci asta aici. Haide să mergem, insistă necunoscutul.

Dacă în acel moment Elias n-ar fi fost atât de surprins, ar fi simțit, poate, Cartea alunecându-i de sub palton și căzând pe jos în piața cea mare… În timp ce se îndepărtau, ghidat prin mulțimea compactă, se întreba cine ar putea fi acel complice surprinzător.

— Domnul Gomel, avocat, începu tânărul. Vă împărtășesc ideile. Suntem destul de mulți în această situație. Dar, pentru moment, e cel mai bine să vi-i prezint pe amicii mei… explică el.

Gomel avea alura unei persoane importante, sigură de ea. Era înalt, slăbuț și purta un costum elegant, din lână cenușie. Nu putea să aibă mai mult de treizeci de ani. Ochii lui, căprui-închis, nasul acvilin și părul aranjat și negru ca tăciunele îi dădeau un aer pătrunzător, profund omenesc… Fără să-și poată explica, bătrânul s-a simțit pe mâini bune.

— Eu sunt Elias… răspunse călătorul în timp.

Abia în acea clipă bătrânul și-a dat seama că a pierdut Cartea, undeva în mijlocul mulțimii.

— Așteptați! strigă Elias, trebuie să mă întorc. Am pierdut un obiect foarte important!

Gomel a încercat să-l împiedice, însă bătrânul, înnebunit, s-a răsucit imediat pe călcâie.

Întorcându-se pe urmele lui, Elias a zărit, la câțiva metri mai în față, exact în mijlocul mulțimii, Tomul sacru.

A avut o viziune cumplită. O mână necunoscută se pregătea să pună mâna pe el. Și nu era orice mână, era cea a unui gradat din Brigada de Asalt a armatei naziste. Ofițerul subțirel, dar zvelt, a contemplat coperta Cărții, intrigat.

Și când a deschis-o, Elias a crezut că o să leșine. Numai că în mâinile străinului caracterele Cărții au căpătat o formă obișnuită, Lucrarea nu se mai

consuma. Elias sperase în secret că asta se va întâmpla și în acel moment avea dovada. Registrul lui Dumnezeu nu-și dezvăluia minunăția decât celui pe care îl alegea… și numai lui.

Totuși, situația era gravă: Cartea nu numai că era sacră, dar era, de asemenea, singura lui cale de întoarcere. Nu o putea lăsa în mâinile naziștilor!

Gradatul a încercat să înțeleagă cum acea Carte care părea evreiască ajunsese acolo. A întâlnit privirea înmărmurită a lui Elias. Într-o clipă, a știut că trebuia să-l aresteze pe bărbatul acela și a dat alarma.

Însă, în același moment, ofițerul SA a avut parte de un șoc violent. Un băiat tocmai îl atinsese în fugă și-l îmbrâncise cu toată puterea. Ofițerul s-a clătinat și a scăpat Cartea din mâini. Cât ai clipi din ochi, micul agresor a zbughit-o cu toată viteza prin piața aglomerată, apoi a dispărut pe o străduță lăturalnică.

Elias nu-și putea crede ochilor. Însă a avut timp să-l recunoască pe hoț: acel băiat care alerga pe străzile Berlinului în anul 1930 îi era cunoscut. Da, nu exista niciun dubiu… era Ti-tom!

37.

Ofițerul SA a început să strige. Urletele lui au creat panică în mulțime. Elias a simțit privirea gradatului nazist fixată asupra lui.

Gomel l-a apucat de braț și cei doi bărbați au plecat grăbiți pe străzile pavate ale vechiului Berlin. Nu mai era timp de vorbe. Urmăriți de sunetul bocancilor care răsunau ca niște lovituri de avertisment sau ca o dojană pentru îndrăzneala lor, au alergat atât de repede, încât inima bătrânului era pe punctul de a face implozie.

În ciuda acestei curse nebunești, Elias nu putea să-și potolească angoasa care îl devora: cum se va întoarce el fără Carte? Pe măsură ce-l urma pe tânărul avocat, se îndepărta de orice posibilitate de întoarcere.

Dar Gomel nu-i lăsa timp să se gândească, părea să cunoască Berlinul la perfecție. În orice caz, trebuiau să fugă. Au traversat fundături care s-au dovedit, de fapt, accesibile, străzi private unde trecătorii îi priveau cu un aer îngrijorat. Într-un sfârșit, după lungi ocoluri, avocatul a estimat că scăpaseră de inamicii lor.

Au străbătut holul unui imobil și au ajuns curând într-un apartament vechi și abia mobilat. Acolo, au găsit așezate patru persoane, tinere și cu un aer binevoitor.

— Sunt prietenii noștri. Eu răspund de ei, îi precizează Gomel lui Elias.

Apoi a adăugat adresându-se camarazilor lui:

— Prieteni, vi-l prezint pe… Elias. Elias și mai cum?

— Elias Ein.

— Ei bine, imaginați-vă că Elias era pe punctul să încerce, ceva mai devreme, în piață, să-l asasineze pe Hitler! Fără mine, ar fi căzut în mâinile ofițerilor SA și Hitler ar fi fost în continuare în viață. Cred că putem să vorbim cu el la fel de sincer cum vorbim între noi…

— Cine sunteți dumneavoastră? întrebă cel mai tânăr dintre ei.

Elias a profitat de mica superioritate pe care i-o dădea vârsta și a întors întrebarea:

— *Și voi* cine sunteți?

Gomel, care părea să se impună natural ca șeful lor, și-a prezentat camarazii:

— Suntem combatanți comuniști, cu toții membri ai Frontului roșu. Ca și dumneavoastră, am jurat să-l dăm jos pe Hitler, pe Göring și toată gașca lor. În sânul Partidului, am constituit această celulă de voluntari. Fiecare este aici din voința lui,

nimeni nu a fost desemnat nici de Stalin, nici de nimeni altcineva, de la Moscova sau din altă parte… Kepler este cel mai tânăr dintre noi, adăugă el, arătând spre un băiat de vreo șaptesprezece ani, cu părul ondulat și un aer foarte fragil. Acesta este Tilmann, colosul nostru! continuă Gomel punându-și mâna pe umărul acestei forțe a naturii de 1,95 m, cu chip pueril. Aici, Erik zis „Măturica”, indică tânărul avocat, arătând un copil cu o față șmecheră și matură. Băiatul ăsta poate să vă facă rost de orice vreți în Berlin, arme, mâncare, unelte, tot ce trebuie! Și, în sfârșit, iat-o pe Hilghe, camarada noastră care în luptă face cât doi bărbați, spuse el, întorcându-și privirea spre o femeie tânără, cu trăsături foarte fine și cu părul tuns băiețește.

Elias a înțeles că, oricare ar fi fost planul, frumusețea ei deosebită trebuia să fie, de asemenea, un atu decisiv.

Tânăra a luat cuvântul într-o manieră destul de solemnă:

— Dacă Gomel te-a adus până la noi, este pentru că l-ai impresionat prin îndrăzneala ta.

— Sau mai degrabă prin inconștiența lui, obiectă Gomel zâmbind.

— Trebuie să-mi duc misiunea la capăt! răspunse Elias scurt și sec.

Hotărârea bătrânului a surprins pe toată lumea. Numai Tilmann și Kepler păreau să bată în retragere.

— Foarte bine, numai că Hitler este mai protejat decât regele Angliei, interveni Măturica. Garda lui specială este la pândă, în permanență. Asasinul nu se poate strecura…

— Asta e clar, se băgă Hilghe. Îl cunosc pe un membru din garda lui apropiată. Crede că sunt de-a lor. Știu cum sunt organizați. În exterior, Hitler nu se îndepărtează niciodată mai mult de doi metri de gărzile lui de corp și cei din SA nu sunt toți în uniforme, se amestecă incognito în mulțime.

— Așa a scăpat la München în 1923, precizează Gomel.

— Dar trebuie să-l asasinez cu orice preț! Nici nu vă imaginați ce pericol reprezintă omul ăsta! Credeți-mă, dacă nu intervenim, va declanșa un război, va băga Europa în pământ și va cauza mai multe zeci de milioane de morți.

Adunarea a rămas încremenită de această predicție îngrozitoare.

— De unde știi asta? întrebă Tilmann pe un ton neîncrezător.

Elias a ezitat, apoi a răspuns:

— Vă rog, trebuie să mă credeți pe cuvânt! Von Papen și Hindenburg cred că-l vor putea controla pe Hitler, însă își vor da seama în curând că nimeni nu-l poate controla pe omul ăsta. El va prelua puterea. Se va înconjura de poliție, de armată, de toată Germania. Tot, va obține tot, până și controlul sufletelor! Spiritul lui e cel al unui demon pe care Umanitatea rar l-a întâlnit până acum. Trebuie să mă ajutați să găsesc o cale…

— Dar nu are majoritate în Parlament, obiectă Kepler, ezitând.

— Credeți-mă, repetă Ein, îi va uimi pe toți. Apoi va miza pe teama unei lovituri de stat comuniste pentru a obține puterea absolută.

— E gata, murmură Gomel, decretul tocmai a fost semnat… Are deja putere absolută.

Chipurile companionilor erau încremenite: în adâncul sufletului lor, Gomel, Hilghe și Măturica știau că Elias rostea adevărul. Situația Frontului roșu era dezastruoasă. Hitler interzisese partidele politice, desființase sindicatele, exterminase opoziția, începând cu comuniștii, de fapt, toate astea începuseră deja.

Bătălia lentă din alegeri și ciomăgelile de pe străzi mascaseră pentru un timp adevărata problemă: era o luptă pe moarte. Și naziștii erau pe punctul de a învinge. În curând, Ein și cei cinci

membri ai Frontului roșu trebuiau să fugă, ori vor pieri.

În schimb, Tilmann și Kepler nu păreau convinși, dar niciunul dintre ei nu a vorbit.

— Da, este prea târziu, reluă Erik. Hindenburg e subjugat, Göring a fost numit la Afaceri Interne, ei controlează Poliția de stat, pe lângă SA și propriile trupe. Sunt aproape două milioane.

— Exact, tocmai de asta singura noastră opțiune e să atacăm capul! Este singura noastră șansă, șuieră Gomel.

— Camarazi, deschideți ochii! protestă într-un final Tilmann. Partidul și social-democrații sunt încă puterea majoritară în țara asta! Orice ați zice, naziștii profită de lipsa noastră de unire, trebuie să adunăm toți partizanii de stânga.

— Și Reichstagul, cu ăsta ce faci? Oamenii sunt convinși că noi suntem cauza incendiului! Poporul s-a răzvrătit, ne-am pierdut susținerea și mulți dintre camarazii noștri au murit sau au fost arestați. Cât timp o să mai putem rezista? se întrebă Hilghe.

Toată lumea era perplexă, dar toți împărtășeau sentimentele tinerei femei. Cu siguranță, la Berlin și în câteva dintre orașele mari, majoritar muncitorești, comuniștii își puteau face încă iluzii, însă în est țara fusese deja subjugată. Naziștii dominau și comuniștii pierduseră prea multe bătălii ca să mai spere să încline balanța de partea lor.

— Numai Stalin ne mai poate scoate acum din treaba asta, concluzionă Tilmann.

— Stalin nu va face nimic, obiectă Elias. În curând va semna un pact cu Hitler… Dacă nu-l asasinăm acum pe Hitler, vom fi nimiciți cu toții!

S-a făcut liniște.

— Bărbatul ăsta e complet nebun! Doar n-o să credeți asta, camarazi? Și în plus, cine ești tu ca să-l insulți pe camaradul Stalin? sări Tilmann.

Uniunea Sovietică nu ne va abandona niciodată. Nimeni nu cunoaște viitorul, nici tu, nici altcineva!

— Da, sunt de acord cu tine, Tilmann, adăugă timid Kepler, care participa rareori la dezbateri. Ceea ce spune el este imposibil, Stalin nu ar face niciodată așa ceva…

Elias nu a răspuns, îl privea pe Tilmann cu compasiune în ochi. Ceilalți nu au spus nimic, ceea ce arăta că se aflau în încurcătură. Dacă scenariul unei trădări de la Moscova le părea cu adevărat irealist, se gândeau, în schimb, că asasinarea lui Hitler constituia un imperativ absolut și, în fond, singura lor opțiune. Atunci, colosul, exasperat, a spus:

— Gomel, ascultă-mă bine, îți pierzi mințile! E o poveste de adormit copiii. Puteți să credeți ce vreți. Dar asta va fi fără mine!

Și Tilmann a părăsit camera trântind ușa. Kepler l-a urmat dezolat.

În cameră s-a lăsat o tăcere apăsătoare. Nu mai rămăseseră decât patru: Elias, Gomel, Hilghe și Măturica. Partizanii nu au făcut niciun comentariu despre plecarea camarazilor lor. Deoarece îi împiedica un fel de presentiment și în sinea lor își ziceau: „Nu, Elias ăsta nu este nebun”.

— Elias, spune-ne de unde vii, îi ceru Gomel.

— O să vă povestesc tot, răspunse bătrânul, dar o să ne ia ceva timp.

38.

Ti-tom reușise și el să scape de urmăritorii lui, totuși era încă în pericol.

În realitate, în tot acel timp la Braunau, Ti-tom îl urmărise pe bătrânul Elias în descoperirile lui. Identificase ascunzătoarea lui din primele zile: Ti-tom era un copil atent și Elias fusese neglijent.

Băiatului nu i-a luat mult să deschidă ușa camerei albastre, îi venise ideea să strecoare un ziar pe sub ușă, apoi să împingă cu grijă cheia prin gaura încuietorii și ea să cadă pe el.

Până atunci, Thomas a parcurs deci același drum ca bătrânul, având grijă să nu fie observat.

În plus, absențele bătrânului îi lăsaseră timp să înțeleagă cum funcționa Cartea și să se familiarizeze cu ea.

Thomas descoperise astfel că fiecare dintre Tomurile Marelui Registru era, într-un fel, o Poartă și că fiecare dintre aceste Porți putea sau nu să ducă în același loc. Îl conduceau pe călător exact acolo unde Cartea voia ca el să meargă. Ca o mână invizibilă, Ea orchestra tot, Ea decidea tot.

*

În curând s-a lăsat seara și copilul a fost cuprins de frigul acelei ierni din 1933.

Furase o geantă din piele dintr-o dugheană modestă din Berlin. Și-a pus-o peste piept, a aranjat în ea Tomul care îl adusese până acolo și l-a luat pe cei al lui Elias sub braț.

Prezența a doua Cărți îl liniștea, deși ele îi îngreunau mersul.

Atunci, Ti-tom ar fi vrut ca totul să se oprească, să revină acasă la el, dar nu-și putea imagina să se întoarcă singur: trebuia să-l găsească pe Elias.

Or, situația nu mai era sub control. De acum înainte, amândoi își riscau viața aici și acest Berlin al anilor ’30 era, de altfel, mult mai amenințător decât Braunau, de unde veneau. Aerul era înghețat și ostil. Se lăsa repede înserarea și el n-avea nicio idee despre locul în care se refugiase Elias. Trebuia să găsească un adăpost în care să-și petreacă noaptea. Dar unde?

După ce a rătăcit o vreme, s-a îndreptat spre un mic hotel din centru, să se cazeze și apoi să o șteargă așteptând un moment în care să înșele vigilența recepționerului la primele ore ale dimineții. Clădirea era în stilul bavarez clasic și,

din fericire, era bine încălzită. A împins ușa și tot corpul i-a tremurat puțin găsind un pic de căldură. Lemnele trosneau în șemineul din mica sală amenajată ca salon pentru fumători. Câțiva clienți își omorau timpul fumând sau citind ziarul, așezați pe canapele de piele, uzate. Unul dintre ei, urmărind fumul pipei lui, a observat prezența băiatului.

Ti-tom s-a dus la recepționeră:

— Bună ziua, doamnă, mai aveți o cameră liberă pentru seara asta?

— Ești foarte tânăr ca să dormi singur la hotel, nu-i așa? îl întrebă doamna pe un ton amabil.

— Mama mea a murit în dimineața asta, la Berlin, și am venit de la Salzburg pentru înmormântarea ei, răspunse el instinctiv.

— Oh, sărmanul meu copil! continuă ea, bulversată de vestea aceea, intră și stai liniștit…

L-a pus pe Ti-tom să semneze în registru și apoi i-a întins o cheie mică din metal:

— Numărul 4, zâmbi ea. E ultima pe care o mai am…

Era destul pentru o zi: era târziu, el era obosit, a doua zi se va descurca să îl găsească pe Elias și să încerce să facă în așa fel încât totul să intre în ordinea firească.

Se lăsase noaptea, așa că el a mers să se culce, fără să mai zăbovească, fiind prea ostenit. Pentru un moment, a răsfoit paginile luminoase ale Cărții sacre care străluceau în întunericul camerei, asemenea unui copil jucându-se cu lanterna sub cearșafuri înainte de a adormi.

39.

Prietenii lui din Frontul roșu nu-și credeau urechilor când Elias cel Înțelept, călător în timp,

le-a explicat cine era, de unde venea și cum avea să se deruleze Istoria lor.

Dar numeroasele detalii pe care bătrânul le-a furnizat erau suficiente ca să le confere un anumit sentiment de credibilitate. Era totuși o revelație absolut stupefiantă, pe care mintea lor de atei convinși avea probleme în a o admite.

I-au cerut o dovadă concretă, și anume să vadă Cartea.

Elias le-a povestit evenimentele care se produseseră în piață, cu câteva ore mai devreme, ofițerul SA, intervenția lui Ti-tom. L-a descris rapid pe copil astfel încât prietenii lui să-l poată recunoaște. Gomel a încuviințat. El văzuse întreaga scenă.

— Dacă ceea ce spui este adevărat, atunci trebuie neapărat să-l găsim pe băiatul ăsta și Cartea. Imaginați-vă pentru un moment că el și Cartea ar cădea în mâinile hitleriștilor?! spuse Hilghe.

— În cazul în care se va ajunge la asta, Hitler va utiliza Cartea pentru a-și atinge scopurile, murmură Măturica.

Brusc, în cameră s-a instalat o liniște îngrozitoare. Elias a reevaluat gravitatea situației. L-a cuprins o mâhnire profundă: ratase tot. Nu numai că Hitler era nevătămat, dar îl antrenase și pe Ti-tom în nebunia lui. Așadar, riscau să piară amândoi, prinși pentru veșnicie în această perioadă fatală a Istoriei.

Mai rău, din cauza lui, Cartea lui Dumnezeu putea să cadă în mâinile Demonului! Cu ce consecințe devastatoare?

Cum noaptea rece domnea peste oraș, și-a întors gândurile spre Ti-tom. Totul era în acel moment pe umerii fragili ai copilului. Reușise, oare, să scape de SA, să găsească un adăpost pentru el și Carte?

Sub picioarele lui Elias cel Înțelept se căscase un infern, gata să-l înghită.

40.

Nu veniseră încă zorii și Ti-tom era suspendat de streașină hotelului, încercând să se lase, prin alunecare, cât mai silențios posibil, până jos. A pus piciorul pe pavajul unei mici fundături și, ridicându-și gulerul, s-a îndepărtat cât mai repede.

A rătăcit prin Berlinul acelei dimineți răcoroase în căutarea unei soluții, încălzindu-se prin contactul cu Volumele de sub brațele lui.

— Iată-l! strigă o voce de pe cealaltă parte a străzii.

Era soțul recepționerei care îl reperase și chemase poliția.

Ti-tom a luat-o la fugă, dar un bărbat în uniformă era deja în spatele lui. Alertat de vacarm, un grup de Cămăși brune s-a lansat la rândul lui în urmărirea băiatului. Nu departe, ofițerul, care se aflase în ajun în piață și nu-și abandonase căutările, a fost avertizat.

Copilul alerga țopăind ca un iepure printre trecătorii și gunoaiele dimineții, răsturnând tot în drum. Cursa lui era nebună. Și-a dat seama în curând că membrii SA îl urmăreau și că bărbatul care îl căuta era deja în fruntea lor:

— E inutil să fugi, șobolanule! vocifera gradatul, apoi strigă trupelor lui: înprăștiați-vă, o să-l prindem!

Naziștii s-au răspândit imediat pe străzile alăturate. Ti-tom a cotit pe o stradă îngustă. La celălalt capăt al străduței, a văzut câțiva bărbați îmbrăcați după moda rusească. Măturica și Hilghe erau acolo, împreună cu numeroși partizani, încercând să discute cu Kepler.

— El e! strigă Măturica. Sunt sigur că e copilul Cărții! Trebuie neapărat să-l ajutăm!

Pe urmă îi strigă lui Kepler:

— Du-te imediat să-i anunți pe Gomel și Elias! Spune-le că micuțul e aici!

Kepler era surescitat: bătrânul spusese adevărul. A alergat prin Berlin ca un nebun, a intrat în clădire și a urlat:

— Veniți, l-am găsit pe micuț, trupele SA sunt pe urmele lui. După mine!

În acest timp, Ti-tom încerca să scape de urmăritorii lui. A cotit la întâmplare pe străduțe și la un moment dat a pătruns pe un bulevard. Însă naziștii îl înconjuraseră.

Câteva clipe mai târziu, Elias a ajuns acolo, precedat de Gomel și de Kepler. Hilghe li s-a alăturat împreună cu toți camarazii Frontului.

La o distanță de câțiva metri, Ti-tom s-a crezut salvat. Dar în vreme ce mergea pe mijlocul străzii, trupele SA au apărut în spatele lui. Un foc de armă a răsunat între zidurile clădirilor. Copilul s-a oprit brusc și s-a aruncat într-o parte, sub un mic adăpost din tablă ondulată.

Curând s-au făcut auzite împușcături între partizanii Frontului roșu și trupele SA. Tirurile au devenit apoi un potop de rafale din fața căruia combatanții se fereau după diverse baricade.

Mai multe gloanțe au găurit tabla. Lacrimile s-au strâns în ochii lui Elias în vreme ce striga numele lui Ti-tom.

Dintr-odată, dând un picior peretelui de tablă care îl ascundea de ochii baricadei Frontului roșu, a apărut copilul. Elias l-a zărit, la o distanță de aproximativ cincisprezece metri. Dar împușcăturile erau atât de dese, că Ti-tom nu-și putea imagina că va putea să i se alăture bătrânului său prieten fără să-și riște pielea.

— Ti-tom, salvează-te! urlă Elias.

Gloanțele făceau un zgomot infernal. Copilul s-a ridicat și i-a arătat lui Elias Cartea, ca și cum ar fi vrut să spună: „O am, nu vă faceți griji!”

Un glonț l-a zgâriat, ratându-i umărul. Un altul tocmai doborâse un partizan comunist în fața

ochilor lui Gomel și ai bătrânului.

— Pleacă! Folosește-le! strigă Elias din nou.

Ti-tom a afișat o expresie care părea să zică: „Și dumneavoastră? Cum o să vă descurcați?”

Trupele SA avansau. Adăpostul lui Ti-tom s-a năruit sub violența impactului gloanțelor. Un proiectil a zgâriat tabla pe diagonală. Gomel a înghețat. Copilul n-avea cum să fi scăpat. Dar, dintr-odată, lângă Elias și partizani s-a văzut ridicându-se o mare strălucire aurie din capătul străduței, venind din mica ascunzătoare.

Ti-tom dispăruse. Se întorsese acasă.

— Cartea e acolo! strigă Măturica.

Urcat pe o grămadă de lădițe din lemn, avea o vedere de ansamblu.

— Trebuie neapărat să o recuperăm, imploră Elias.

— Suntem depășiți numeric, răspunse Hilghe, cu pistolul ațintit spre inamic. Dacă mai zăbovim mult, o să murim cu toții!

— Mă duc eu! spuse Elias, trebuie să-mi repar greșelile!

Se pregătea să plece, când, deodată, în spatelor lor s-a profilat o umbră mare, aparținându-i lui Tilmann. Se întorsese să-i ajute.

Gigantul l-a privit pe Elias în ochi pentru o clipă, ca și cum ar fi vrut să-i ceară scuze că nu crezuse în el. Apoi, fără să spună niciun cuvânt, a ridicat o bucată grea de lemn masiv în loc de scut și a înaintat cu un pas hotărât spre inamic. Tirul naziștilor s-a dezlănțuit asupra lui.

Atins de mai multe ori, el a continuat totuși să avanseze spre trupele să semănând confuzie în rândurile lor. Elias a privit o clipă spre el: Tilmann nu era un erou invincibil, ci, pur și simplu, un tânăr care se dedicase trup și suflet cauzei lui și se hotărâse să se sacrifice pentru ea.

Atunci, ca un somnambul, Elias a pornit spre Carte. Ar fi fost o țintă ușoară fără prezența lui Tilmann. Gomel a încercat în zadar să-l prindă pe

bătrân, așa că, în ciuda pericolului și vrând-nevrând, l-a urmat.

Înfruntarea era în toi. Ajuns la câțiva metri de trupele SA, Tilmann și-a ridicat scutul gros de lemn deasupra capului și l-a aruncat cu vuiet asupra trăgătorilor în cămăși brune. Apoi s-a prăbușit și silueta lui mare a dispărut într-un nor de praf.

Bulversați de curajul lui, prietenii săi au hotărât să îl imite, în vreme ce Gomel și Elias ajunseseră deja la adăpostul distrus. Avocatul era stupefiat:

— Asta e Cartea?

— Da, asta e… Fără Ti-tom, am fi putut s-o pierdem pentru totdeauna, răspunse Elias.

Apoi a deschis-o murmurând niște psalmi.

— Ce faceți? urlă Gomel în vacarmul crescând al gloanțelor.

— O să-mi termin misiunea!

Elias pusese deja degetele pe textul în flăcări, când Gomel l-a apucat brusc:

— Vin cu dumneavoastră! strigă el.

Un alt halou de lumină i-a acoperit pe cei doi bărbați și a inundat strada în timp ce trupele SA și partizanii se înfruntau într-o ultimă luptă pe moarte.

41.

Nu departe de Elias, Gomel și-a revenit primul în simțiri. Nu avea nici cea mai mică idee despre locul și epoca în care aterizase. Era frig, deci, evident, iarna nu se încheiase și deja se lăsase noaptea. Orașul acela îi era necunoscut și alura trăsurilor cu cai îi amintea de anii ’20.

Avocatul l-a trezit pe Elias din somn scuturându-l încetișor. Când bătrânul a deschis

ochii, a recunoscut fața brăzdată de cute adânci a lui Gomel.

— Nu trebuia să veniți aici, protestă Elias.

— Haideți, pot să vă fiu de folos. În doi nu vom fi prea mulți ca să facem ce avem de făcut…

În realitate, Elias era liniștit de prezența lui Gomel. Acesta avea forța și energia care lui îi lipseau. Și, în plus, era ușurat să nu mai ducă singur secretul planului său.

Gomel a fost atras brusc de o broșură roșie care zbura pe jos. Era mototolită – ca și cum cineva ar fi vrut să o arunce dar, despăturind-o, avocatul a citit următoarele cuvinte: *„Was uns not tut!”* sau „Ceea ce avem nevoie!” „Alocuțiunea doctorului Johannes Dingfelder – Anton Drexler. Alăturați-vă nouă în 24 februarie la ora 19.00 în Sala de Petrecere de la Hofbräuhaus am Platzl[7]”. Manifestul era semnat „DAP”[8].

Elias și Gomel s-au uitat unul la celălalt. Cartea îi pusese din nou pe pista corectă. DAP era predecesorul Partidului Nazist. Era deci foarte probabil ca Hitler să asiste la acea reuniune.

Să găseau la München și era aproape ora 19.00, în 24 februarie 1920.

— Să nu întârziem! spuse Gomel pipăindu-și revolverul în buzunarul interior al vestei.

Elias și-a simțit stomacul strângându-i-se. Îl vor întâlni încă o dată pe Hitler? S-ar putea apropia de el, în sfârșit, să-l vadă ca de la egal la egal? Chiar dacă notorietatea lui deja creștea în cercurile naționaliste de la München, era încă departe de a fi Führerul intangibil din februarie 1933.

Hofbräuhaus era ușor de găsit: era cunoscută de toți. Când Elias și Gomel au ajuns, erau deja cel puțin două mii de persoane, într-o încăpere destinată cel mult pentru jumătate.

Și-au croit drum printre partizani, până la marginea estradei. La tribună nu era Hitler… ci dr. Dingfelder. Ținea un discurs naționalist destul de clasic și publicul îl asculta în liniște.

Destul de mulți comuniști păreau să se fi infiltrat în public. Gomel i-a atras atenția lui Elias. Dar, în vreme ce publicul era cu ochii ațintiți la Dingfelder, Elias a întors capul, ca un magnet atras de un câmp energetic intens. La câțiva centimetri depărtare de el, în întuneric, a zărit silueta unui bărbat suspect, cu o postură dreaptă. Adolf Hitler era acolo.

Elias a rămas interzis. Îl privea pentru prima dată pe omul-Hitler. Și a observat la el o pasiune autentică. O formă tulburătoare de sinceritate extremă. Simțea foarte bine că în momentul acela Hitler n-avea nici cea mai mică idee despre ce urma să devină. Era un bărbat dedicat întru totul Germaniei, fanatic, dar – dincolo de orice gândire simplistă – văzându-l, Elias a înțeles, de asemenea, că Hitler credea că va face lucrarea Binelui.

Percepea asta în omul-Hitler. Era o ființă omenească a cărei viziune fusese dezaxată total. Asemenea unui căpitan dus în eroare de instrumentele lui de navigație, avea să provoace un cataclism uman fără precedent.

„Puțini oameni fac Rău gândindu-se să facă Rău”, a cugetat Elias.

Dacă Gomel l-ar fi văzut pe Hitler atunci, probabil că ar fi tras. Totuși Elias avea încă un nod în gât. Ochii îi erau ațintiți asupra profilului viitorului Führer. Hitler îl asculta pe Dingfelder, absorbit de discursul lui, complet impregnat de ideea măreției Germaniei, în curând regăsită.

Atunci, mulțimea a început să-l aplaude și să-l aclame pe orator. Apoi Elias l-a văzut pe Hitler avansând, trecând prin fața lui, imperturbabil și urcând la tribună.

Vacarmul mulțimii era încă mare atunci când Hitler a ajuns în fața ei. Nu a spus nimic, observând ansamblul cu o privire rece și răbdătoare. Și-a încrucișat brațele, părând să se uite pe notițe, pe urmă și-a aruncat din noi ochii sticloși în mulțime.

Aceasta a tăcut, însă Hitler a rămas mut, stratagemă care strecura un fel de teamă în suflete. Când, într-un final, a estimat că a venit momentul, după o lungă liniște, a început să vorbească, la început cu o voce gravă.

Vorbea despre Germania. Despre războiul din 1914. Despre victoria furată. Atmosfera s-a încins rapid. Frazele lui au luat o turnură mai agresivă, contrastând cu discursul doctorului. Ca o maree crescândă, cuvintele au devenit din ce în ce mai seducătoare. Vorbea mai ales într-o germană populară, accesibilă. Expresiile lui erau la fel de incisive ca o tăietură de cuțit. Stigmatiza violent Tratatul de la Versailles, acel dictat impus de Aliați care umilea poporul german. Semnatarii lui erau niște lași, niște trădători de neam. S-a luat de evrei, de profitori și cuvintele lui cădeau în aer precum loviturile de bici pe pielea unui sclav.

— Spânzurați-i! urla mulțimea.

Sub potopul de aclamații, și-a detaliat programul în douăzeci și cinci de puncte: reconstituirea unei mari Germanii unificate, abrogarea Tratatului de la Versailles, ridicarea cetățeniei germane evreilor, expulzarea tuturor străinilor, confiscarea tuturor „beneficiilor de război”, participarea angajaților la beneficiile întreprinderilor, crearea unei mari armate naționale, scoaterea presei din mâinile străinilor sau ale evreilor…

Publicul era în extaz! Atunci, Hitler a concluzionat: „Avem o singură deviză: lupta. Nimic nu ne va abate de la obiectivul nostru!”

42.

Când Hitler și-a încheiat discursul, sala tremura de urale.

Gomel i s-a alăturat lui Elias, în mulțime; l-a apucat pe bătrân de braț.

— Să ocolim pe acolo, șopti avocatul la urechea lui Elias, indicându-i o ieșire.

Afară, esplanada era pustie. Cei doi bărbați au rămas acolo, în liniște, cu inimile bătând, însă nu s-a întâmplat nimic.

Apoi câteva grupuri de partizani au fost dați afară din clădire, îmbătați de bere și de cuvinte. Absorbiți în conversația lor, au trecut pe lângă Elias și Gomel fără ca măcar să-i observe.

Dintr-odată, un cortegiu mai restrâns de bărbați sobri a ieșit la rândul său. Statura lui Hitler era ciudat de simplu de distins.

Gomel și-a scos revolverul și a ochit, disimulând arma cu ajutorul vestei așezate în jurul brațului. Iar Elias ținea mâna pe pistolul Luger al tatălui său, în interiorul buzunarului de la palton.

— Acum! șuieră Gomel printre dinți.

Tânărul Adolf Hitler și grupul lui au trecut pe trotuar și au traversat strada foarte aproape de cei doi.

Gomel a făcut câțiva pași ca să se apropie de ținta lui, dar, când să tragă, un bărbat s-a năpustit asupra lor strigând: „*Achtung!*”[9].

Sub violența șocului, revolverul a scăpat din mâinile lui Gomel și Cartea sacră a căzut pe caldarâm. Apoi a fost haos. Hitler s-a dat înapoi. Dintr-odată a început să plouă, însă partizanii comuniști care se infiltraseră la manifestație nu au întârziat să se bage în încăierare, sporind confuzia.

Strada a devenit teatrul unei teribile răzmerițe. Elias reușise să scape de agresorii lui și încerca să-și tragă sufletul. A zărit Cartea luminoasă nu departe, pe pavaj, și s-a grăbit spre ea.

S-a aplecat ca să o ia. În timp ce lupta era în toi, a remarcat un bărbat care-l fixa, îndepărtându-se. Era Hitler.

Elias a strâns cu putere mânerul revolverului și s-a ridicat. Era momentul, trebuia să termine! Hitler a țipat. Focul de armă a detunat.

Bătrânul s-a apropiat de victima lui căzută la pământ. Partizanii de extremă dreaptă erau înghețați de spaimă. Șeful lor tocmai căzuse.

Elias a mai avut timp să se apropie de Hitler. Cum acesta încă mai respira, și-a îndreptat arma spre cutia cranianăa acestuia și a închis ochii.

O a doua detunătură a răsunat. Adolf Hitler părăsea, în sfârșit, această lume. În 1920, și pentru totdeauna.

43.

Ti-tom a ieșit din toropeala lui, ghemuit în Sala Cărții, la Braunau.

Și-a amintit totul. A mulțumit Cerului că s-a întors. S-a gândit la Elias, pe care îl lăsase acolo, în mijlocul haosului.

Atunci a simțit o durere puternică în picior: sângera, în coapsa lui era o crestătură mare, deschisă.

S-a ridicat cu greu și a observat deschis unul dintre Volumele Cărții. Ca pentru a pune capăt unui vis urât sau, poate, pentru a-i împiedica pe agresorii lui să-l prindă, l-a închis brusc. Pe urmă Ti-tom a contemplat încă o dată maiestuoasa Sală a Cărții.

A urcat la etaj ca să se oblojească. A ieșit din camera albastră, apoi a urcat scara veche spre baie. Copilul și-a dezinfectat rana și a bandajat-o, când a auzit un zgomot de sticlă spartă.

A aruncat un ochi pe hol, dar nu a văzut nimic suspect.

Când a intrat în bucătărie a zărit o umbră trecând prin spatele ușii cu geam. Inima i s-a strâns. Nu era singur…

44.

După focul de armă, Elias a fost angrenat dintr-odată într-un vârtej de violențe și insulte, însă nu și-a pierdut cunoștința. Se auzeau fluiere și învălmășeala și-a slăbit strânsoarea, suficient cât, la câțiva metri depărtare, Elias să poată observa corpul muribund al lui Gomel.

A reușit să se târască până la el. Gomel se stingea. Două lovituri de cuțit îi despicaseră pieptul. Niciun cuvânt nu a fost rostit între cei doi bărbați, numai o privire încărcată cu o gratitudine reciprocă și profundă.

Și înainte să închidă ochii, Gomel a înțeles că-și duseseră la bun sfârșit misiunea, că putea muri liniștit.

O lacrimă s-a rostogolit pe obrazul lui Elias cel Înțelept și a căzut pe chipul fără viață al tânărului combatant, cu puțin înainte ca poliția din München să-l aresteze pe bătrân.

Când ofițerii l-au luat pe Elias, acesta, în mintea lui, era deja departe. Hitler tocmai fusese asasinat, șters, anulat din Istorie.

Nu mai conta ce s-ar fi ales de el mai departe. Nimic nu conta mai mult. Gomel nu murise degeaba. Împliniseră Voia Cărții, Voia lui Dumnezeu.

Totuși, în timp ce mulțimea se împrăștia, un agent a observat un obiect insolit abandonat pe pavajul umed. Ce căuta o astfel de Carte într-un asemenea loc?

45.

Thomas recunoscuse imediat silueta din spatele ușii cu geam, imposibil de confundat: era Böser.

Câteva zile mai devreme, „Arhanghelul” îl sunase pe primar pentru a-i mărturisi că pierduse urma copilului. Căutase peste tot, fără succes. Riefenstahl și-a arătat exasperarea. Nu voia s-o lase pe Marika să iasă din casă înainte ca Böser să pună mâna pe tânărul vagabond.

Atunci, șeful poliției a avut o idee. I-a propus primarului să o lase pe fiica lui să se miște liber. El o va urmări foarte discret și, mai devreme sau mai târziu, ea îl va duce direct la ascunzătoarea lui Ti-tom.

Riefenstahl a acceptat și Marika a crezut că, în sfârșit, viața ei își va putea relua cursul normal.

Cu toate astea, odată ieșită afară, Marika a rămas în gardă. Dar, după cum prezise Böser, vigilența ei a slăbit destul de repede și ea a ajuns să nu se mai teamă.

În după-amiaza următoare, amintindu-și de cuvintele lui Ti-tom din acea faimoasă noapte, ea s-a dus la Elias și a bătut la ușă. Tocmai atunci, Ti-tom revenea din expediția lui la Berlin.

Cerul era, în sfârșit, senin și casa părea nelocuită de mai multe zile.

Nimeni nu i-a deschis Marikăi, dar, în reflexia geamului, ea a început să tremure când l-a observat pe Böser care o spiona din mașina lui. Nu și-a arătat emoția și a decis să revină acasă pentru a nu mai spori curiozitatea „Arhanghelului”.

Degeaba. Böser îl căutase pe Ti-tom peste tot, mai puțin acolo! În acele clipe, era evident. Micuțul se refugiase, cu siguranță, la acel bătrân. De ce nu se gândise la asta mai devreme?

În timp ce se întorcea, Marika s-a uitat în spate și a fost îngrijorată când a văzut că nu mai era urmărită. O îngrijorare surdă i s-a cuibărit în suflet. Probabil că Böser investiga de aproape casa bătrânului.

46.

Copilul a privit discret prin fereastră și ceea ce a văzut l-a făcut să tresară: după ce a spart un geam, intrusul a băgat mâna prin orificiu și a intrat în casă. Ti-tom s-a ascuns imediat după ușa de la bucătărie. Fără zgomot, bărbatul și-a scos arma. Alibiul unei intrări prin efracție era perfect pentru a da un rost cioburilor. Apoi a intrat în hol și s-a îndreptat spre salon.

Böser a aruncat o privire spre mica bibliotecă, spre șahul din marmură și mahon. A observat, de asemenea, cutia muzicală a lui Elias și, mai ales, haina lui Ti-tom agățată pe perete. Încă o dată, avusese dreptate.

Cu câteva zile înainte, Böser se debarasase de Fuchs pretextând că era în misiune specială și că trebuia să acționeze singur. Opoziția dintre cei doi bărbați ajunsese la paroxism. „Arhanghelul" avea în prezent posibilitatea să acționeze după plac.

A intrat în bucătărie. Ti-tom îl observa din spatele ușii fără ca măcar să clipească. Bărbatul a scrutat camera și a căutat pe sub mobile. Pe urmă a făcut metodic turul celorlalte odăi.

Chipul lui Ti-tom a pălit: uitase să închidă, în urma lui, trapa din camera albastră.

Și ceea ce trebuia să se întâmple s-a întâmplat. La mezanin, Böser a împins ușa camerei mici și a descoperit coridorul. Thomas l-a urmat de la distanță și l-a văzut pe „Arhanghel" pătrunzând în deschizătură și coborând scara de piatră.

Faptul că bărbatul îngrozitor intrase în acel loc sacru a fost suficient pentru a-l înspăimânta pe Ti-tom. Între rafturi și coloane, adultul a rămas stupefiat în fața măreției neașteptate a locului. Dar, destul de repede, teama copilului s-a transformat în furie, într-o dorință de a termina cu asta. A continuat să-l urmărească, ținându-și răsuflarea.

„În niciun caz nu trebuie să afle secretul Cărții”, a chibzuit Ti-tom.

Trebuia neapărat să încerce ceva…

47.

Stând în întuneric, Elias plutea între vis și realitate.

Mintea lui a început să cutreiere spații vaste. Își imagina lumea așa cum urma să devină.

În fața ochilor i se perindau imagini în culori vii, imagini cu copii, jocuri și râsete. Hitler fusese condiția necesară pentru nașterea nazismului. Cu siguranță, eliminarea lui nu va fi suficientă pentru a face lumea perfectă, trebuia ceva mai mult.

Dar Elias era convins că procesul industrializării genocidului orchestrat de Partidul Nazist n-ar fi fost omenește posibil decât sub impulsul personalității sale fanatice.

Fără Hitler, lumea avea să cunoască, fără îndoială, alte masacre, evreii, alte pogromuri, în Europa de Est și în alte părți. Vor avea parte de alte jigniri, alte deportări, în alte Ghetouri.

Dar fără Hitler toate astea vor rămâne numai o ură disparată, incapabilă să genereze acel Leviatan moral care a fost invenția morții industrializate a unui popor întreg și a categoriilor de populație considerate nedemne pentru a trăi.

S-a gândit că al Doilea Război Mondial va avea loc. Sentimentul umilinței izbucnit din cauza Tratatului de la Versailles era un dat istoric de netrecut, cu sau fără Hitler. Din acest motiv, un nou război părea inevitabil.

Căderea Republicii de la Weimar, sau deriva sa democratică, părea, de asemenea, o consecință logică a procesului istoric. Fără îndoială că Germania își va reafirma independența vizavi de

dictatul impus după Primul Război Mondial și, mai devreme sau mai târziu, va cere realipirea Renaniei.

Mai era, totodată, presiunea ideologiei comuniste, a chibzuit Elias. Poate că, fără NSDAP, Germania va cădea pradă bolșevicilor, transformând Istoria jumătății secolului XX într-un conflict direct între puteri?

Cine știa ce urma să fie în afară de însuși Dumnezeu? Elias a început să anticipeze toate scenariile posibile. Era ca și cum ar fi încercat să prevadă derularea unei partide de șah. Sacrificiul necesar al unei Ture pentru a lua un Nebun… exact asta era.

Să anticipeze, să prezică nenumărate acțiuni.

Oricare erau combinațiile pe care mintea lui le putea examina, Elias își păstra zâmbetul pe buze, deoarece toate căile pe care această Istorie cenzurată ar fi putut să le ia erau obligatoriu mai bune decât cele pe care lumea le abordase inițial.

Elias a speculat pe marginea unei derulări diferite în cazul celor trei mari decenii de dezvoltare intensă pe care Occidentul le cunoscuse între anii 1945 și 1973. Și-a imaginat un raport distinct între Nord și Sud, precum și chestiunea Orientului Mijlociu modificată într-o manieră radicală.

Fără Holocaust, destinul ideii sioniste va fi cu totul diferit; probabil că în Palestina nu se va naște un Stat evreiesc.

S-a străduit să prevadă parcursul acestei lumi recreate în lumina actului său, ca o spirală de ADN reparată, scăpată de o indezirabilă mutație canceroasă. Un ADN corectat de un agent care lucrează doar pentru Binele comun.

Cei care își abandonaseră credința în Dumnezeu se puteau alătura acestei acțiuni. Poate că asta era, de fapt, ceea ce dorise El.

Un clipocit l-a scos pe Elias din gândurile lui. Picături cădeau pe solul celulei sale. După miros,

Elias a înțeles că nu era apă. Pereții acelei închisori oribile erau vechi, canalizarea nu mai era în stare de funcționare. Demnitatea nu făcea parte din mizã.

Mizeria se scurgea pe zidurile acoperite de umezeală. Pentru a scăpa, Elias s-a refugiat în gândurile lui și și-a imaginat fericit noul destin prosper și bogat al propriei familii.

Mulțumită gestului său, a împlinit, într-un final, ultima dorință a tatălui său: și-a salvat numele de la dispariție. Și hazardul, sau necesitatea, a vrut ca miracolul să fie desăvârșit de țeava propriei arme… Acea descendență mândră și bogată, cu talente atât de diverse, își va găsi, poate, locul în Cartea Vieții.

Degetele lui Elias s-au însuflețit din nou în penumbră, dar, pentru prima dată, a recunoscut melodia pe care mâna lui a interpretat-o în liniște toți acești ani: era cântecul din cutia lui muzicală. Și acea mână care apăsa neîndemânatic clapele unui pian în memoria lui, încă din copilărie, era cea a tatălui lui reproducând notele, așezat la Operă, lângă el.

Singur în temnița lui sordidă, Elias a zâmbit. Nimeni pe lume nu-i putea lua asta. Memoria lui era pe cale să cadă la pace cu ea însăși.

Liniștit, a încercat, într-un final, să întrevadă chipurile de copii ale bunicilor lui dispăruți demult și pe cele ale copiilor acestor copii care ar fi fost verișorii lui. În această lume reparată, Elias a găsit o familie. Ar fi dat totul ca să poată vedea, înainte să moară, acești incredibili copii-minune.

La un moment dat, în celula lui a răsunat zgomotul unui zăvor.

48.

Ti-tom îl supraveghea pe intrus, ascuns după una dintre coloanele din marea Sală. Au trecut

câteva minute, răstimp în care „Arhanghelul” s-a apropiat periculos de mult de rafturile Cărții. Se pregătea să deschidă unul dintre Tomuri.

Copilul a luat încet un scaun de lemn și a încercat să-l atace pe adult. Dar, cu o premoniție și o agilitate surprinzătoare, Böser s-a întors și a apucat cu putere scaunul. Arma i-a căzut pe jos și copilul, mânat de un reflex de supraviețuire, a reușit să pună mâna pe ea.

Thomas l-a pus pe Böser în genunchi, însă acesta a reușit, printr-o puternică lovitură de picior, să-l dezarmeze, iar revolverul a alunecat în celălalt capăt al Sălii. „Arhanghelul” s-a ridicat. Era imens. Cei doi adversari au început o luptă pe viață și pe moarte, cu o agresivitate teribilă.

Numai că lupta era inegală. Böser a scos din gheata lui un cuțit mare din oțel. Târându-și piciorul, Ti-tom era să fie tăiat de mai multe ori. Cât despre Cărți, ele păreau să privească, impasibile, scena care se derula în fața lor.

Era clar că Thomas nu putea face față luptei. A încercat să fugă, să-l amețească pe Böser prin întortocheatele culoare circulare. Amuzat, adultul îl urmărea mereu.

— Haide, micule Thomas, fii cuminte. Vino… Te asigur, n-o să-ți fac niciun rău…

Ti-tom s-a împiedicat când a încercat să ajungă la scara cea mare și „Arhanghelul” a reușit să-l prindă. L-a imobilizat la pământ, nu departe de o lampă cu petrol, și i-a îndoit brațul cu dorința de a-i face cât mai mult rău posibil.

Böser găsea o plăcere evidentă în această luptă corp la corp. În ochi avea o strălucire bolnăvicioasă. El nu mai acționa la ordinele lui Riefenstahl, ci pentru plăcerea lui personală.

Și-a apăsat lama cuțitului pe carotida tânărului său adversar:

— Acum, o să-mi spui la ce servesc aceste Cărți!

Sub presiunea vârfului lamei, câteva picături de sânge s-au scurs pe gâtul lui Ti-tom, care s-a panicat.

— Vrei să vorbești sau te expediez degrabă în lumea de dincolo, să te alături prietenului tău, anticarul…

Cum băiatul rămânea mut, „Arhanghelul” l-a legat de scaun.

Ti-tom tot nu vorbea. Ca atare, șeful poliției a început să-l tortureze, zgâriindu-i pielea cu vârful cuțitului său din oțel. Era atât de excitat, încât părea transfigurat. Expresia lui delirantă l-a înspăimântat cel mai mult pe copil.

Atunci, orfanul i-a dezvăluit secretul Cărții:

— Dacă atingem literele luminoase, ele ne transportă altundeva. Au puterea să te facă să călătorești, acolo unde vor ele, murmură Thomas.

Buimac și uimit în același timp, bărbatul a dorit să vadă el însuși magia asta. A deschis Cartea, a examinat paginile, dar nu a văzut nicio lumină. Textul nu prindea viață. S-a apropiat și a pus mâna pe pagină. Nu s-a întâmplat nimic:

— Ce tot spui tu acolo? Cărțulia asta n-ar nicio putere!

Enervat, Böser a luat cuțitul, hotărât să-l termine. Ti-tom a strigat:

— Așteptați! Nu, o să vedeți. Dați-mi Cartea…

49.

Cartea a început să strălucească. Böser s-a holbat la ea. Copilul nu minți se. Textul era, într-adevăr, uimitor. Captivat, adultul nu a remarcat mica siluetă care s-a strecurat în spatele lui.

Era Marika. Văzând că polițistul nu o mai urmărea, ea a înțeles că el nu era interesat de casa lui Elias, ci se afla pe urmele lui Ti-tom. Atunci, ea

s-a întors și l-a văzut pe Böser intrând prin efracție. L-a urmărit și a constatat cu înfricoșare că Thomas era foarte aproape de a fi prins. Să încerce să-l prevină pe amicul ei i-ar fi putut costa scump pe amândoi.

I-a lăsat să o ia înainte și apoi, strecurându-se și ea prin trapă, a descoperit, uimită la rândul ei, incredibilul secret al bătrânului Elias și al acelei case.

Marika nu s-a grăbit să acționeze: nu-și permitea să greșească în acele momente.

Cum Böser era aplecat peste Ti-tom, legat și plin de lacrimi, ea l-a lovit în cap pe Hermann, cu toată puterea, cu o lampă plină cu petrol pe care o desprinsese dintr-un buiandrug.

Corpul din sticlă al lămpii s-a făcut țăndări în craniul lui Böser, împrăștiind lichidul pe capul acestuia și pe partea superioară a trupului, dar se pare că Hermann nu a fost prea afectat. „Arhanghelul" s-a întors încet spre fată, privind-o fix în ochi cu o expresie înspăimântătoare.

Chiar în momentul acela, într-o fracțiune de secundă, petrolul s-a aprins.

Transformat în torță umană, Böser urla ca un posedat și, sub efectul durerii, a răsturnat totul în drumul lui.

Rafturile cu Cărți s-au năruit sub loviturile amețitoare ale bestiei furioase și țipetele lui răsunau înspăimântător în cele patru colțuri ale Sălii. O parte a Bibliotecii s-a prăbușit atunci peste el cu un zgomot asurzitor.

Ti-tom a încercat să oprească incendiul pentru a salva Cartea secretă, dar, dintr-un motiv straniu, Volumele se aprindeau singure din interior. În câteva minute, sub privirile disperate ale celor doi copii, toată Sala s-a transformat într-o vâlvătaie, făcând aerul irespirabil.

Corpul „Arhanghelului" a fost devorat repede de foc. Însă și pentru Sală era prea târziu. Era

condamnată și Cartea însăși avea să dispară. Și nimeni nu putea face nimic.

Atunci, prinzându-se de mână ca să capete curaj, Ti-tom și Marika și-au croit drum printre flăcări în direcția scării. După o alergătură plină cu obstacole, au reușit să iasă din acel infern.

Într-un sfârșit, au ajuns în camera albastră. După ce au închis trapa în urma lor, au căzut plângând unul în brațele celuilalt.

Copiii se îndepărtaseră deja când fumul incendiului a devenit vizibil din stradă. Surorile Schiller, care locuiau foarte aproape, au dat alarma. Pompierii orășelului și poliția au sosit acolo câteva minute mai târziu.

În ciuda norului gros care se răspândise deasupra cartierului, incendiul nu se extinse de la mezanin și a fost stins repede. Negreșit, marea Sală era complet transformată în cenușă, dar restul casei, în afară de dezordinea creată de intervenție, nu suferise prea mult.

Elias era în continuare de negăsit și poliția nu a identificat niciun martor pe care să-l interogheze.

Mai mult, de frica unui scandal care să-i implice numele și pe cel al fiicei sale, Teodor Riefenstahl s-a folosit din nou de influența lui: ancheta în curs cu privire la cadavrul carbonizat al lui Hermann Böser a fost scurtată și s-a concluzionat rapid că șeful poliției a fost victima unui regretabil accident în timpul unei patrule de rutină.

Thomas a însoțit-o pe Marika în orășelul mohorât, până la poarta din fier forjat de la casa părinților ei. Erau încă bulversați de ceea ce tocmai li se întâmplase și și-au promis să păstreze secretul.

— Acum o să mă duc și eu acasă la mine, spuse Ti-tom. Cel puțin, n-avem de ce să ne mai temem de Böser…

Pe drumul de întoarcere spre bârlogul lui dezafectat, toate gândurile lui Thomas s-au îndreptat spre Elias cel Înțelept. Unde ar putea să

fie? În felul său, ghidat de intuiție când era vorba de pericol, Ti-tom s-a rugat pentru salvarea bătrânului.

50.

După câteva zile de detenție, poliția i-a explicat lui Elias că va fi judecat pentru asasinarea lui Adolf Hitler. Expertiza medicală nu permisese să se ajungă la concluzia că s-ar fi aflat în vreun fel de iresponsabilitate penală: pentru fapta lui, urma să primească pedeapsa capitală prin spânzurare.

Elias le-a spus judecătorilor lui că nu dorea să beneficieze de serviciile unui avocat și că prefera să se apere singur. Dar, în realitate, bătrânul nu urmărea cursul evenimentelor decât de departe, ca și cum n-ar mai fi aparținut acelui univers.

Conducerea Ministerului Public a încercat însă să impună un avocat din oficiu. Însă Elias s-a revoltat și nici nu a vrut să audă așa ceva. Intenționa să se adreseze el însuși Justiției din acele vremuri. Voia să vorbească lumii pentru o ultimă dată.

Avocatul numit, maestrul Egon Apfelmann, era un tânăr plin de viață. Elias a refuzat ostentativ să recurgă la ajutorul său și Apfelmann a fost profund întristat. Mai ales că petrecuse totuși mult timp studiind dosarul și încercând să-și convingă clientul refractar.

Din când în când, în singurătatea temniței lui, Elias cel Înțelept inventa partide de șah, împotriva lui însuși, cum făcuse și tânărul Sof pe vremuri, în Ghetou.

Oare moartea prematură a lui Hitler avea să schimbe ceva pentru el? Elias era convins că da. Tânărul Sof – spera el – va deveni, poate, un

maestru de șah, un tânăr tată al unei familii liniștite, înconjurat de dragostea alor săi.

Cu siguranță tenace, Apfelmann îl vizita regulat. Elias risca să moară și știa asta. De fapt, stăruința avocatului, care nu-și mai făcea speranțe să-și salveze clientul și să-l convingă să-și schimbe părerea, era de altă natură. El venea mai ales ca să învețe de la Elias: voia să înțeleagă, să se încălzească la focul cunoștințelor lui.

În ajunul procesului, Apfelmann i-a pus lui Elias, febril, o întrebare personală:

— Deci nu vă este frică să muriți?

Elias a ridicat privirea spre tânărul avocat. Pe fața bătrânului era desenat un zâmbet plin de umanitate și, cu o voce joasă, Ein a murmurat:

— V-a fost frică să vă nașteți?

Văzând că interlocutorul lui tace, profund tulburat, Elias a continuat:

— Vedeți dumneavoastră, domnule, știu că voi muri curând. E în ordinea lucrurilor. Moartea și viața sunt legate, sunt cele două Porți care ne marchează drumul.

51.

Dimineața devreme, un bărbat privea lumea de pe înălțimile unei faleze abrupte.

Dintr-odată, bărbatul și-a dat seama că cineva se strecurase în spatele lui. Un necunoscut misterios cu un cuțit îndreptat spre spatele lui.

Străinul și-a dus victima la marginea falezei, cu fața spre prăpastie.

I-a șoptit în ureche:

— Voi număra până la trei… și o să-ți iei zborul.

Inițial, bărbatul încolțit a vrut să se revolte, însă s-a gândit că era în van.

Apoi a reflectat la moartea îngrozitoare care-l aștepta la baza falezei.

Dar, cu puțin înainte să se rostogolească în hăuri, ostaticul și-a întins, de pe spate, niște aripi imense, magnifice.

Și-a luat zborul ca un înger maiestuos, asemeni unui personaj transfigurat din tablourile lui Tițian.

Plutind în aer, s-a întors la marginea falezei pentru a arunca o ultimă privire la locul exact de unde își luase zborul: nu era nimeni.

Atunci, în celula lui, Elias a fost trezit din acest vis care nu înceta să-i bântuie nopțile.

52.

Trecuseră câteva zile de când Elias cel Înțelept era prins în acea lume care nu era a lui. Oare ce se întâmpla la el acasă, la Braunau?

Respectând dorința lui Elias, maestrul Apfelmann a venit la proces fără să intervină la bară. Bătrânul a intrat în tribunal însoțit de doi gardieni, ambii mai înalți decât el cu cel puțin cincisprezece centimetri. În timp ce procurorul striga solemn în fața Curții capetele de acuzare împotriva lui Elias, născut din părinți necunoscuți, la o dată necunoscută, de naționalitate presupus austriacă, bătrânul a observat sala în cele mai mici detalii.

Privirea lui s-a oprit asupra unor lucruri aparent banale, pereți, mobilier, uniformele portarilor… Acele zile de singurătate și întuneric păreau să-l fi făcut complet absent.

Se gândea la acel vis încăpățânat. Semnificația lui i se părea clară. Trebuia să se detașeze de lume, să învețe să nu-i fie frică să moară.

Or, toată viața lui, Elias încercase să îmblânzească ideea de moarte. Însă în acele clipe,

când ea se apropia, trebuia să recunoască faptul că, în ciuda tuturor minunilor la care asistase în ultimele săptămâni, îi era, în secret, mai teamă ca niciodată…

Gardienii l-au forțat pe bătrân să se așeze pe banca rezervată acuzaților. Întorcând capul, Ein l-a zărit pe Apfelmann, care l-a salutat timid.

Restul sălii era aproape complet ostilă asasinului tânărului lider ultranaționalist. În forul lui interior, Elias a zâmbit că era acuzat de atât de mulți necredincioși că le-a salvat viețile, și chiar mai mult de atât.

Totuși conștientiza că era singurul care putea evalua impactul istoric și moral al gestului său. Era, de altfel, gata să plătească prețul acestei ironii în fața tribunalului care respecta strict legile, dacă asta era voința Creatorului.

„Nu vor ști niciodată! și-a spus Elias în sinea lui, și, în realitate, m-am zbătut ca ei să nu știe niciodată”.

Grefierul s-a aplecat într-o parte, lăsând să se vadă o masă mică acoperită cu documente și dovezi incriminante.

Inima lui Elias a început să bată mai repede. Tocmai remarcase, așezat pe masă, lângă alte obiecte care îi aparțineau, Tomul pierdut din Marea Carte. Era acolo. Ca și când l-ar fi așteptat ca să revină acasă, călătorind în timp.

S-a îndreptat pe scaun ca să vadă mai bine. Da, era Tomul. Nu strălucea, nimic nu-i trăda caracterul divin. I-a mulțumit Cerului.

Speranța de a scăpa din acel coșmar a renăscut și, fără să se gândească, bătrânul s-a ridicat pentru a parcurge cei câțiva metri care îl separau de Lucrare. Cei din sală au murmurat când l-au văzut pe acuzat în picioare și Elias, înainte de a face câțiva pași, a fost așezat la locul lui *manu militari* de cei doi bărbați care îl flancau.

Judecătorul care discuta cu procurorul nu a observat scena. La auzul tumultului produs de

incident, el a bătut de două ori cu ciocănelul în masă, ordonând publicului să nu deranjeze ședința.

Elias era descurajat: poarta de ieșire era aproape, atât de aproape și el nu o putea trece. În felul ăsta se juca Dumnezeu cu el, un biet muritor?

Creatorul plănuia, oare, să-l lase pe mâna Judecății oamenilor? Mai mult ca niciodată, destinul său era în mâinile Lui…

Elias a închis pentru un moment ochii, ca să se reculeagă, era epuizat. I-a cerut Creatorului să-i arate o ieșire, oricare ar fi ea.

În public, un singur om i-a observat disperarea, era maestrul Apfelmann.

În tot acest timp, procurorul vărsa în sală un fluviu interminabil de acuzații abia auzite. Însă Elias nu-l asculta.

Atunci, peste haos s-a înălțat o întrebare care îi era adresată direct:

— Domnule Elias Ein, acesta este numele dumneavoastră?

— Da, este numele meu, îngăimă bătrânul după o tăcere lungă.

— Domnule Ein, pledați vinovat sau nevinovat pentru faptele de care sunteți acuzat?

Elias l-a studiat pe judecător. Roba lui era roșie: la fel ca el, ea chema sângele. Pentru el, asta nu era niciun dubiu, un evreu rătăcit ucisese viitorul politic al Germaniei. Era clar că Elias nu putea spera la niciun fel de clemență sau înțelegere din partea tuturor acelor oameni pentru că-i salvase de un Rău atât de mare.

— Pledez vinovat, onorată instanță, declară Elias ridicându-se, spre surpriza tuturor. L-am ucis pe Adolf Hitler! strigă el. (Sala zumzăi de emoție.) Voi nu știți ceea ce ar fi ajuns, voi nu știți tot ce s-ar fi întâmplat din cauza lui, de prăpastia spre care ar fi condus Germania și lumea întreagă!

Dezaprobarea publicului a crescut. Judecătorul a intervenit, dar a avut probleme în restabilirea

liniștii.

— Acuzat, așază-te!

Elias a ignorat acest ordin și a continuat cu o voce de tunet, cu accente profetice:

— Am recunoscut că sunt vinovat în fața voastră, a tuturor! Accept să suport această pedeapsă pentru *voi*! Dacă sunt vinovat de ceva, este că v-am dat înapoi, în fața Istoriei, inocența! Inocenți, în fața lumii și în fața lui Dumnezeu, de ororile pe care acel tiran avea să le facă în numele vostru!

53.

Elias s-a trezit în singurătatea temniței lui. Abia trecuseră câteva zile de la proces. Sărmanul bărbat nu înceta să se roage lui Dumnezeu să-l elibereze.

Afară, manifestau hoarde întregi de partizani și simpatizanți naționaliști. Procesul declanșase în Germania o adevărată criză politică.

În curtea din față a tribunalului, Roșii și moderații care erau de partea lui Elias, disperați să-și facă auzite vocile, își scandau mulțumirile, țeseau planurile unei imposibile eliberări.

„Este seară, cred, după lumina tot mai puțină a zilei, o oră neobișnuită să fiu anunțat de gardian, prin vizetă, că am un vizitator”, a chibzuit Elias.

Intrând în mica încăpere umedă, maestrul Apfelmann părea ciudat de nervos, cu fruntea plină de sudoare. Într-un suflet, i-a spus:

— Domnule Ein, nu ați vrut ajutorul meu în calitate de avocat… Dar aș vrea să vă ofer prietenia mea, în ciuda acțiunii care a făcut din dumneavoastră un criminal. Vă rog pentru ultima dată: lăsați-mă să vă fiu util.

Inima lui Apfelmann bătea cu putere, ascundea ceva.

— Maestre, răspunse Elias privindu-l plin de compasiune, ați fost foarte răbdător cu mine. Însă

vă repet, nu-mi puteți oferi niciun fel de ajutor…

— Nici dacă vă aduc asta? îl întrerupse Apfelmann.

Și a scos de sub bluză Tomul pierdut al Cărții sacre.

— V-am văzut în ziua aceea la proces, când l-ați observat pe masa grefierului. Părea foarte important în ochii dumneavoastră: l-am sustras în după-amiaza asta din biroul magistratului! Cred că până mâine nu va observa nimeni. A trebuit să mă mișc repede și să mituiesc câțiva gardieni ca să nu-mi pună întrebări.

Apfelmann s-a gândit o clipă la Cartea pe care o ținea cu grijă în mâinile lui, visător. După câteva secunde, a continuat:

— Am încercat să citesc, dar pentru mine e de neînțeles…

Apfelmann își riscase viața pentru el, însă Elias deja nu-l mai asculta: ochii lui erau ațintiți la Carte. Toată ființa lui începuse să spere și în fața acestei liniști avocatul s-a oprit din vorbit.

Apoi, încet, Elias i-a adresat următoarele cuvinte:

— El te-a trimis. Mulțumesc, domnule Apfelmann, sunteți Înțeleptul care răscumpără acest timp.

Elias a contemplat coperta Lucrării: nu iradia. Pe urmă a pus afectuos mâna pe umărul avocatului, în semn de prietenie, și i-a destăinuit:

— Prietene, nu voi putea niciodată să-ți mulțumesc îndeajuns.

Avocatul i-a dat lui Elias Cartea, care imediat a început să degaje căldura plăcută pe care o cunoștea. Pentru un moment, Elias a ezitat să-i împărtășească avocatului secretul lui. Apoi s-a răzgândit. La ce bun?

Bătrânul a așezat delicat Cartea pe jos, lângă el.

— Nu o deschideți? întrebă Apfelmann.

— Nu acum, răspunse Elias.

— Pare atât de importantă în ochii dumneavoastră…

— Așa este, dragă maestre. Cartea asta este cel mai prețios lucru din câte există pe lume.

— Cu adevărat? Poate de asta era poliția atât de interesată de ea. Nu a fost trecută în dosarul de inventar.

Ușa celulei s-a întredeschis și, în lumină, a apărut silueta masivă a gardianului. Bărbatul a aruncat un ochi înăuntru.

— Trebuie să vă vorbesc, îi spuse paznicul avocatului, făcându-i semn să se apropie.

Apfelmann s-a alăturat bărbatului, lângă ușă.

— Nu trebuie să mai întârziați mult, maestre, șușoti gardianul. Teoretic, nu aveți voie să fiți aici la ora asta. Colegul meu și cu mine riscăm să fim sancționați. Și, dacă veți fi văzut cu deținutul… înțelegeți, nu vrem probleme.

— Nu vă îngrijorați, replică Apfelmann, ascunzându-și agitația, totul e în ordine! Aproape am terminat. Vă chem imediat.

Ofițerul a închis ușa mormăind.

De îndată ce s-a întors spre partea din spate a celulei, avocatul a fost dintr-odată surprins de strălucirea imensă a unei lumini aurii. A auzit un „Mulțumesc” răsunând încet ca un ecou în cameră. Cartea s-a închis. Elias plecase.

IV. Sfârșit

Elias s-a trezit din somn din cauza durerilor resimțite în tot trupul ca urmare a îngrozitoarelor crampe musculare. Era așezat în salonul lui, cu fața la jocul de șah al lui Sof. În curte lătra un câine. Elias era murdar și avea o barbă de câteva zile. Dar coșmarul se terminase și, ajuns la finalul misiunii lui, simțea, într-un sfârșit, o mare ușurare.

A fost surprins de mirosul de ars și de marea dezordine din casă. Desigur, Frau Polster își încetase vizitele și el fusese absent destul de mult timp. Dar, în ciuda acestor neplăceri, casa era intactă și a presupus că mirosul venea de afară.

A deschis fereastra, cerul era de un albastru strălucitor. Era o zi magnifică. În depărtare, pe stradă, doi copii se jucau cu o minge roșie. Zilele frumoase reveneau și, împreună cu ele, un cortegiu de renașteri. Elias cel Înțelept avea inima ușoară deoarece, în ochii lui, lumea își regăsise armonia.

A aruncat o ultimă privire șahului din marmură și mahon aflat pe masa dreptunghiulară din salon.

Spectacolul lumii reparate și faptul că era împăcat, în sfârșit, cu el însuși îi dădeau un sentiment atât de reconfortant, că i-a alungat vechile regrete. Era gata să iubească, pentru cât timp îi mai rămăsese de trăit, această nouă epocă.

A ridicat ochii spre cer, ca să-i aducă un omagiu lui Dumnezeu și voinței Lui.

Apoi a mers în camera lui și și-a dat seama că lucrurile sale, de obicei perfect aranjate, erau răvășite. Toți banii pe care îi ținea ascunși în dulap dispăruseră. Mici hoți, fără îndoială. În sfârșit, asta explica dezordinea. „Să le fie de bine!”, s-a gândit el.

Aspectul acelei lumi l-a convins, fără să aibă nevoie de mai multe dovezi: atmosfera se schimbase radical, startul ei nou îi părea evident, la o aruncătură de băț.

Bătrânul s-a așezat în fotoliul cu brațe din micul salon. Era mândru că a fost agentul acestei reparații. În prezent, dorea să descopere nenumăratele consecințe benefice ale acțiunii lui.

De unde stătea, a observat corespondența care umplea pragul ușii. A ridicat pachetul greoi: două dintre scrisori erau de la Viena.

Îi aduceau la cunoștință un eveniment fericit în viața lui… și la care nu îndrăznea să spere.

Inima i s-a umplut de fericire: îi scria sora lui, Yélèna! Îi cerea să vină la ea la Viena, deoarece copiii și nepoții ei își doreau fără încetare compania bătrânului lor unchi Elias. „Unchiul Elias! strigă el. Este minunat!”.

Realitatea fusese schimbată profund și frumos. Însă încântarea lui a fost și mai mare când a văzut a doua scrisoare. Era semnată de mâna unui anume Huber Ein, pe care Elias nu știa foarte bine unde să-l plaseze. În misivă scria:

Viena, 24 octombrie

Dragă vere.

Noi tot nu înțelegem, Eve-Lynn și cu mine, precum și întreaga familie, de ce ai hotărât să te muți în orășelul acela atât de retras, departe de noi toți. Ne lipsești. Voiam să știu dacă totul e bine din moment ce nu ne mai răspunzi la telefon de ceva vreme. Am fi foarte fericiți să aflăm vești de la tine.

Știi că familia Ein a fost mereu unită, chiar și în vremurile dificile. De asta voiam să fiu sigur că nu-ți lipsește nimic și că ai găsit la Braunau ceea ce căutai.

Noi încă sperăm că o să vii să locuiești la Viena. Mai mult ca niciodată, aș vrea ca familia să rămână unită. Contăm pe tine.

Verișorul tău devotat,

Huber H. Ein

Așa a aflat Elias că-și găsise o familie, că de acum nu mai era singur pe lume.

După toate răsturnările de situații la care fusese martor în ultimul timp, asta era de departe cea mai emoționantă. În prezent aproape că i se părea că-l cunoștea pe dragul Huber. Chipul lui i se contura încet, încet în minte. Chipurile nepoților, nepoatelor, verișorilor primari și prin alianță apăreau ca niște amintiri ieșind la suprafață după multă vreme.

Numai că Elias era mai bogat cu două Povești.

„Am o familie!”, a chibzuit el.

Și această veste l-a umplut de fericire în timp ce un câine lătra din nou în curtea lui. Pe spatele plicului, a găsit adresa expeditorului: Huber și Eve-Lynn Ein, Schönburgstrasse 72, Viena.

A avut totodată chef să li se alăture, să-i cunoască. Să se bucure împreună cu ei.

Trebuia să plece la Viena chiar în acea zi.

A urcat în camera lui. Picioarele îl purtau ca și cum ar fi avut douăzeci de ani. Viena era la doar cinci, șase ore distanță cu trenul, și erau plecări la fiecare câteva ore. Deodată, trei zgomote surde s-au auzit la intrare.

Elias trăia un moment intens; era în culmea fericirii. Plin de vitalitate, a intrat în baie, a făcut un duș și apa curgându-i pe corp a avut un efect purificator. S-a privit apoi în oglindă și s-a bărbierit. Deși slăbit, chipul lui era în acele clipe mai prezentabil. Dar și el devenise un om nou. Din curte au răzbătut alte lătrături. În ciuda oboselii fizice, trăsăturile lui indicau un fel de împlinire.

Elias s-a îmbrăcat repede. A coborât scara cu o valiză mică în mână. În scurt timp, se afla în fața ușii de la intrare.

Trei noi lovituri asurzitoare au rezonat: Bum! Bum! Bum! Un vacarm îngrozitor. Elias a încremenit.

*

Loviturile erau atât de puternice, încât ușa amenința să cedeze. Afară, urletele oamenilor se

amestecau cu lătratul câinilor. Elias a auzit bărbați urlând cu un puternic accent nemțesc.

Sângele i-a înghețat instantaneu în vene.

Bum! Elias a simțit o teroare îngrozitoare străbătându-l.

„*Raus! Raus sofort! Türe auf, Jude!” „Afară! Ieşi imediat! Deschide uşa, jidane!”*

După câteva clipe, ușa a cedat, căzând greoi pe podea.

Doi câini de luptă s-au năpustit răsuflând greoi asupra bătrânului. Însă au fost opriți brusc de niște curele de piele care pocneau ca niște bice.

În scurt timp, în spatele dulăilor au apărut trei coloși în uniforme de culoare închisă. Ofițeri. Pe gulerele hainelor lor se zărea un simbol straniu, cu un cap de mort.

— Elias Ein? Dumneavoastră sunteți? întrebă unul dintre ei.

Elias a încuviințat din cap cu o mișcare fantomatică. Atunci, ofițerii l-au luat. Și nimeni nu a mai auzit vorbindu-se de el…

V. Epilog

Toți locuitorii din Braunau i-au văzut pe ofițerii Crucii de Fier, îngerii Morții, cum îi mai numeau, luându-l pe bătrânul Elias. Nimeni nu știa unde îi duceau pe toți evreii aceia smulși brutal din cotidianul vieților lor. Evreii, opozanții, străinii, homosexualii, invalizii, țiganii…

Se șoptea că îngerii Morții aveau un șef, venerat de toți și care nu suporta nicio critică. Unii pretindeau că îi aduna ca să contribuie la efortul național prin muncă, alții povesteau că-i trimiteau la o moarte sigură.

Unii din orășel îndrăzneau să afirme că ceea ce se întâmpla era îngrozitor, că – în toată memoria oamenilor – niciodată o națiune atât de modernă și de civilizată nu mersese atât de departe în subjugarea atâtor populații.

Apoi oamenii de la țară, schimbați de îndoctrinare și de lipsuri, s-au apucat să denunțe toți străinii, toți opozanții, toți „devianții" din zonă. Așa era în toată țara și, curând, în toată Europa.

Selecționau copii la naștere, aruncându-i pe cei mai slabi la câini, încredințându-i pe cei sănătoși și apți, potrivit normelor în vigoare, doicilor care le dădeau o educație orientată complet spre Națiune.

După incendiu, Ti-tom a avut, într-un, sfârșit șansa, grație ajutorului lui Fuchs, să fie ascuns de o familie binevoitoare din zonă. Dar era în continuare căutat, fără îndoială din cauză că nu semăna cu un copil austriac, și evident din cauza originii lui la naștere.

Crezând că îi vor face o bucurie, Drepții care l-au luat în grijă i-au adus într-o zi una dintre acele faimoase trufe de ciocolată de la magazinul familiei Kruger. Ti-tom și-a amintit un moment chipul lui Elias Ein. Și l-a cuprins o mare tristețe,

deoarece, amintindu-și de bătrânul Înțelept, a înțeles că n-avea să-l mai vadă vreodată.

Marika și Ti-tom au reușit să mai schimbe câteva scrisori prin intermediul lui Fuchs. Poate că cei doi tineri se vor revedea într-o zi, cel puțin dacă destinul și politica nu vor decide altfel.

Ti-tom se ruga ca asta să se termine în curând. Se întreba mai ales cum începuse. Uneori, i se părea că avea în memorie o Istorie complet diferită, dar după cele întâmplate, asta era atât de departe în amintirile lui.

În prezent, uitase, ca noi toți, noi toți uitaserăm.

A aflat că lupta în care țara se aruncase cu îndrăzneală nu va mai dura mult, că Puterea se gândea de acum să vină de hac rapid inamicilor din exterior. Și că atunci vor veni mii de ani de fericire…

Așa că, în ascunzătoarea lui, Ti-tom aștepta eliberarea. Se ruga ca avioanele care-i zburau pe deasupra capului să facă fărâme lumea aceea de violențe care se îndrepta spre propria distrugere.

Acel război va avea, cu siguranță, un sfârșit și Thomas era decis să supraviețuiască, să-și poarte mândru culorile vieții. Și Fuchs, care îl vedea crescând de la lună la lună, își dădea seama că băiatul acela era purtătorul speranței, și mai mult de atât, era o promisiune.

*

După arestare, casa lui Elias cel Înțelept a fost demolată. Strecurându-se printre ruine, Ti-tom a găsit vechile scrisori de la familia lui vieneză. Nici ea nu mai dădea vreun semn de viață. Membrii ei ori fugiseră, ori fuseseră arestați.

Pe jos, în harababură, a descoperit un caiet cu notițe, al lui Elias. Scria: „Nu știu dacă Dumnezeu este sau nu cu mine, dar am credință. În curând, voi șterge toate astea din Istorie. Este misiunea pe care El mi-a dat-o. Și lumea își va regăsi puritatea și inocența, și va uita”.

Ti-tom a scos, de asemenea, din moloz vechea cutie muzicală a bătrânului său maestru și o carte din colecția lui.

Cutia muzicală, al cărei conținut fusese pentru totdeauna pierdut în incendiu, traversa în continuare timpul, intonând mica ei melodie. A devenit cumva moștenirea lui Elias pentru Ti-tom; a păstrat-o pentru încă mulți ani.

Cât despre textul care scăpase flăcărilor, era legat de lucrarea *Arhipelagul Gulag.*

Mai târziu, Thomas a subliniat o frază care, dintr-un motiv ciudat, avea să-i rămână pentru totdeauna întipărită în minte:

„Dacă ar există oameni răi, undeva, pe cale să comită viclenește fapte rele, ar fi suficient să-i izolezi și să-i distrugi… Dar granița între bine și rău există în sufletul fiecărei ființe omenești. Și cine vrea să-și distrugă o bucățică din propria inimă?”

*

Închid ochii și sunt mereu aceleași lucruri care-mi chinuiesc sufletul: zgomotul roților de tren pe șine, convoaiele, vagoanele de marfă, frigul, zăpada iernilor din Polonia, din Ungaria, prima piatră căzută în puțurile fără fund ale uitării.

Listele de opozanți, de țigani, de homosexuali, de partizani ai Rezistenței… Afișele roșii. Denunțurile. Privirea acelui tată, spre copilul din brațele lui, în fața plutonului de execuție. Degetul lui îndreptat spre cer. Bâzâitul acela în capul meu.

Voi muri. Și din corpul meu se va înălța acest suflet care mă locuia, îi va implora pe toți Oamenii să nu uite nimic din lucrurile de care sunt capabili.

Se apropie ziua în care toate astea se vor pierde în labirintul nelocuit al Arhivelor.

E în ordinea lucrurilor.

Unde vom fi noi când va triumfa acea dimineață în care, din cauza noastră, copiii copiilor noștri nu-și vor mai aminti? Deoarece, negreșit, acest moment se va strecura viclean în viață.

Și în acea zi, ceea ce va rămâne din mine va cutreiera plajele albe ale Normandiei, ca să-și amintească, să asculte cântecul trist al pescărușilor și zgomotul valurilor, pe nisipul gol și rece.

Înomagiul lui Dinobuzzzatipentrupovves

t i r e a l u i „ S ă r m a n u l c o p i l ” d i n c i c l u l d e p o v e ș t

i
f
a
n
t
a
s
t
i
c
e
K

(în original Monstrul Colombre)

În memoria zilei de 21 aprilie 2002

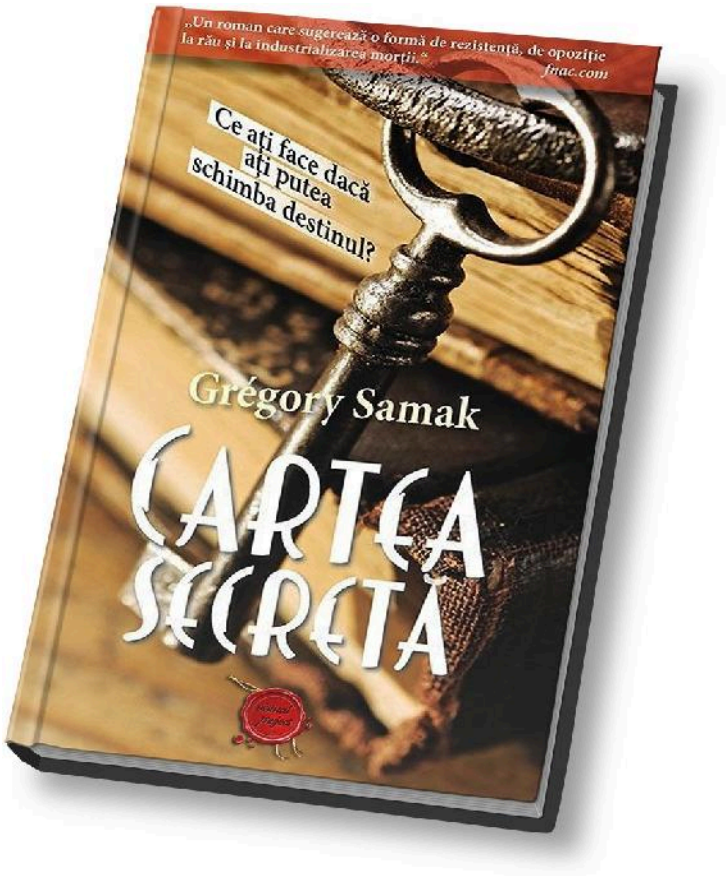
„Un roman care sugerează o formă de rezistență, de opoziție la rău și la industrializarea morții.”
fnac.com
Ce ați face dacă ați putea schimba destinul?
Grégory Samak
CARTEA SECRETĂ

virtual-project.eu

{1} Doamnă (în germ., în orig.) (n. red.).

{2} Este posibil ca autorul să se fi referit la *Rex Tremendae,* de Mozart, lucrare care are structura unei mise. Este compusă din 12 părți *(Dies irae, Tuba mirum, Rex tremendae, Recordare, Confutatis, Lacrimosa, Domine Jesu, Hostias, Andante, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei),* având la bază șase strofe ale unui text poetic latin din veacul al XIII-lea și șase texte liturgice, ce fac parte din slujba funerară, partea denumită *Lacrimosa* fiind cea mai cunoscută. Recviemul este scris pentru patru voci soliste (soprano, alto, tenor, bas), cor mixt și orchestră. (n. red.).

{3} (în germană: punct de transfer, de reîmbarcare) Centru de triere din Varșovia sub ocupația nazistă, de unde evreii erau trimiși în Ghetoul Treblinka pentru exterminare, ca parte a Operațiunii Reinhard, pe durata genocidurilor din Polonia. (n. red.).

{4} (în fr., în orig. *planche de bois)* Argou pentru a desemna o persoană care locuiește în bidonviluri, la periferia marilor orașe, în condiții deplorabile, în case cu acoperișuri din tablă ondulată sau scânduri șubrede din lemn. (n. red.).

{5} Sau matul ciobanului denotă slăbiciunea Pionului f7, care la începutul partidei este singurul apărat de Rege. (n. red.).

{6} Sturmabteilung – „Cămășile brune” (n. red.).

{7} Berărie din centrul orașului München (Germania). Hanul a fost construit inițial în 1598 de ducele bavarez Maximilian I, ca o extensie a fabricii de bere Hofbräu, dar pentru bere albă (bere din grâu). (n. red.).

{8} Sigla Partidului Muncitoresc German (Deutsche Arbeiterpartei), redenumit ulterior Partidul Național Socialist al Muncitorilor Germani (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei, NSDAP, Partidul Nazist). (n. red.).

{9} Atenție! (în germ., în orig.) (n. red.).

Table of Contents

I. Rex
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
II. Tremendae
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
III. Majestatis
34.

35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
IV. Sfârșit
V. Epilog

Table of Contents

I. Rex
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.

II. Tremendae
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.
- 33.

III. Majestatis
- 34.

35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
IV. Sfârșit
V. Epilog

Table of Contents

I. Rex 6
1. 6
2. 9
3. 11
4. 13
5. 15
6. 20
7. 22
8. 23
9. 27
10. 29
11. 32
II. Tremendae 38
12. 38
13. 42
14. 43
15. 45
16. 48
17. 51
18. 54
19. 56
20. 63
21. 65
22. 67
23. 71
24. 73
25. 77
26. 78
27. 81
28. 85
29. 87

30. 89
31. 90
32. 93
33. 94
III. Majestatis 98
34. 98
35. 99
36. 100
37. 102
38. 107
39. 109
40. 111
41. 114
42. 117
43. 119
44. 120
45. 120
46. 122
47. 123
48. 125
49. 127
50. 130
51. 131
52. 132
53. 135
IV. Sfârșit 138
V. Epilog 142